

BISBAT DE
SANT FELIU DE
LLOBREGAT

BUTLLETÍ

[197]

BUTLLETÍ OFICIAL DEL
BISBAT DE SANT FELIU
DE LLOBREGAT

REDACCIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Secretaria General

PRODUCCIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Delegació Diocesana de
Mitjans de Comunicació

ADMINISTRACIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Administració Diocesana

C/ Armenteres 35

08980 Sant Feliu de Llobregat

Tel. 93 632 76 30 — Fax 93 632 76 31

butlleti@bisbatsantfeliu.cat

www.bisbatsantfeliu.cat

Subscripció anual 2021: 36 euros. Exemplars solts 10 euros.

Les subscripcions anuals es consideren per any natural

Disseny gràfic: Estudi Lluís Torres. Castellbisbal

Maquetació i Impressió: T.G.A, S.L. Barcelona

Dipòsit Legal: DLB 27939-2005

Í

T

BISBAT DE **E**

SANT FELIU DE

LLOBREGAT **L**

L

T

U

B

[]

NÚM 97 (2021)
28 DE FEBRER
DE 2021

SUMARI

- 7 BISBE DIOCESÀ
- 8 Escrits dominicals**
- 8 *L'estatge interior (3-1-2021)*
- 9 *“Aquí teniu l'home” (10-1-2021)*
- 10 *Humanisme cristià actiu I (17-1-2021)*
- 11 *Humanisme cristià actiu II (24-1-2021)*
- 12 *Vida consagrada (31-1-2021)*
- 13 *Humanisme cristià actiu III. Mans Unides (7-2-2021)*
- 14 *Humanisme cristià actiu IV (14-2-2021)*
- 15 *Humanisme cristià actiu V (21-2-2021)*
- 16 *“L'avui” de Déu I (28-2-2021)*
- 17 Cartes i exhortacions pastorals**
- 17 *Salutació als diaques de la Província Eclesiàstica de Barcelona en la seva festa patronal*
- 18 *A la M. María Isabel Carrión, Superiora Provincial de las religiosas mercedarias misioneras*
- 18 *A la Sra. Isabel Buesa, Directora General Endesa Catalunya*
- 19 Articles i altres escrits**
- 19 *“Sortim a sembrar la paraula” – Setmana de la Bíblia 2021*
- 21 SECRETARIA GENERAL
- 22 Decrets**
- 22 *Decret 01/21. Nomenament d'arxiprest de l'Arxiprestat de Montserrat*
- 22 *Decret 02/21. Nomenament d'arxiprest de l'Arxiprestat de Garraf*
- 22 *Decret 03/21. Nomenament d'arxiprest de l'Arxiprestat de Sant Feliu de Llobregat*
- 23 *Decret 04/21.- Constitució del Consell presbiteral*
- 24 *Decret 05/21. Nomenament de delegat diocesà de Pastoral sacramental i litúrgia*
- 24 *Decret 06/21. Nomenament de Vicari Episcopal dels Arxiprestats de Garraf, Vilafranca del Penedès, Anoia i Piera-Capellades*
- 24 *Decret 07/21. Nomenament de Presidenta- Delegada de l'Associació Mans Unides de Sant Feliu de Llobregat*
- 25 Nomenaments**
- 25 *Nomenaments parroquials*
- 25 *Altres nomenaments*
- 26 Cúria**
- 26 *Comunicat als preveres, diaques i agents pastorals*
- 27 *Comunicat sobre la trobada de formació per a preveres i diaques d'ambdues vicaries*
- 27 *Material per al recés de Quaresma*
- 28 Comissió Llei de transparència**
- 28 *Resum de la reunió de la Comissió del 4-2-2021*
- 31 VIDA DIOCESANA
- 32 Crònica diocesana**
- 32 *GENER*
- 33 *FEBRER*
- 35 Necrològiques**
- 35 *P. Faustí Gutiérrez Díez, SDB*
- 37 DELEGACIONS DIOCESANES
- 38 Ecumenisme i relacions interreligioses**
- 38 *Prenent el pols a l'ecumenisme*
- 39 *Pregària ecumènica telemàtica*

- 39 Diaconat permanent**
 39 *Síntesi del treball de formació permanent per a diaques realitzat en el curs 2019/2020*
- 45 Evangelització i Apostolat Seglar**
 45 *V Setmana de la Bíblia*
- 46 Vida consagrada**
 46 *Presentació de la Jornada mundial de la Vida Consagrada*
- 47 Pastoral de la salut**
 47 *Presentació de la Jornada mundial del Malalt*
- 49 PASTORAL SOCIAL
- 50 Mans Unides**
 50 *62a Campanya de Mans Unides: Contàgia solidaritat per acabar amb la fam*
- 53 DOCUMENTS
- 54 Conferència Episcopal Tarraconense**
 54 *Paraules de l'Arquebisbe de Tarragona, Joan Planellas, en la cloenda del XXVè aniversari del Concili Provincial Tarraconense*
- 58 *Presentació del Document "Esperit, cap on guies les nostres esglésies? Als 25 anys del Concili Provincial Tarraconense de 1995"*
- 61 *Esperit, cap on guies les nostres esglésies? Als vint-i-cinc anys del Concili Provincial Tarraconense de 1995*
- 82 *Reunió Plenària del Secretariat Interdiocesà de Santuaris de Catalunya i les Illes*
- 83 *Jornada interdiocesana d'Apostolat Seglar*
- 84 Conferència Episcopal Espanyola**
 84 *Nota y rueda de prensa final de la Comisión Permanente*
- 88 Santa Seu**
 88 *Missatge del papa Francesc per a la 55a Jornada Mundial de les Comunicacions Socials 2021*
- 91 *Missatge del Papa Francesc per a la Quaresma 2021*

Bisbe diocesà

ESCRITS DOMINICALS

L'estatge interior (3-1-2021)

Cinc anys enrere hauria dubtat de fer servir aquest llenguatge. Llavors podria ser mal interpretat. Però últimament s'ha produït un gir molt significatiu en l'ambient i en la sensibilitat. Un gir que era d'esperar i al qual donem la benvinguda. Es tracta del descobriment de la "interioritat" de la persona. Aquest lloc en el qual hom se sent lliure, on hom és un mateix...

Per a un cristià això no és cap novetat. Al contrari, és una cosa fonamental. El mateix Jesús parlava en nombroses ocasions de la interioritat, com el lloc de l'autenticitat personal (especialment quan havia de denunciar la hipocresia).

Aquests dies convé tornar a la interioritat, no sols perquè la circumstància del confinament així ho demana, sinó perquè les celebracions de Nadal i Epifania, com a celebracions litúrgiques, ho exigeixen (més enllà de les formes externes).

Ja en el segle XVI sant Joan d'Àvila advertia:

"La posada que Él quiere es el ánima de cada uno: ahí quiere Él aposentarse, y que la posada esté muy aderezada, muy limpia, desasida de todo lo de acá. No hay relicario, no hay custodia, por más rica que sea, por más piedras preciosas que tenga, que se iguale esta posada para Jesucristo.

Con amor viene a aposentarse en tu ánima, con amor quiere ser recibido".
(Sermó IV en la infraoctava del Corpus)

És conegut el passatge en el qual la Sagrada Família no trobava estatge. Allò era un símbol del que ha passat sempre: no és fàcil trobar un lloc adient per a Déu en el món. ¿On pot allotjar-se Déu, on pot "fer estatge"? Després de la Resurrecció i Pentecosta, Déu ha volgut quedar-se entre nosaltres en la seva Paraula, en els Sagraments, en la vida d'amor dels germans. Nosaltres el podem trobar en aquests llocs i busquem que "siguin dignes" de la seva presència. I els adornem amb el millor que tenim: totes les belles creacions humanes, materials preciosos, l'art, els discursos i la literatura, les formes de vida eclesial, etc.

Sant Joan d'Àvila, tanmateix, intueix que tot això pot quedar fora d'un mateix. Déu pot habitar entre nosaltres, però fora de nosaltres mateixos, fora de la nostra intimitat, en aquest espai exterior, on es desenvolupa la vida dels objectes, sense que atenyi el nostre cor. Com passa tantes vegades en la nostra convivència, quan les persones van passant i les seves vides no ens afecten per res...

Llavors el sant recorda que on Déu es troba més bé és en el nostre interior, allò amagat on només abasta la mirada del Pare (cf. *Mt 6,4*), on no podem dissimular, on som més autèntics. Aquest lloc que anomenem "el cor". Per tant, el nostre compromís és el d'"endreçar" aquest estatge, com deien els antics. Netejar, arranjar, guarir el cor, buidar-lo de tot el que és superflu, obrir i oferir a Déu l'espai més ampli, el centre, el lloc més important, és a dir, el seu lloc, el que li correspon.

És tota una tasca d'amor, tant preparar el lloc, com acollir a qui desitja habitar-hi.

Iniciem un Nou Any. Si rebem aquesta gràcia, hom pot pensar i desitjar que tot el que construïm al llarg de l'any tindrà una bona font, unes bones arrels. Si més no, que sigui un somni i una esperança.

“Aquí teniu l'home” (10-1-2021)

Va ser en un altre moment, ben diferent del que contemplem avui, quan es van sentir aquestes paraules: “Aquí teniu l'home” (*Jn 19,5*). Aquesta expressió tenia un significat profund quan Pilat va mostrar Jesús, sol i ple de ferides, a la multitud que reclamava la seva crucifixió. Avui, tanmateix, veiem Jesús en tota la seva esplendor. El veiem representant la humanitat que resulta del Déu amb nosaltres, el Verb fet carn, l'home en la seva plenitud. Avui no s'escolten literalment aquelles paraules “aquí teniu l'home”, però sí unes altres, que les suposen, i els concedeixen la seva riquesa i profunditat. Escoltem de la boca de Déu Pare: “Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut” (*Mt 3,17*)

Necessitem urgentment escoltar i fer cas d'aquestes paraules. Perquè sense adonar-nos-en determinem què és humà i què no, defensem una causa o critiquem una conducta, sense reflexionar abans els motius pels quals ho fem. És humà el que fem amb els migrants? És humana l'eutanàsia? És humà tot treball, encara que sigui rendible econòmicament? És humana qualsevol manera d'entendre i viure la sexualitat, sempre que “sigui lliure”?... En general pensem i prenem decisions en aquest sentit portats solament pel que es diu o sona en l'ambient. Repetim paraules ja dites, escoltades en l'ambient, però no pensades en profunditat.

Per això, necessitem preguntar-nos què és per a nosaltres ser persona humana?; què és veritablement humà i què no?; què és digne de l'ésser humà i què no?; on és el nostre ideal de persona humana?

A partir d'aquestes preguntes entenem la importància que té mirar avui Jesús, alhora que escoltem les paraules del Pare: “Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut”. Hem celebrat Nadal, Déu fet infant entre nosaltres. Aquest infant, ja adult és la resposta a totes les preguntes. Ell és el nostre ideal, l'ésser humà complet, la persona humana que reuneix en ell tot el que podem i hem de somiar, exigir, anhelar, de l'ésser humà.

En Ell ha vessat el Pare “tot el seu ésser”. L'expressió que refereix el text evangèlic és molt significativa. És com un pare que mira el seu fill i no es cansa de contemplar-lo amb amor: en Ell es complau.

I en això consisteix el secret més profund i veritable de l'ésser humà, la font del seu valor infinit i la seva dignitat, per sobre de tota una altra criatura: és l'estimat, és la complaença de Déu. De manera que podem respondre: ser persona humana consisteix a ser estimat absolutament per Déu; com dirà el Concili Vaticà II, és viure com “l'única criatura que Déu ha estimat per ella mateixa” (*GS p 24*)

Llavors, serà humà tot allò que mereixerà la complaença de Déu en la nostra persona. L'escena del Baptisme de Jesús segons la narració de sant Marc és extraordinàriament sòbria: Jesús no diu res, sols es presenta per a ser batejat, davalla a l'aigua i en surt, mentre des del cel obert descendeix l'Esperit i s'escolta la comunicació d'amor patern. En aquest descens humil i en la pujada posterior hi ha tota la vida de Jesús. Aquí radica la complaença del Pare

i aquí descobrim el secret de tota dignitat humana.

La vida posterior de Jesús demostrarà que aquesta és la seva forma pròpia d'estimar, la forma que correspon a la més perfecta dignitat humana.

Humanisme cristià actiu I (17-1-2021)

Per motius molt diversos considerem oportú convidar a una reflexió sobre el que podem anomenar "l'humanisme cristià actiu". Pot semblar un assumpte llunyà i complex, reservat a "pensadors i especialistes". Però és un tema que resulta d'extraordinària importància per a la nostra vida quotidiana. Si, a més, el tractem amb claredat i senzillesa, sens dubte hi trobarem llum.

És avui oportú abordar l'humanisme cristià actiu per diversos motius.

- Iniciem el Temps ordinari de l'Any litúrgic. La visió de Jesús en el seu Baptisme ens ha fet contemplar allò que considerem "l'ideal de persona humana", l'ésser humà perfecte. Aquesta mateixa era la intenció de Déu Pare quan ens el mostrava i ens anunciava la seva complaença en Ell. L'escena del Baptisme de Jesús és com un pròleg en el qual s'anuncien els elements essencials que trobaran el seu desenvolupament al llarg de la gran obra. En aquest cas, la vida de Jesús.
- Cada dia, com a persones humanes i cristians del carrer, ens enfrontem a decisions, que només es poden sostenir en la idea de món, de vida humana, de societat, que es desprèn del nostre referent fonamental, és a dir, de Jesucrist: educació, compro-

mís amb algun grup o institució, decisions en el terreny professional, vida d'amistat, temps lliure, etc.

- Això pertany a la normalitat de la vida, però es fa més apressant quan hem d'optar davant d'alternatives importants: acceptació o no de professió, canvi de destinació, vincles personals permanents, com ara matrimoni o parella, qüestions de salut, eleccions polítiques, compromisos econòmics o culturals, etc.

Actualment la nostra vida social, al costat del gran desafiament de la pandèmia, està marcada per grans problemàtiques: la migració, l'ensenyament, noves lleis sobre la vida, economia en crisi, i la configuració de Catalunya en el futur, vida política marcada per immediates eleccions al Parlament. On agafar-nos?; en què basar-nos, per a encertar, essent fidels en consciència? Prendrem decisions "en consciència", però la consciència demana ser il·luminada mitjançant un exercici constant de discerniment.

El nostre punt de partida podria ser el testimoniatge de molts, que es van deixar il·luminar per la seva fe en el terreny d'allò "humà", és a dir, tots aquells que descobriren la llum i la força de l'"humanisme cristià". Però triem una dona, que amb el seu germà i altres companys, van fer d'aquesta visió cristiana d'allò humà quelcom absolutament decisiu, tant per a la seva acció compromesa, com per a afrontar la seva pròpia mort. Ens referim a Sophi Scholl, que al costat del seu germà, va ser sentenciada a mort per la Gestapo al 1943, com a càstig per les seves accions de resistència i oposició al règim nazi.

Posem aquí un fragment del seu diari, escrit el 12 de febrer de 1942:

“Quan miro els homes al meu voltant, i també a mi mateixa, sento un enorme respecte davant les persones, perquè a causa d’elles Déu ha davallat. D’altra banda és el que entenc menys. Sí, el que menys entenc de Déu és el seu amor. Senyor, necessito resar, pregar. Sí! Hauríem de tenir sempre present, quan ens interrelacionem, que Déu es va fer Home per nosaltres”.

Aquestes paraules, escrites per ella, són molt il·luminadores per a entendre el que volem dir amb l’expressió “humanisme cristià actiu”. Hem de descobrir el seu significat, atès el context de la vida personal i social de la seva autora. Veurem el punt decisiu de contacte entre la fe en l’Encarnació i la vida humana de cada dia.

Humanisme cristià actiu II (24-1-2021)

El nostre interès a reflexionar sobre l’“humanisme cristià actiu” rau en el fet que una gran part de la nostra acció en el món es basa en aquesta idea o corrent de pensament. Hi ha fins i tot persones no creients que diuen que s’hi inspiren. Un cristià no pot deixar de ser humanista i actuar com a tal. Tal com hem dit, Jesucrist, plenament home, inspira tot el que és o ha de ser l’èsser humà. D’acord amb això, “humanista”, per nosaltres significa estar a favor de la persona humana, afirmar el seu valor (transcendent), respectar els seus drets, construir la ciutat, la cultura, tota la societat, buscant sempre el favor de l’èsser humà, de tot ésser humà...

L’humanisme cristià té una dimensió profètica. És la seva dimensió més compromesa. Consisteix a impulsar, amb mitjans moralment acceptables, una mena de lluita contra idees, pensaments o accions,

que són contraris a l’èsser humà i la seva dignitat.

Hem al·ludit al testimoniatge de Sophi Scholl. Per una casualitat hem rebut més informació sobre ella i els fets que s’esdevingueren entorn del seu compromís com a cristiana. Em refereixo a l’empresonament i l’execució dels germans Sophi i Hans Scholl, al costat d’altres represaliats, líders del moviment “La Rosa Blanca”, en 1943, a Munic. Eren temps de la més crua repressió del règim nazi. “La Rosa Blanca” era un moviment, format en la seva majoria per intel·lectuals, professors i joves universitaris, que s’enfrontaven al règim establert mitjançant la resistència i l’acció no violenta.

Ja se sap que no era l’únic focus de resistència antinazi dins de l’Església catòlica i protestant. Subratllem aquí l’existència, les característiques i el destí d’aquest moviment, per la seva vinculació explícita a la fe cristiana, assumida com a punt ferm de la seva acció compromesa.

Els líders del moviment, a més dels dos germans esmentats, eren tres estudiants i un professor, Kurt Huber, filòsof i psicòleg. Aquests, i molts altres companys i col·laboradors, havien format part del Moviment Juvenil Alemany i, posteriorment de les Joventuts Hitlerianes. En principi, perquè eren obligats. Però també, perquè molts no podien deixar de sentir un irresistible atractiu cap als canvis i utopies, que els arribaven proposats per tots els mitjans d’una manera veritablement impactant. Un creient cristià especialment, ja que podia veure-hi una realització del desig d’un món que semblava acostar-se al Regne de Déu.

Aquest atractiu sempre s’ha donat en l’Església. A més no ens resulta estrany. Es

va experimentar intensament en la generació que va viure el nostre canvi cap a la democràcia a Espanya; i avui es continua experimentant.

La successió dels esdeveniments i la recerca honrada de la veritat, personal i en grup, els va obrir els ulls. Van veure que no sols s'havien d'apartar del nazisme, sinó que l'havien de combatre, en nom de l'humanisme cristià, és a dir, en nom de la fe en l'home nou que va venir a instaurar Jesucrist. És curiós que cada acció "transgressora contra el règim" estigués amarada per aquest anhel, que hem citat: "Senyor, necessito resar, pregar. Sí! Hauríem de tenir sempre present, quan ens interrelacionem, que Déu es va fer Home per nosaltres".

Vida consagrada (31-1-2021)

Contemplant la bella escena de la presentació de Jesús en el Temple, recordem especialment a l'Església la Vida Consagrada i els nostres germans grans.

En la festa de la Presentació som més conscients que l'objectiu de la nostra vida, de tota la vida i de tots nosaltres, és esdevenir consagrats. Jesús pregava al Pare dient: "Per ells em consagro, perquè ells també siguin consagrats... consagra'ls en la veritat, que és la teva Paraula" (Jn 17,19). La paraula "consagrar", a l'Evangeli de sant Joan, ve a ser sinònim de "santificar, ser sant", ser o pertànyer a Déu (únic sant), una condició que es projecta en el compliment dels manaments (l'amor) i en la missió. Així, allò que fan els religiosos, especialment consagrats, professant uns vots, en un acte conscient i lliure, compromesos per a tota la vida, ho fem tots els batejats al llarg de la nostra existència, més o menys

conscientment, segons les vicissituds que anem trobant en la història.

Això es veu clarament en la vivència de l'amor. Els religiosos es comprometen a viure l'amor definitiu i absolut ja, encara que tots hem d'acabar vivint aquest mateix amor barrejat amb altres "amors", amb suports, compensacions i amb riscos constants. Arribats a l'última etapa de la nostra vida ens hem de preguntar com ha anat aquest itinerari d'amor, si arribem a consagrar-nos absolutament a ell.

Té sentit, doncs, aquest fragment de l'oració que es proposa per a aquest dia de la Vida Consagrada:

"Envia'ns el teu Esperit, per a trencar les barreres que ens lliguen i entestar-nos en la construcció del somni d'una nova fraternitat; que les nostres vides siguin signes profètics, que donen el millor de si mateixes, perquè aquest 'món ferit' recuperi la saba de l'amor sincer"

Demanem al Pare per la Vida Consagrada a l'Església. Demanem, entre altres, quatre favors:

- Trencar lligams. És a dir, un exercici d'alliberament personal respecte de tot allò que impedeix estimar i lliurar-se.
- Obstinar-se en la construcció de la fraternitat. No qualsevol fraternitat, sinó aquella "nova" que neix del somni suscitat per la fe, segons la qual som germans, participant del mateix amor.
- Arribar a ser signes profètics de donació de si mateixos, davant l'actitud de tants que viuen per a ells sols.
- I així afavorir que el "món ferit", malalt, recuperi la saba de l'amor sincer, és a dir, la força vital que li permeti revifar, créixer i donar fruit.

La Vida Consagrada, els milers de membres especialment consagrats a l'Església, constitueix un potencial enorme d'accions i iniciatives a favor de la societat, particularment dels més pobres. Però, més enllà del valor objectiu, estadístic, comptable, de totes les obres, la Vida Consagrada és una força revifadora del món i de l'Església, pel simple fet d'existir estimant. Sigui com sigui l'edat, els treballs, les circumstàncies en què visquin les persones i comunitats concretes, compleixen amb la seva la missió exercitant l'amor de l'Esperit. Aquest amor és la saba que fa viure.

Tots a l'Església, especialment els majors d'edat, hem d'entendre això. Els testimonis – signes de l'amor guareixen el món ferit i fan reviure la societat malalta. Aquesta és la nostra missió essencial i el nostre destí.

Humanisme cristià actiu III. Mans Unides (7-2-2021)

Tenim clar que un cristià no pot deixar de ser humanista, ja que en l'origen fonamental de la seva fe hi ha el misteri de l'Encarnació, el Déu fet plenament home: professem per això que Jesucrist és la definició, la mesura, el paradigma de persona humana, com ens diu el Concili Vaticà II (*GS 22*). Així mateix sabem, per coneixement de la història i per experiència, que aquesta sensibilitat cap a tot allò humà, fins i tot el somni d'un món “plenament humà”, ajustat a les exigències de tota persona humana, és un tret característic de tot creient.

Tanmateix, quan exposem aquestes idees, no falten els qui ens recorden que el món és molt complex i que el nostre discurs està molt bé per a la classe o la trona, però no pas per a la vida real. És complex

particularment el món de la vida pública, el de la política, de la cultura, de l'acció social.

Ja ho sabem. Però no cal anar molt lluny per a trobar exemples actuals de veritable humanisme actiu, concret i ben visible, per a qui els vulgui veure. Un d'ells és “l'Organització Mans Unides”.

“L'Organització Mans Unides” va néixer en els anys 1959-1960 entre les Dones d'Acció Catòlica Espanyola. Elles, responnent a la crida de la FAO, que reclamava accions en contra de la fam i del subdesenvolupament, es van comprometre a lluitar contra “la fam de pau, de cultura i de Déu que patia gran part de la humanitat”. Van realitzar la seva primera Campanya contra la Fam en 1960. Des de llavors es van anar organitzant dejunis voluntaris i col·lectes per a denunciar i lluitar contra el subdesenvolupament. Any rere any la iniciativa va anar creixent. En 1970 estava ja consolidada i la Conferència Episcopal Espanyola va acordar que es fes una col·lecta extraordinària contra la fam en el món en totes les parròquies d'Espanya. L'Organització va deixar el nom de “Campanya”, per a dir-se “Mans Unides”, com a Associació de l'Església al servei dels pobres del tercer món.

Conèixer aquest origen té una gran importància. Perquè ens hem de situar en aquell temps, quan les Dones d'Acció Catòlica eren molt nombroses i compartien i vivien la seva fe amb la voluntat d'obrir-se a la realitat i projectar-hi el seu compromís. Tenien com a objectiu superar la vivència de la fe, aïllada en la intimitat o en els espais exclusius de la pregària o la reflexió. Llavors, adherides al Moviment Internacional de Dones Catòliques, van assumir el repte d'associar-se per a lluitar contra la fam.

Aquest era un de tants exemples de les moltes obres socials que van iniciar homes i dones d'Acció Catòlica de llavors. L'interessant era que la mirada amb la qual copsaven la realitat humana no era cap altra sinó la de la fe: obeïen aleshores a l'humanisme cristià, segons el qual la fam, la incultura, la marginació constituïen una crida a l'acció i al compromís.

“Les mans unides” que mostren l'Organització són un símbol de la comunió que neix en el món a partir de Jesucrist, del seu Esperit d'Amor. Quan aquesta comunió es fa efectiva i concreta, produeix entre altres efectes, una força desencadenant de “solidaritat”. Si aquesta solidaritat troba la pobresa, la fam, la marginació, llavors el món canvia. El petit o gran espai de món recupera el seu rostre veritablement humà. És a dir, un rostre més semblant al projecte de Déu.

Humanisme cristià actiu IV (14-2-2021)

El testimoniatge de l'Organització Mans Unides del qual hem parlat obeeix a tot un esperit que s'havia forjat a Europa els anys previs, contemporanis i posteriors de la Segona Guerra Mundial, com una necessitat de respondre a la immensa deshumanització que havien provocat les dues grans dictadures: el nazisme i el comunisme. Els cristians van veure que en l'origen de la deshumanització hi ha l'oblit de Déu fet home; que la negació del veritable Déu, deixa l'ésser humà submergit en una solitud dramàtica. L'Esperit cridava a reconstruir Europa i la societat en general, segons l'humanisme cristià. La gran ajuda vingué de l'evolució interna del pensament (teologia) i de l'acció (pastoral) que s'experimentava a l'Església (dècades del

50 al 70). Sens dubte fou un impuls conduït per l'Esperit, que va cristal·litzar en el Concili Vaticà II.

Aquesta nova sensibilitat, va fer que alguns “s'apuntessin” a diversos projectes que arribaven de diferents instàncies ideològiques i polítiques del moment. Hi veïen realitzacions concretes dels seus ideals, encara que deixessin a un costat elements propis de la fe.

Però l'humanisme cristià, si es manté fidel a la seva identitat, té en el seu centre un repte que no es pot solucionar amb simplificacions. Respondre a aquest repte és condició per a mantenir viva la seva riquesa i la seva eficàcia transformadora.

Coneixem l'ideal humà en Crist per mitjà de l'estudi, la meditació i l'aprofundiment de la seva persona i la seva doctrina. A més conreem la nostra adhesió, la nostra fe, a aquest ideal mitjançant la trobada viva amb Ell en l'oració i la litúrgia.

Però alhora ens sentim cridats a actuar concretament en la vida d'acord amb ell. Per això titulem aquestes reflexions “humanisme cristià *actiu*”. És el problema etern de la relació entre fe i vida moral. Encara que en aquest cas, revesteix una particular dificultat. La vida i l'acció que responen a allò que entenem per humanisme cristià es desenvolupen fonamentalment en l'àmbit públic (l'educació, la cultura, la política, el treball, els negocis, les estructures socials, etc.): es tracta de traslladar a diferents espais de la vida social, ni més ni menys que l'ideal humà descobert i viscut en Crist.

D'aquí les paraules tan significatives de Sophi Scholl, després de contemplar els rostres humans concrets que veia pel carrer: “Senyor, necessito resar, pregar. Sí! Hauríem de tenir sempre present quan ens tractem que Déu es va fer home per nosal-

tres”. Una observació que podia precedir a l’acció de repartir fulls volants revolucionaris contra el règim nazi a la Universitat de Munic, la qual cosa li va suposar l’emprisonament i la mort.

Malauradament, les coses no estan a l’altura d’aquest testimoniatge. Sovint els qui diuen inspirar-se en la fe o en l’humanisme cristià per al seu compromís en el món, adés es queden en discursos de belles paraules, potser fins i tot en vistoses celebracions, adés actuen oblidant la font d’aquest humanisme i l’experiència de la trobada viva amb Jesucrist.

Però així no podem esperar cap transformació real, ni compromisos arriscats, ni testimoniatsges il·luminadors, ni veritables avanços en l’autèntica humanització del món.

Ens preguntem si també en això no necessitarem testimonis.

Humanisme cristià actiu V (21-2-2021)

Hem iniciat el camí quaresmal i nosaltres el podem assumir com aquell itinerari cap a l’esdeveniment central de la humanitat: el triomf de la veritat sobre l’èsser humà, la victòria de l’home nou.

En el camí quaresmal, convé recordar que els grans testimonis de l’humanisme cristià han experimentat dos factors essencials, que es deriven del fet que l’humanisme cristià neix de la fe: un, que l’humanisme cristià, no es pot improvisar, sinó que requereix un camí llarg de constant confrontació o sintonia de la mateixa fe amb la realitat del món; l’altre factor és que, si bé l’humanisme cristià sosté un constant diàleg amb el món, d’una forma o altra, qui el viu de veritat, troba la seva participació en la Creu.

Estem posant el llistó de l’humanisme cristià massa alt? Es dirà que això de l’oració, l’experiència mística, del cristià que està lluitant cada dia en el món, els negocis, el treball, l’economia, no diguem la política, no és possible.

Gràcies a Déu, no falten testimoniatsges lluminosos de cristians laics, veritables humanistes i autèntics homes del seu temps, fidels que van creure profundament en Crist, en la raó humana, en la cultura i en la política. No cal anar tan lluny com als segles XV o XVI, per a trobar un sant Thomas More, un Llorenç Valla, un Erasme o un Lluís Vives. No van faltar tampoc “cristians il·lustrats” en els segles XVII al XIX. Recordem que justament a mitjan segle XX, entre les dues grans guerres mundials, va florir un gran nombre de laics que van saber respondre a la crida de reconstruir el món de la cultura i de la política, sobre bases humanistes cristianes. Aquests testimonis avui es troben gairebé silenciats, potser per la seva neta confessionalitat cristiana, potser perquè la seva categoria humana i de fe denunciï la nostra inoperància i la nostra mediocritat.

Un dels testimoniatsges més ignorats és el del diplomàtic suec, que va acabar sent Secretari General de les Nacions Unides, Dag Hammarskjöld. Totalment immers en la lluita diplomàtica i política internacional, llegia els grans místics i s’identificava amb la seva doctrina, com el Mestre Eckhart i sant Joan de la Creu. En una entrevista radiofònica va dir:

“L’explicació de com l’home que viu una vida activa de servei social en harmonia amb si mateix com a membre d’una comunitat espiritual, l’he trobada en els escrits dels grans místics medievals. De la unitat interior

trobaren la força per a poder dir ‘sí’ a cada destí i a cada exigència que la vida els havia reservat en seguir la crida del deure”

Va actuar en política i va sofrir. Estava plenament convençut que la seva missió era posar ponts entre adversaris per a construir la pau. Però alhora deia que necessitava “la unitat interior” per a assumir els difícils reptes que li presentava la realitat del món polític. Aquesta unitat era difícil: l’activitat febril, mantenir viva la fe en Crist i actuar-hi d’acord en el món de les lluites de poder, comporta seriosos obstacles. Hom pot sentir-se dividit, trencat, incoherent, contradictori. Però els mistic poden ajudar-nos ensenyant-nos que l’amor a Crist, l’amor rebut de Crist, viscut en profunditat, és la força que ens permet travessar nits tancades i àmplies foscores sense perdre l’esperança.

És la força que salva l’èsser humà.

“L’avui” de Déu I (28-2-2021)

Parlant dels humanistes cristians actius, dèiem que, per a ser-ho de debò, han de fer un procés personal prolongat i que a més, d’alguna manera, participaran de la Creu de Crist. Així entrem en el camí de la Quaresma.

Visquem la Quaresma, com sempre, inserits en el camí de la vida humana concreta. En particular, visquem-la molt conscients de la gran crisi humana de la pandèmia, aquest poder, estrany, desestabilitzant, enemic de la vida humana. Ens hi ajudarà oportunament un missatge que trobem a la Carta als Hebreus.

Aquesta carta s’adreça a cristians que es veuen exposats a una prova difícil. Els temps en què se sentien generosos i de-

cidits per al sofriment queden ja llunyans. Quan van començar a creure en Crist, visqueren moments de gran lliurament i generositat per a afrontar sofriments i persecucions (cf. *He* 10,32-39). Amb el pas del temps, aquesta disponibilitat s’havia refredat. Llavors, l’autor, els cita el salm 94(95):

“Per això, com diu l’Esperit Sant a l’Escriptura: ‘Avui, quan escolteu la seva veu, no enduriu els cors com en el temps de la rebel·lió, el dia de la prova en el desert, quan van posar-me a prova els vostres pares i em temptaren; tot i haver vist les meves obres’”

Per a entendre això, convidem a fer quatre salts en el temps, com anant de crisi en crisi. L’autor del Salm 94(95) recorda la crisi del poble en ple desert, allí on Déu els havia posat, camí de la llibertat: set i fam i protesta lògica per part del poble contra Déu (*Meribà* = disputa i *Massà* = temptació). Aquesta mateixa crisi la podien viure els que pregaven amb el salm, segles més tard. Pel seu costat, l’autor de la Carta als Hebreus, segle I, identifica una crisi semblant en els seus interlocutors, quan estan temptats de queixar-se i protestar davant de persecucions i sofriments. El quart “salt” en el temps el fem nosaltres, tot mirant la crisi que estem patint.

Crisis semblants, que plantegen els mateixos problemes, que desperten les mateixes reaccions. En definitiva, una mateixa humanitat que sofreix essencialment les mateixes crisis, davant un mateix Déu. Però la humanitat va canviant d’ànim, de voluntat, d’idees i de projectes, mentre que Déu roman: el seu nom és “el Déu fidel, en la seva paraula, en la seva promesa, en el seu ésser”. Aquest és el fonament últim del gran missatge: “escoltar AVUI la seva veu”.

Què vol dir això?

- Primer, que en Déu no hi ha temps que faci canviar o “desgastar” la seva veu. Ell continua parlant i cridant, sigui com sigui la situació que vivim.
- Segon, que Déu parla en la situació concreta, en la història, en el moment que vivim, sobretot en el moment de crisi.
- Tercer, que ell fa sentir la seva veu esperant-ne resposta.

Amb una particularitat. Déu no canvia, perquè el seu ésser és amor inesgotable. Però sí que s’ha manifestat progressivament en la història. El seu “avui” ha estat un continu creixement d’amor fins a l’extrem. Diu el Salm que “havien vist les seves obres”. Quines obres? Les seves obres d’amor. En l’Èxode l’alliberament de l’esclavitud. En temps de la Carta als Hebreus, la seva obra definitiva: el Misteri Pasqual, la vida, mort i resurrecció de Jesucrist.

Al nostre temps aquest mateix esdeveniment brilla il·luminant el gran “avui” de l’Esperit, per tal que escoltem la seva veu en plena crisi i hi sapiguem respondre.

CARTES I EXHORTACIONS PASTORALS

Salutació als diaques de la Província Eclesiàstica de Barcelona en la seva festa patronal

Sant Feliu de Llobregat, 21-01-2021

Benvolguts diaques de la Província Eclesiàstica de Barcelona:

Les circumstàncies que enguany ens envolten no ens permeten de celebrar la festa dels vostres patrons com desitjaríem i com hem anat fent, d’ençà que es va crear la Província Eclesiàstica de Barcelona. Sempre ha estat una celebració ben reeixida, fraterna i de comunió, tot recordant i rebent el testimoniatge de les figures senyeres dels grans sants. Avui, però, no volem deixar passar la festa sense reviu aquests sentiments en la mesura que ens ho permeten les comunicacions telemàtiques.

Sobretot aquesta és la festa que l’Església aprofita per agrair-vos el vostre treball com a ministres servidors del Poble de Déu. Donem gràcies a l’Esperit pel mateix ministeri del Diaconat. I a més, tenint presents els treballs concrets que desenvolupeu a les nostres diòcesis, lloem Déu, perquè tenim en vosaltres una ajuda ben valuosa per al ministeri dels preveres i dels bisbes, en benefici de les comunitats i de les diòcesis. Sempre recordem que el vostre ministeri, en tant que ordenat, i viscut realment amb l’esperit que li és propi,

constitueix per a tots nosaltres un referent permanent del Servent de Déu, de Jesús que no va venir a ser servit, sinó a servir i donar la vida pels germans.

Per tant, rebeu el nostre agraïment i el nostre desig: que vosaltres i les vostres famílies trobeu la felicitat i la veritable alegria en la fe i l'amor, que amara el servei generós i gratuït en el nom del Senyor.

Permeteu-me que us faci a mans un resum del treball que han desenvolupat els diaques de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat els darrers sis mesos en l'àmbit de la formació permanent. Una bona síntesi de teologia del laïcat i el seu paper en el creixement de l'Església, realitzada sobre la base de textos magisterials. Marquen uns subratllats avui particularment importants: vocació-formació-acompanyament-compromís públic. Pertany també als diaques treballar per la formació i promoció del laïcat, en sintonia amb l'orientació que avui compartim amb tota l'Església.

Que l'Esperit us conservi en el seu sant servei.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat*

A la M. María Isabel Carrión, Superiora Provincial de las religiosas mercedarias misioneras

Sant Feliu de Llobregat, 25-1-2021

Estimada en el Señor:

De acuerdo con lo que habíamos tratado telefónicamente, recibo su amable y detallada carta, informando de la decisión que en su día adoptó el Consejo Provincial respecto de la comunidad de HH Mercedarias en la ciudad Sant Feliu de Llobregat y de su hábitat.

Le agradezco esta comunicación, que incluye una breve historia de la presencia en esta ciudad de las Mercedarias Misioneras. Entendemos que la situación de la Congregación fuerza a suprimir la comunidad, aunque permanece el colegio, con la perspectiva que el carisma y la misión no desaparezcan totalmente. Una decisión que asumimos como mal menor, fruto de un discernimiento "en el Espíritu".

Respecto de la casa en la que vivía la comunidad, además de agradecer sinceramente la generosidad de cesión al Obispado, confirmamos los pasos que se han de realizar, según toda normativa. El proyecto del Obispado es el de destinar este espacio a un uso pastoral-social. Sobre el detalle de entrega de llaves y posibilidad de disponibilidad, por parte nuestra no hay urgencia, pero es posible que les conveniga como dice en su carta realizar este paso en torno al mes de marzo. Conviene hablar estos detalles con el Vicario General, Mn. Josep Maria Domingo.

Reitero nuestro agradecimiento y seguimos orando al Señor por la Congregación y su misión en la Iglesia.

Con sincero afecto en el Señor.

*† Agustín Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat*

A la Sra. Isabel Buesa, Directora General Endesa Catalunya

Sant Feliu de Llobregat, 3-2-2021

Distinguida Sra. Buesa,

Nuestro Obispado de Sant Feliu de Llobregat, que atiende ciento veintitrés parroquias en más de noventa ciudades y pueblos de la provincia de Barcelona, en estos

tiempos difíciles de pandemia redobla sus esfuerzos impulsando la atención pastoral, social y cultural de personas y familias, en zonas especialmente necesitadas.

Consecuentes con esta labor, la Catedral-Parroquia de Sant Llorenç del Obispado de Sant Feliu de Llobregat, ha iniciado el “fundraising” para la rehabilitación de sus edificios y la mejora de sus servicios. En este sentido se está trabajando en la restauración del campanario y sus fachadas exteriores.

Uno de los proyectos que debemos llevar a cabo, a petición también de la ciudadanía y del mismo ayuntamiento, es la iluminación monumental de nuestra Catedral-parroquia de Sant Llorenç, que ya de antaño disponía de dicha iluminación, permitiendo la identificación nocturna y el atractivo del municipio, como capital comarcal. En este sentido, le acompañamos el proyecto realizado por la empresa Intervento, para que pueda considerarlo en el marco de su Fundación.

A estos efectos, delego en el Sr. Jaume Armengol y en el Sr. Josep Mª Jordà mi representación para presentarle el plan en su conjunto y proponerle diferentes vías de participación para que valoren la idoneidad de su colaboración, con una doble finalidad: por un lado la iluminación monumental y, por otro lado, el apoyo para la construcción de un nuevo equipamiento dedicado a la atención de Cáritas y a los proyectos sociales, formativos y culturales de atención a niños, jóvenes, familias y gente mayor.

Agradecido de antemano por su atención, esperamos poder contar con su mejor disposición y la colaboración de Endesa.

+ Agustí Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

ARTICLES I ALTRES ESCRITS

“Sortim a sembrar la paraula” – Setmana de la Bíblia 2021

(Article publicat al Full Dominical Extra del 24-1-2021)

Veritablement, cal que ressoni aquesta crida: “Hem de sortir al camp per sembrar la Paraula”. És una invitació necessària, més que oportuna.

Segurament ha estat inspirada en el passatge conegut de la Paràbola del Sembrador (*Mc 4,1-23*). En aquest text, però, el sembrador és Jesús, que davant una multitud, veié la necessitat de recordar que allò més important és l'actitud interior del qui escolta. Nosaltres no hi entrem directament com els qui han de sembrar, sinó com els qui han d'escoltar. Seríem com la diferent terra que, segons disposició, acull o no efectivament la Paraula, deixant entendre fins i tot que més aviat són pocs els qui reben el missatge i creuen de debò.

Tot i així, aquesta Paràbola té molt a veure amb la nostra condició d'evangelitzadors. No dubtem que en la ment de Jesús érem nosaltres també com predicadors i sembradors de la Paraula. Ell, de fet, ens envià a escampar l'Evangeli, la Bona Notícia arreu del món (*Mc 16,15*).

Així doncs, llegida en clau de “sembradors”, després d'una nota prèvia, podem

treure tres conseqüències ben importants.

Nota prèvia. La Paraula de Déu, com la llavor amb la seva corfa, va recoberta de l'Escriptura, és a dir, d'escrits i literatura humana, que li serveix de "vehicle de comunicació": s'ha de saber descobrir dintre d'aquesta literatura, dintre de l'escriptura, la veritable Paraula. Moltes vegades no es fa, i per això llegir l'Escriptura es fa inútil.

Primera conseqüència: "Has de sortir a sembrar la Paraula". Abans has d'haver descobert i escoltat la Paraula i haver-ne donat fruit a la teva vida. La font, l'impuls de la teva sortida, a més del mandat de Jesús, ha de ser l'amor a la mateixa Paraula, al camp erm i assedegat i a les plantes que hi naixeran donant fruit.

Segona: La tasca evangelitzadora és com una sembra. Això vol dir que has de ser generós en l'evangelització (com qui escampa la llavor). Vol dir també que la Paraula, com la llavor ha de penetrar la terra, ha d'ésser transmesa de manera que arribi al cor, que es pugui escoltar com interpel·lació i il·luminació actual.

Tercera: No et preocupis tant del resultat, de si t'escoltaran o no. No et desanimis si, qui escolta, només és una "gran minoria" (com en la Paràbola). Tampoc no et desanimis si veus que aquells que en un principi escoltaven, al cap de poc temps marxen. No et deixis portar per l'afany de ser eficaç.

En definitiva, és responsabilitat nostra obeir el mandat de sembrar la Paraula de Déu. Però ho fem com a servidors. No oblidem mai el que ens va ensenyar sant Pau: els apòstols, és a dir, tots nosaltres, planten i reguen, però només un dona el creixement (1Co 3,6). Servim en tot: ni la Paraula, ni el camp, ni els fruits, no són

nostres. Treballem entre la llibertat de qui escolta i la llibertat de la gràcia de Déu.

Déu ens va regalar l'Escriptura. Amb ella sembrava en nosaltres la seva Paraula i, alhora, esperava que nosaltres la sembréssim en els cors dels germans, com qui comparteix el gran do de la vida.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat*

Secretaria General

DECRETES

Decret 01/21. Nomenament d'arxiprest de l'Arxiprestat de Montserrat

Sant Feliu de Llobregat, 11-01-2021

Havent de procedir al nomenament d'Arxiprest, de l'Arxiprestat de Montserrat;

Tenint en compte el bé pastoral i ateses les circumstàncies personals de l'interessat, nomenem el P. Josep M. Henríquez Farreras, OSB, per al càrrec d'Arxiprest de l'Arxiprestat de Montserrat, com a col·laborador del nostre ministeri en l'Església de Sant Feliu de Llobregat, al servei del Poble de Déu, fins el gener de 2025.

Declarem que li corresponen els drets i deures annexos a aquest càrrec pastoral, i li conferim les facultats adients, segons el dret i les disposicions diocesanes (c. 553 a 555).

Esperem que la seva personal dedicació al ministeri i que la seva generosa disponibilitat, esdevindran un bé per a la vida i el servei pastoral de la Diòcesi.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan-Pere Pulido Gutiérrez, Pvre.
Secretari general i canceller*

Decret 02/21. Nomenament d'arxiprest de l'Arxiprestat de Garraf

Sant Feliu de Llobregat, 11-01-2021

Havent de procedir al nomenament d'Arxiprest, de l'Arxiprestat de Garraf;

Tenint en compte el bé pastoral i ateses les circumstàncies personals de l'interessat, nomenem Mn. Agustí Pañella Baró per al càrrec d'Arxiprest de l'Arxiprestat de Garraf, com a col·laborador del nostre ministeri en l'Església de Sant Feliu de Llobregat, al servei del Poble de Déu, fins el gener de 2025.

Declarem que li corresponen els drets i deures annexos a aquest càrrec pastoral, i li conferim les facultats adients, segons el dret i les disposicions diocesanes (c. 553 a 555).

Esperem que la seva personal dedicació al ministeri i que la seva generosa disponibilitat, esdevindran un bé per a la vida i el servei pastoral de la Diòcesi.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan-Pere Pulido Gutiérrez, Pvre.
Secretari general i canceller*

Decret 03/21. Nomenament d'arxiprest de l'Arxiprestat de Sant Feliu de Llobregat

Sant Feliu de Llobregat, 11-01-2021

Havent de procedir al nomenament d'Arxiprest, de l'Arxiprestat de Sant Feliu de Llobregat; Tenint en compte el bé pastoral i ateses les circumstàncies personals de l'interessat, nomenem Mn. Xavier Armengol Siscars per al càrrec d'Arxiprest de

l'Arxiprestat de Sant Feliu de Llobregat, com a col·laborador del nostre ministeri en l'Església de Sant Feliu de Llobregat, al servei del Poble de Déu, fins el gener de 2025.

Declarem que li corresponen els drets i deures annexos a aquest càrrec pastoral, i li conferim les facultats adients, segons el dret i les disposicions diocesanes (c. 553 a 555).

Esperem que la seva personal dedicació al ministeri i que la seva generosa disponibilitat, esdevindran un bé per a la vida i el servei pastoral de la Diòcesi.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan-Pere Pulido Gutiérrez, Pvre.
Secretari general i canceller*

Decret 04/21.- Constitució del Consell presbiteral

Sant Feliu de Llobregat, 15-01-2021

De conformitat amb el que estableixen els estatuts del Consell del Presbiteral, aprovats el 27 de setembre de 2006 (Decret 11/06);

Havent de procedir a la constitució del Consell Presbiteral de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, segons els Decrets episcopals 19/20 i 20/20, del 19 d'octubre de 2020;

Pel present, constituïm el Consell presbiteral de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat que estarà format, per un període de tres anys, pels següents membres:

Membres nats

- Mn. Josep M. Domingo Ferrerons, Vicari general

- Mn. Joan Peñafiel Maireles, Vicari episcopal
- Mn. Pere Milà Vidal, Vicari episcopal
- Mn. Antonio Fernández García, Vicari judicial
- Mn. Joan-Pere Pulido Gutiérrez, Secretari general i Canceller

Membres elegits. Representants territorials

- Mn. Frederic Esteve Cañameras, Arxiprestat de Brugueres
- P. Miguel Ángel Calavia Calavia, Arxiprestat de Sant Boi de Llobregat
- Mn. Sergi Sicília Sansi, Arxiprestat de Sant Feliu de Llobregat
- Mn. Daniel Palau Valero, Arxiprestat de Sant Vicenç dels Horts
- Mn. Jaume Grané Calvó, Arxiprestat de Montserrat
- Mn. Fermí Martín Fernández, Arxiprestat de Garraf
- Mn. Joan Ramon Bullit Guasch, Arxiprestat de Vilafranca del Penedès
- Arxiprestat d'Anoia (sense representació)
- Mn. Adolf Pujol Camprubí, Arxiprestat de Piera-Capellades

Membres elegits. Representants funcionals

- Mn. Àlvar Pérez Marquès, Delegats i Cúria
- Mn. Manuel Simó Tarragó, Preveres seculars emèrits
- P. Josep M. Henríquez Farreras, OSB, Instituts de vida religiosa i Societats de vida apostòlica
- Gmà. Miguel Martín Rodrigo OH, Instituts de vida religiosa i Societats de vida apostòlica

Membres designats pel senyor Bisbe

Per tal de completar la composició del Consell del Presbiteri, segons el que es preveu a l'article 3 dels estatuts del Consell del Presbiteri, nomenem:

- Mn. Gaspar Mora Bartrès
- Mn. Carles Muñiz Pérez
- Mn. Rafael Vilaplana Moltó
- Mn. Juan Antonio Vargas Salas
- Mn. Vicenç Guinot Gómez
- Mn. Jordi Mondragón Bricullé

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan Pere Pulido Gutiérrez, Pvre.
Secretari general i canceller*

Decret 05/21. Nomenament de delegat diocesà de Pastoral sacramental i litúrgia

Sant Feliu de Llobregat, 2-02-2021

Havent de procedir al nomenament de delegat diocesà de la Delegació diocesana de Pastoral sacramental i litúrgia.

Tenint en compte el bé pastoral i ateses les circumstàncies personals de l'interessat, nomenem, mentre no disposi altrament, Mn. Vicenç Guinot Gómez per al càrrec de Delegat diocesà de la Delegació diocesana de Pastoral sacramental i litúrgia, com a col·laborador del nostre ministeri en l'Església de Sant Feliu de Llobregat, al servei del Poble de Déu.

Declarem que li corresponen els drets i deures annexos a aquest càrrec pastoral, i li conferim les facultats adients, segons les disposicions diocesanes.

Esperem que la seva personal dedicació al ministeri i que la seva generosa disponibilitat, esdevindran un bé per a la vida i el servei pastoral de la Diòcesi.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe
Joan-Pere Pulido, prev.
Secretari general i canceller*

Decret 06/21. Nomenament de Vicari Episcopal dels Arxiprestats de Garraf, Vilafranca del Penedès, Anoia i Piera-Capellades

Sant Feliu de Llobregat, 2-02-2021

Pe tal d'atendre de la manera més convenient el règim pastoral de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat; pel present decret, atès el que disposen els cànons 475-481 del Codi de Dret Canònic, nomeno Vicari Episcopal dels arxiprestats de Garraf, Vilafranca del Penedès, Anoia i Piera-Capellades, de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, el Rev. Sr. Xavier Aymerich Miñarro per un període de tres anys, a partir de la data d'aquest decret.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan-Pere Pulido Gutiérrez, Pvre.
Secretari general i canceller*

Decret 07/21. Nomenament de Presidenta-Delegada de l'Associació Mans Unides de Sant Feliu de Llobregat

Sant Feliu de Llobregat, 19-02-2021

Havent de procedir a l'elecció de la nova Presidenta-Delegada de l'Associació Mans Unides-Sant Feliu de Llobregat", a la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, segons l'article 19, dels Estatuts aprovats per la

Conferència Episcopal Espanyola, el 27 d'abril de 2012,

Havent-me comunicat l'actual Presidenta-Delegada, la Sra. Maria Teresa Gisbert Estorach, amb data de 18 de febrer de 2021, que ha finalitzat el seu mandat (Cf. article 19.3 dels Estatuts) i que la majoria dels membres no tenen mitjans per a realitzar una assemblea telemàtica, per a poder realitzar l'assemblea diocesana electoral corresponent (Cf. article 19.5 dels Estatuts).

Havent comunicat la Sra. Maria Teresa Gisbert Estorach aquesta incidència a la Comissió permanent, amb data de 25 de gener de 2021 i havent tingut resposta del Secretari General de Mans Unides, amb data de 10 de febrer de 2021, acceptant prorrogar el seu servei com a Presidenta-Delegada en funcions fins que es pugui celebrar l'Assemblea diocesana que esculli la nova Presidenta de la Delegació de Sant Feliu de Llobregat,

Pel present, decreto que, la Sra. Maria Teresa Gisbert Estorach, pugui continuar el seu servei com a Presidenta-Delegada en funcions, fins que es pugui celebrar l'Assemblea diocesana que esculli la nova Presidenta-Delegada de l'Associació Mans Unides-Sant Feliu de Llobregat, a la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan-Pere Pulido Gutiérrez, Pvre.
Secretari general i canceller*

NOMENAMENTS

Nomenaments parroquials

- Amb data 11 del mes gener de 2021, el bisbe Agustí Cortés Soriano ha nomenat Mn. Manuel Gómez Garrido per al càrrec d'adscrit de la Parròquia de Santa Maria, de Castelldefels, continuant amb els altres càrrecs parroquials/diocesans.

- Amb data 11 del mes de gener 2021, el bisbe Agustí Cortés Soriano ha nomenat Mn. Juan Antonio Dólera Cruset per al càrrec d'adscrit de la Parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla de Sitges.

Altres nomenaments

- Amb data 2 del mes de febrer de 2021, el bisbe Agustí Cortés Soriano ha nomenat Mn. Joan Lázaro i Padrós per al càrrec de Jutge Diocesà i que exercirà les respectives funcions, d'acord amb les prescripcions canòniques, amb totes les facultats, drets i prerrogatives que li són pròpies.

CÚRIA

Comunicat als preveres, diaques i agents pastorals

Sant Feliu de Llobregat, 26-01-2021

Estimats:

Com sabeu, tot i les circumstàncies que ens obliguen a funcionar “al ralenti”, la vida de la Diòcesi, com la de les comunitats i parròquies, segueix endavant, com diu el lema del nostre objectiu diocesà per enguany: “Per créixer més”. Hem de renunciar a moltes iniciatives i propostes, però, sobretot, segueix viu l’esperit que ens uneix i ens anima a esperar amb confiança.

Molt sovint rebeu comunicacions que ens remet la Secretaria General i serveixen per tenir-nos informats i recordar-nos coses que hem de fer o tenir presents.

Aquesta comunicació vol servir per a informar-vos d’alguns canvis importants, exigits pel temps (reglaments, normes, etc.) i per l’oportunitat pastoral.

Esperem comunicar-nos aviat, “en directe”, si Déu vol, el proper dia 16 de febrer de 2021, amb els preveres i diaques.

Rebeu tots la meva salutació i continuem en comunió.

+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

En els següents punts d’aquest comunicat us informem de les diferents qüestions que han succeït en les últimes setmanes, de les previstes a curt termini i dels recordatoris d’importància.

Jornada de la Vida Consagrada i de la Vida Creixent

El proper dia 2 de febrer, les jornades de la Vida Consagrada i de la Vida Creixent se celebraran únicament a les comunitats cristianes. Atenent a les mesures sanitàries no es convoca a la celebració tradicional a la Catedral.

Jornades de Formació i Espiritualitat.

Es desconvocuen les Jornades de Formació i Espiritualitat per a preveres i diaques a Montserrat previstes pels propers dies 8, 9 i 10 de febrer de 2021.

Al mateix temps informem que la propera Trobada dels preveres i diaques de la diòcesi serà el dimarts 16 de febrer de 2021 amb un format semblant a la última trobada del dia 1 de desembre passat. Properament rebreu la convocatòria i la informació detallada.

Mesures sanitàries davant la pandèmia Covid-19.

Recordem en un resum les actuals mesures decretades davant la pandèmia Covid-19 en les celebracions de l’Eucaristia:

- Limitació als temples al 30% de l’aforament.
- Mascareta als fidels i gel hidroalcohòlic a les mans a l’entrar i al sortir.
- Les piles d’aigua beneïda estaran buides i s’evitarà tocar les imatges sagrades.
- Suficient ventilació dels espais.
- Mesures adients per la distribució dels fidels al entrar i sortir del temple i per la distribució de la comunió.
- El sacerdot celebrant no caldrà que usi la mascareta excepte el moment de

distribuir la comunió i en tots els moments que no pugui mantenir la distància de seguretat. Els sacerdots i els ministres de la comunió es desinfectaran les mans abans de distribuir-la, i també en acabar-la. La comunió es distribuirà a la mà.

- Els vasos sagrats restaran coberts amb la pàl·lia. Se suprimeix la invitació a la salutació de la pau.

Comunicat sobre la trobada de formació per a preveres i diaques d'ambdues vicaries

Sant Feliu de Llobregat, 8-02-2021

Benvolgut,

Tot seguit, t'informo de la trobada, en format telemàtic, de preveres i diaques, que tindrà lloc dimarts, dia 16 de febrer de 2021, a les 10:30 h, mitjançant la plataforma *Teams*.

Serà una connexió en directe –no prèviament enregistrada– segons aquest horari:

- 10.30 h. Salutació del bisbe Agustí i pregària.
- 10.45 h. Tema de formació: Orientacions pastorals a partir del document dels bisbes de la CET: Esperit, cap on guies les nostres Esglésies? (Document adjunt).
- Ponent: Mn. Norbert Miracle Figuera, rector de la Parròquia de Sant Salvador del Vendrell i Vicesecretari de la Conferència Episcopal Tarraconense.
- 11.15 h. Informacions diocesanes.
- 11.30 h. Material per a viure la Quaresma:

Missatge de Quaresma del papa Francesc «Ara pugem a Jerusalem...» (*Mt 20,18*). «Quaresma: un temps per renovar la fe, l'esperança i la caritat» (Document adjunt).

Altres materials que estem recollint i rebreu oportunament.

Tot desitjant-vos un bon inici de Quaresma, rebeu una cordial salutació,

*Joan Pere Pulido Gutiérrez, Pvre.
Secretari general i canceller*

Material per al recés de Quaresma

Sant Feliu de Llobregat, 16-2-2021

Material per al recés de Quaresma extret de la trobada de formació per a preveres i diaques

- Missatge de Quaresma del papa Francesc.

«Ara pugem a Jerusalem... » (*Mt 20,18*). Quaresma: un temps per renovar la fe, l'esperança i la caritat". Missatge en català i castellà adjunt al correu i, al web del Bisbat, en el següent enllaç:

<https://bisbatsantfeliu.cat/missatge-del-papa-per-a-la-quaresma-2021/>

- Llegir l'evangeli de Marc en temps de pandèmia. P. Agustí Borrell, OCD.

És carmelita descalç i Vicari general del Carmel Descalç. Doctor en Sagrada Escriptura pel Pontifici Institut Bíblic. Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, i de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida (IREL). Secretari de l'Associació Bíblica de Catalunya. Membre del grup de traductors i de el comitè de redacció de la Bíblia. Bíblia catalana, traducció interconfessional (BCI). Va publicar la seva tesi doctoral amb el títol: *The Good News of Peter's Denial. A Narrative and Rhetorical Reading of Mark 14: 54.66-72*, Atlanta: Scholars Press 1998. També ha publicat articles sobre temes bíblics i d'espiritualitat en diverses revistes i obres en col·laboració.

Vídeo (38:30 minuts) del P. Agustí Borrell en la V Setmana de la Bíblia (24-29 de gener de 2021), en el següent enllaç: <https://www.youtube.com/watch?v=DwhnKurSHxM>

Article del P. Agustí Borrell, Llegir l'evangeli de Marc en temps de pandèmia, publicat en la Revista *El Bon Pastor*, n. 131, p. 11, adjunt al correu i, al web del Bisbat, en el següent enllaç:

http://www.elbonpastor.cat/wp-content/uploads/sites/33/2021/02/El-Bon-Pastor-131_c.pdf

COMISSIÓ LLEI DE TRANSPARÈNCIA

Resum de la reunió de la Comissió del 4-2-2021

La Comissió Llei de Transparència es reuneix el dia 4 de febrer de 2021, a la Casa de l'Església, amb la presència del bisbe Agustí. La reunió comença amb el seguiment dels acords de la darrera reunió del dia 11 de març de 2020 que fan referència a la segona publicació de la Memòria d'Activitats en relació a l'exercici econòmic de l'any 2021 i la possibilitat de concretar una auditoria i a la propera trobada de consells parroquials d'economia en relació a la Jornada de Germanor, amb la indicació de presentar una proposta de trobada.

Aquests mateixos acords són els punts que configuren l'ordre del dia de la reunió, amb les següents aportacions:

- En referència i continuïtat de l'aplicació de la Llei de transparència, s'han concretat dues parròquies per a ser auditades amb l'objectiu de verificar la documentació de totes les operacions.
- Sobre les Fundacions i associacions es confirma que la majoria presenten la rendició de comptes, excepte dues amb les quals s'ha fet diferents peticions i recordatoris dels del Secretariat.

- Es recorda el decret de creació de la Comissió com a referència a valorar amb el bisbe.

- En referència a la propera publicació de la Memòria de l'Església de l'exercici 2021, el bisbe demana que l'aplicació de la Llei de Transparència tingui com a primer objectiu l'àmbit estrictament pastoral: el què fem. I ho considera com l'objectiu principal davant el buit de coneixença de la societat i dintre d'aquest objectiu fonamental hi inserim la transparència econòmica, com a suport necessari per a la pastoral de l'Església. I es defineix l'íter de la publicació.

- En referència a la propera trobada de Consells parroquials d'Economia en relació a la Jornada de Germanor es demana concretar la proposta i presentar-la al bisbe i a l'ecònom.

Finalment es demana actualitzar les dades de la pestanya de Llei de Transparència del Web de la Diòcesi.

Vida Diocesana

CRÒNICA DIOCESANA

GENER

4 de gener. Trobada dels seminaristes de Sant Feliu de Llobregat i Barcelona a Montserrat.

8 de gener. Reunió del Consell Episcopal, a la Casa de l'Església.

9 de gener. Recés dels seminaristes de Sant Feliu de Llobregat i Barcelona, al Seminari Conciliar de Barcelona.

14 de gener. Reunió telemàtica plenària del Secretariat Interdiocesà de Santuaris (SIS), presidida pel bisbe Agustí, encarregat d'aquest àmbit pastoral a la Conferència Episcopal Tarraconense.

Comença un curs de formació d'auxiliar de comerç, organitzat per Càritas diocesana de Sant Feliu de Llobregat, a la Casa de l'Església.

18 de gener. Traspàs del P. Faustí Gutiérrez Díez, SDB, rector de la Parròquia de Sant Antoni de Pàdua de Sant Vicenç dels Horts.

18-25 de gener. Setmana de pregària per la unitat dels cristians amb el lema: "Manteniu-vos en el meu amor i donareu molt de fruit", que fa referència a *Jn* 15, 5-9. En

aquesta Setmana de Pregària s'ha desenvolupat també la iniciativa "Prenent el pols a l'ecumenisme": una sèrie de minientrevistes a set persones de diverses esglésies cristianes en relació al moment ecumènic que vivim. Cada dia s'ha publicat una entrevista a través del Canal YouTube del bisbat de Sant Feliu de Llobregat.

19 de gener. Reunió telemàtica de Rectors i formadors dels Seminaris de Catalunya. Reunió telemàtica de delegats de pastoral vocacional de Catalunya.

21 de gener. Eucaristia en la cloenda del 25è aniversari del Concili Provincial Tarraconense, a la Catedral de Tarragona. Assisteixen a la celebració, Mn. Josep M. Domingo, Vicari general, Mn. Joan Pere Pulido, Secretari general i el Sr. Miquel A. Parejo, Secretari del Consell Pastoral Diocesà. Trobada telemàtica dels diaques i candidats de la Província Eclesiàstica de Barcelona en la festa patronal de Sant Fructuós, bisbe i sants Auguri i Eulogi, diaques.

22 de gener. Reunió del Consell Episcopal, a la Casa de l'Església.

En el context actual de la pandèmia, la pregària ecumènica que tradicionalment se celebra cada any a la Catedral de Sant Llorenç, s'ha transformat en una pregària telemàtica amb la presència del bisbe Agustí i representants de les diferents confessions cristianes: Marta López, pastora de l'Església Evangèlica de Barcelona-Centre i delegada d'ecumenisme de l'Església Evangèlica de Catalunya; Constantin Toader, prevere de la Parròquia ortodoxa de Vilanova i la Geltrú – Patriarcat de Romania; Miquel García, pastor emèrit de la Primera Església Evangèlica de Sant Feliu

de Llobregat; José Santos, prevere de l'Església Ortodoxa-Patriarcat de Sèrbia i Luis Brull, ex-pastor de l'Església Evangèlica de Les Corts i coordinador del grup de Bíblia ecumènic de la Parròquia de Sant Pere de Gavà.

24-29 de gener. Diumenge de la Paraula i inici de la V Setmana de la Bíblia amb el lema: "Sortim a sembrar la PARAULA" (Mc 4, 14).

27 de gener. Reunió de l'Equip de la Delegació de Pastoral Vocacional, a la Casa de l'Església.

28 de gener. Pregària vocacional organitzada per la Delegació diocesana de pastoral vocacional, a la Casa de l'Església

30 de gener. Reunió del Consell Episcopal, a la Casa de l'Església.

Reunió telemàtica de coordinadors arxiprestals de la Delegació diocesana de catequesi.

FEBRER

31 de gener al 6 de febrer. Exercicis espirituals dels seminaristes de les diòcesis de Sant Feliu de Llobregat i Barcelona, a la Casa d'Espiritualitat Sant Elena de Solius.

2 de febrer. Solemnitat de la Presentació del Senyor.

Jornada de la Vida Consagrada amb el lema: La vida consagrada, paràbola de fraternitat en un món ferit.

Habitualment, amb motiu d'aquesta Jornada se celebrava una eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç, presidida pel bisbe Agustí, a la qual es convocaven els

religiosos i religioses presents a la diòcesi, així com els membres del Moviment Vida Creixent, que recorden també els seus patrons, Simeó i Anna. Aquest any, per motiu de la pandèmia i les restriccions que hi estan vinculades, no hi ha hagut aquesta celebració solemne. Malgrat tot, des de la Delegació per a la Vida Consagrada, s'ha convidat als religiosos i religioses a viure-la en la seva comunitat cristiana, renovant l'elecció de Déu i el compromís de ser llum de l'Evangeli per als germans que sofreixen. Així com la festa del Moviment de Vida Creixent, que s'ha celebrat localment a cada parròquia i units espiritualment en la pregària, demanant als patrons Simeó i Anna que intercedeixin davant Déu i la seva Mare perquè ens deslliuri aviat d'aquest mal.

4 de febrer. Reunió de la Comissió de transparència, a la Casa de l'Església.

5 de febrer. Reunió del Consell Episcopal, a la Casa de l'Església.

6 de febrer. Reunió telemàtica de l'Equip de la Delegació diocesana d'Evangelització i Apostolat Seglar.

11 de febrer. Jornada mundial del malalt amb el lema: "Cuidem-nos mútuament".

11-12 de febrer. Curs, en format telemàtic, per a preveres amb el tema: *La acedia y la fortaleza en la vida espiritual de los sacerdotes*. Organitzat per la Comissió per al Clergat i Seminaris de la Conferència Episcopal Espanyola.

12 de febrer. Reunió del Consell Episcopal, a la Casa de l'Església amb la presa de

posseïó del nou Vicari episcopal de la Vicaria del Penedès, Anoia, Garraf.

14 de febrer. Campanya contra la fam Mans Unides, amb el lema: “Encomana solidaritat per acabar amb la fam.”

16 de febrer. Trobada telemàtica de formació per a preveres i diaques, amb el tema de formació: Orientacions pastorals a partir del document dels bisbes de la CET: *Esperit, cap on guies les nostres Esglésies?*, presentat per Mn. Norbert Miracle Figuerola, rector de la Parròquia de Sant Salvador del Vendrell i Vicesecretari de la Conferència Episcopal Tarraconense.

LIV Jornades de Delegats diocesans de catequesi, en format telemàtic, organitzat per la Conferència Episcopal Espanyola.

17 de febrer. Dimecres de Cendra.

18 de febrer. Reunió del bisbe Agustí amb el Vicari episcopal i arxiprestos de la Vicaria del Penedès, Anoia, Garraf, a la Casa de l'Església.

19 de febrer. Reunió del Consell Episcopal, a la Casa de l'Església.

20 de febrer. Jornada Interdiocesana, en format telemàtic, d'Apostolat Seglar de Catalunya. Acompanyar la llibertat en Crist. L'acompanyament comunitari.

21 de febrer. El bisbe Agustí presideix l'Eucaristia a la Catedral en el primer diumenge de Quaresma. Enguany no se celebra el Ritu de l'inici al catecumenat a la Catedral, sinó a les parròquies corresponents dels catecúmens.

Aniversari del traspàs de Mn. Jaume Berdoy i Alemany, Vicari general.

23-25 de febrer. Congrés “La crisi global del coronavirus: ferides i esperances”, organitzat per l'Ateneu Universitari Sant Pacià.

24 de febrer. Reunió de l'Equip de la Delegació diocesana de Pastoral vocacional, a la Casa de l'Església.

25 de febrer. Reunió del bisbe Agustí amb el Vicari episcopal i els arxiprestos de la Vicaria del Llobregat, a la Casa de l'Església. El bisbe Agustí presideix la pregària vocacional organitzada per la Delegació diocesana de pastoral vocacional, a la Casa de l'Església i amb la presència de tots els seminaristes de Sant Feliu de Llobregat. Tot seguit el bisbe es reuneix amb ells i comparteix el sopar.

26 de febrer. Reunió del Consell Episcopal, a la Casa de l'Església.

Trobada, en format telemàtic. Cafè dels divendres amb mestres i professors cristians, organitzada per la Delegació diocesana d'Ensenyament.

28 de febrer. El bisbe Agustí presideix l'Eucaristia a la Catedral en el segon diumenge de Quaresma.

NECROLÒGIQUES

P. Faustí Gutiérrez Díez, SDB

El P. Faustí Gutiérrez Díez va néixer a Tortosa (Tarragona), el dia 2 d'octubre de 1946. Fill de Moisès i Antònia. Religiós salesià, va fer el noviciat a l'Arboç on professà el 16 d'agost de 1967. Els estudis de filosofia els va cursar de 1967 a 1970 a Sentmenat. El tirocini el va realitzar a Girona (1970-73). Va estudiar teologia a Martí-Codolar (1973-77). Després del primer any, va continuar els estudis teològics, però residint i treballant pastoralment a Sant Vicenç dels Horts, on va rebre l'ordenació sacerdotal el 12 de juny de 1977 de mans del cardinal-arquebisbe de Barcelona Mn. Narcís Jubany.

Fins a 1984 va desenvolupar la seva tasca pastoral a Sant Vicenç dels Horts, on va ser nomenat vicari de la Parròquia de Sant Antoni de Pàdua al 1978, marxà després a Monsó (1984-1990), per tornar novament a col·laborar pastoralment a Sant Vicenç dels Horts (1990-96) i més tard a Barcelona-Sarrià (1996-2001). Va ser Ecònom Inspeccional de 2001 a 2014, i després, destinat a Sant Boi de Llobregat, fou director de 2014 a 2017 i nomenat rector de la Parròquia de Sant Antoni de Pàdua, de Sant Vicenç dels Horts des de 2015 fins al dia d'avui.

Delegacions Diocesanes

ECUMENISME I RELACIONS INTERRELIGIOSES

Prenent el pols a l'ecumenisme

Del 18 al 25 de gener té lloc la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians amb el lema “Manteniu-vos en el meu amor i donareu molt de fruit”, que fa referència a *Jn 15, 5-9*.

En el marc de la pandèmia que vivim, les iniciatives de pregària i visibilització de la Setmana s'han d'adaptar a les circumstàncies, fent servir canals digitals. Destaquem aquestes iniciatives:

- Prenent el pols a l'ecumenisme. Sèrie de set clips-entrevistes a cristians de diverses confessions que es podran visualitzar al canal YouTube del bisbat de Sant Feliu de Llobregat, de manera progressiva, al llarg de la Setmana de Pregària.
- Pregària ecumènica telemàtica. 22 de gener, a les 19h. En no poder garantir la modalitat presencial d'aquest acte que se celebrava a la catedral, s'ha optat per l'opció telemàtica.

Cada any, la dimensió ecumènica de la vida cristiana llueix amb força durant aquest octavari de pregària, però podríem preguntar-nos: I amb això n'hi ha prou? Certament, no. Una setmana a l'any no és la quota d'activitat ecumènica del nostre viure cristià, al costat d'altres porcions de temps que podem destinar a altres àmbits de la fe:

el culte, com ara les misses o altres sagraments; accions concretes de caritat; formació catequètica o d'aprofundiment; pastoral juvenil, etc. L'ecumenisme és transversal i consubstancial a l'ésser cristià:

“La recerca de la unitat dels cristians no és un fet facultatiu o d'oportunitat, sinó una exigència que neix de la mateixa naturalesa de la comunitat cristiana” (*Ut unum sint*, 49).

“El compromís per restablir la unitat correspon a l'Església sencera i afecta tant als fidels com als pastors, a cadascú segons la seva pròpia condició, ja sigui en la vida cristiana diària, ja sigui en les recerques teològiques i històriques” (*Unitatis Redintegratio*, 5).

Perquè la “mirada” interconfessional no quedi restringida sols a una setmana, cal introduir un missatge joïós d'esperança que abraçi el diàleg ecumènic en les predicacions i la catequesi, fomentar espais de trobada interconfessional al llarg de tot el curs, i apartar tot fanatisme que pretengui un afany de proselitisme. I com a ajuda per realitzar tot això, se'ns recorda que els materials de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians són uns actius que poden desenvolupar-se al llarg de tot l'any.

enguany, els materials han estat preparats per la Comunitat Monàstica de Grandchamp, coneguda també com “les senyores de Morges”. Es tracta d'una comunitat monàstica de germanes que avui dia compta amb una cinquantena de membres, de diferents edats, tradicions, països i continents. En la seva diversitat les germanes són una paràbola viva de comunió i es mantenen fidels a la vida de pregària, a la vida de comunitat i l'acolliment dels hostes.

Pregària ecumènica telemàtica

Divendres 22 de gener 2021 a les 19h, mitjançant la plataforma *Teams*.

Seguim celebrant la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians: del 18 al 25 de gener, les diferents confessions cristianes s'uneixen especialment en la pregària i en diverses iniciatives, per demanar a Déu el do de la plena unitat visible entre els creients en Jesucrist, segons el seu testament, "Pare, que tots siguin u, perquè el món cregui".

En el context actual de la pandèmia, la pregària ecumènica que tradicionalment se celebra cada any a la Catedral de Sant Llorenç, s'ha transformat en una pregària telemàtica, divendres 22 gener, a les 19h, a la qual es podrà participar lliurement a través de la plataforma *Teams* i aquest enllaç de connexió:

<http://bit.ly/3qsC5d8>

Està prevista la participació dels següents representants de diverses confessions cristianes:

- Agustí Cortés, bisbe catòlic de Sant Feliu de Llobregat.
- Marta López, pastora de l'Església Evangèlica de Barcelona-Centre i delegada d'ecumenisme de l'Església Evangèlica de Catalunya.
- Constantin Toader, prevere de la Parròquia ortodoxa de Vilanova i la Geltrú – Patriarcat de Romania.
- Miquel García, pastor emèrit de la Primera Església Evangèlica de Sant Feliu de Llobregat.
- José Santos, prevere de l'Església Ortodoxa-Patriarcat de Sèrbia.
- Luis Brull, ex pastor de l'Església Evangèlica de Les Corts i coordinador del grup de Bíblia ecumènic de la Parròquia de Sant Pere de Gavà.

DIACONAT PERMANENT

Síntesi del treball de formació permanent per a diaques realitzat en el curs 2019/2020

Aquesta síntesi segueix els quatre itineraris de camins de futur proposats des del Congrés de Laics a "Poble de Déu en sortida".

1.-ITINERARI «DESCOBERTA DE LA VOCACIÓ LAÏCAL».

Mn. Josep Maria Gómez del Perugia, diaca

1.1- La vocació.

De mode genèric, la vocació constitueix la predisposició especial de la persona cap a una activitat concreta, perquè l'atrau i l'apassiona poder desenvolupar-la, li aporta una realització personal i la possibilitat de compartir-la amb altres.

Per tal consolidar una vocació, no n'hi ha prou amb unes qualitats innates, també cal una formació, per a dominar totes les tècniques de l'activitat en qüestió.

Els casos de professionals realment vocacionats, de manera general, ens mostren en el desenvolupament i en els resultats de la seva tasca, uns majors estàndards d'eficàcia i d'eficiència.

1.2- La vocació laïcal.

Quan ens endinsem en l'àmbit de la fe,

hi descobrim que assumida la presència del Senyor de tantes maneres, ens fa una crida personal; essent així ens brolla la inquietud de donar-li una sincera resposta, que en madurar-la l'activitat esdevé una missió. En la viabilitat d'aquesta resposta hi podem posar tres elements de discerniment:

- a) El cor, és a dir, quan els sentiments vibren en harmonia amb la nostra manera de ser i de pensar, sustentada per uns valors, il·lusionant-nos de poder assumir una vocació. La vocació serà viscuda si entra en plena harmonia amb els valors cristians.
- b) La raó, corroborant que la vocació sigui possibilista, d'acord a la sensibilitat, les capacitats i el context personal de cadascú, en tots els àmbits, tant a curt, mitjà, com a llarg termini.
- c) El darrer element que ens ajuda a descobrir l'autenticitat de la vocació és el buidatge d'un mateix per donar-hi cabuda al Senyor. La vocació no la realitzem de manera estrictament personal, sinó que la realitzem amb el Senyor i des del Senyor, tant que, fins i tot, l'exercirem en el nom del Senyor. No hi haurà vocació laïcal, si ens alienem del Senyor o bé hi imposem els nostres interessos.

1.3- Pregària, corresponsabilitat i pertinença.

La vocació laïcal cristiana, se situa sempre en l'àmbit de l'Església, amb l'Església, per l'Església i des de l'Església, de la qual tots som membres i el Senyor n'és el cap. En una Església que és signe sacramental de la presència del Senyor al món, del qual en rep i n'imparteix la seva gràcia, la vocació laïcal hi creix i s'hi alimenta a través de la pregària, constant, personal i compar-

tada, en un exercici de corresponsabilitat, derivat de la pertinença a l'Església que ens ha estat atorgada des del Baptisme.

Si no em sento part de l'Església, per què m'hi implicaré?

Si de les necessitats de l'Església no me'n sento responsable, per què implicar-m'hi?

El sentit de pertinença i de corresponsabilitat acompanya sempre la vocació laïcal que troba en la pregària aquella espiritualitat capaç de sustentar-la, en un dinamisme continu i creixent.

1.4- Algunes remarques.

L'Església no és verament fundada, ni viu de ple, ni és signe perfecte del Crist entre els homes, si no hi ha un laïcat, pròpiament dit, treballant de conjunt amb la jerarquia. (AG 21).

Cada un dels batejats és un agent evangelitzador. (EG 120).

L'activitat missionera és un deure de tots els membres de l'Església.

Necessitat de recuperar una Església més responsable i sinodal.

Els laics tenen responsabilitat en la transformació de la societat, mitjançant la gestió d'una cultura de la solidaritat, amb estructures realment democràtiques i justes de comunió i participació. (CL)

Seria un error entendre la missió com una heroica tasca pastoral, ja que l'obra és primer que res d'Ell, més enllà de la que podem descobrir i entendre. Jesús és el primer i més gran evangelitzador. En qualsevol forma d'evangelització, el primer és sempre de Déu, que ha volgut cridar-nos a col·laborar amb Ell i impulsar-nos amb la força del seu Esperit. La veritable novetat és la que Déu, misteriosament, vol produir ... (EG 12)

1.5- Conclusió.

Els laics i les laiques, coneixedors directes de la vida, de les esperances i dels reptes del món d'avui, com a membres de ple dret en l'Església, són plenament necessaris perquè des de la seva llibertat la cuidin i l'atenguin, responent de manera objectiva a la crida que el Senyor fa a cadascú a treballar a la vinya.

La pregària ajudarà a fer el discerniment corresponent.

I sempre oberts a l'Esperit Sant.

2.-ITINERARI «L'ACOMPANYAMENT».

Mn. Xavier Artigas, diaca

2.1- La dignitat dels laics.

La dignitat dels laics prové de la gràcia baptismal i com a temples vius i sants de l'Esperit participen en el triple ofici sacerdotal, profètic i reial de Jesucrist. En comunió amb Crist, incorporats a Crist (el Cap) i al seu Cos que és l'Església, pel baptisme. Per tant, una Església de batejats, que Déu els crida a una vocació particular i s'impliquen a fer fructificar el Regne de Déu.

2.2- La condició secular del laic.

Els laics, doncs, es santifiquen en el món mitjançant la seva inserció en les realitats temporals i la seva participació en les diverses activitats de la societat, sent testimonis de l'Evangeli. El món, doncs, és el "lloc teològic" dels fidels laics. Tots som Església, "un regne de sacerdots" (sant Joan Pau II) i com a conseqüència, hi ha d'haver una profunda intercomunió de tot el Cos de Crist, davant el Misteri de l'Amor de Déu que ens interpel·la (a tots els creients) a viure la vocació comuna de la missió evangelitzadora.

2.3- La necessitat de l'acompanyament.

Viure segons l'Esperit significa deixar-nos guiar pel do de Déu, confortats i sostinguts en qualsevol situació per la certesa de la fidel presència del Senyor.

Caldria, potser, acompanyar els cristians per ajudar a fer-los conscients de tota aquesta realitat. Hi ha encara massa tics que fan identificar l'Església amb ministres ordenats o religiosos i el laic no acaba de ser conscient del que suposa per a ell la incorporació plena al Crist a través dels sacraments de la iniciació cristiana, com també ajudar-los a ser conscients d'aquesta crida que porta al laic a ser presència del Crist en cadascuna de les situacions en què es pot trobar.

2.4- L'art de l'acompanyament.

El papa Francesc proposa "l'art de l'acompanyament", no la "direcció espiritual" i la descriu en l'exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium*, des d'un respecte sagrat: treure's les sandàlies davant la terra sagrada dels altres; donar al nostre caminar el ritme sanador de proximitat: només la proximitat, l'escolta, descobreix el "ritme sanador", ja que hi ha ritmes "estressants", impositius. L'acompanyament espiritual no és crear dependències sinó portar a Déu, en qui únicament trobarem la veritable llibertat.

En aquest document se'ns fa una descripció de l'acompanyament correcte: escolta respectuosa i compassiva que suscita en la persona, creixement i ànsies de respondre Déu, perquè és la persona la que ha de madurar, i això consisteix a ser capaç de decidir lliurement i responsablement.

2.5- L'acompanyant.

És important recordar el paper del qui acompanya: donar consell i guarir, mai suplir. Tot acompanyament que tanqui i aïlli no és cristià. El cristià o és missioner o no és cristià.

En aquest art d'escolta, d'acompanyament, podem trobar homes i dones que estan preparats en aquesta experiència, que no són necessàriament ministres ordenats o religiosos, sinó que són laics, molt ben disposats i que poden ser per l'acompanyat un do de Déu, que se sent treballat per l'Esperit Sant.

3.-ITINERARI «LA FORMACIÓ»

Mn. Miquel Àngel Jiménez, diaca

3.1- Necessitat de la formació dels laics.

A l'Exhortació Apostòlica *Christifideles laici* es mostra la necessitat de la formació integral i permanent del laicat, i encara que fa especial esment de la doctrina social de l'Església com a matèria formativa, en tant que integral, fa ben palesa la necessitat de créixer en valors humans i, per tant, evangèlics, d'amor, justícia i solidaritat.

És important la referència a la unitat de vida i la urgència en la formació espiritual, doctrinal i del coneixement de la doctrina social de l'Església.

La formació ha de tenir aquest vessant que porti a fer allò que se sap perquè doni fruit.

3.2- Els actors de la formació.

Hom ha de fer-se responsable de la pròpia formació, confiar en l'acció de Déu, i fer-ho per un mateix i pels altres.

L'Església universal i el Papa tenen un paper insubstituïble en l'educació del la-

icat. Però també les esglésies particulars amb els seus bisbes, preveres, diaques, religiosos, parròquies i moviments han de jugar el seu rol.

La comunitat cristiana que ens acompanya esdevé també una font de formació ja sigui per la catequesi, per jornades, cursos, exercicis espirituals, etc. Ara bé la principal font de formació serà sempre l'Eucaristia que és font d'aigua viva i fresca del testimoni d'amor que ens donà Crist. Una font de la qual raja la Paraula de Déu que és el principi de la nostra vida de fe, la nodreix i la renova contínuament; però també quan en fem memorial de la seva mort i resurrecció. L'Eucaristia actualitza en la nostra vida el do de la nova aliança i per això en acabar som enviats a fer créixer la fe, l'esperança i la caritat en el context que ens envolta de secularitat.

Ens recorda la important contribució de les petites comunitats, grups, associacions i moviments en el procés de la formació de fidels laics. També és irremplaçable el treball de la família en l'educació, així com el de les escoles catòliques, i universitats. Per tant, podem veure que els ambients de formació són múltiples: família, parròquia, escoles i universitats catòliques...).

3.3- L'objectiu.

L'objectiu bàsic de la formació és entendre cada vegada amb més claredat la vocació de creients i viure-la amb més autenticitat.

Insisteix en una formació integral perquè només ella pot portar a la unitat de la fe i de la coherència entre fe i vida, entre vida com a creient i ciutadà.

3.4- Saber llegir els signes del temps.

L'Exhortació Apostòlica *Evangelii Gau-*

dium fa veure que hem de dir no a unes estructures econòmiques basades en el màxim benefici i el lucre d'uns quants, economia de l'exclusió que genera pobresa estructural i iniquitat. Economia de la mort. I tanmateix preval el mal ús del diner que fa que governi en comptes de servir.

Estem en un món pluricultural. En la societat, la ciutat, cohabiten diferents cultures, diferents religions. Una opció és tancar-nos i viure indiferents i fins i tot rebutjant aquesta realitat. Una altra, aprendre a conviure i relacionar-nos en un nivell d'acceptació i diàleg mutu. Viure de cara als més desfavorits i a la diferència de l'altre ens fa ser més humans i viure més a prop del nostre Senyor, que ens crida a viure el seu Amor.

Cal una educació que ensenyi a pensar críticament i que ofereixi un camí de maduració en valors.

Evangelitzar és afrontar els reptes que es puguin presentar.

Viure a fons i introduir-se en el cor dels reptes com a ferment testimonial, en qualsevol cultura, a qualsevol ciutat, millora el cristià i fecunda la ciutat.

La transformació missionera de l'Església és resposta necessària als signes dels temps. En ocasions tenim estructures eclesials que no ajuden: estructures poc o gens acollidores, burocràcia excessiva, predomini de la qüestió administrativa en detriment de la pastoral, sacramentalització sense més suport evangelitzador, ministres amb cara de "pomes agres" o en permanent actitud de funeral...

4.-ITINERARI «PRESÈNCIA EN LA VIDA PÚBLICA»

Mn. Albert M. Manich, diaca

4.1- Església missionera i Regne de Déu.

L'Església és missionera per naturalesa i té com a fi suprem el Regne de Déu, que és font de ple alliberament i salvació per a tots els homes. La condició secular del laic, present en la majoria d'àmbits de la vida humana, on estableix els lligams de relació que fan créixer tota societat d'acord amb les seves responsabilitats o capacitats, és el lloc teològic privilegiat per a encarnar la seva fe donar-ne testimoni i fer present el misteri que el mou.

La presència del cristià en la Vida Pública té com a objectiu testimoniar i fer avançar el Regne de Déu, en una societat que viu en règim de laïcitat: **Tots** els batejats són enviats a **tots** els pobles (ambients), per a anunciar **tot** l'Evangelí a **totes** les dimensions de l'existència. Amb la paraula i la vida han de fer ressonar arreu aquest anunci: «Déu t'estima, el Crist ha vingut per tu, per tu Ell és el Camí, la Veritat i la Vida».

4.2- Fer present el Regne de Déu en comunitat, enmig del poble.

Per fer present el Regne de Déu, els laics s'han d'implicar en tots els processos culturals sense exclusions, com a realització efectiva de la catolicitat de l'Església i a la complexitat de la realitat, «obrint camins» a la Veritat no des d'una elit cultural, sinó des de tota cultura popular on el poble expressa la seva fe. És una manera de respondre a la globalització de la indiferència, que vol imposar una cultura, fruit de la idolatria, que s'alimenta de l'economia de l'exclusió, la desigualtat i el fetitxisme del diner, tancada als altres i a Déu.

Els laics fan present la vida cristiana més amb el testimoni comunitari, que amb el raonament i les discussions ide-

ològiques. Cal donar prioritat al primer anunci, oferint el goig de l'Evangeli per irradiació i per atracció, i sortint a l'encontre de les persones concretes i de les seves necessitats, per a acompanyar la seva recerca religiosa. Cal encarnar-se en els nous relats urbans que es gesten en les societats multiculturals. La veritat del Crist no és per a solistes sinó que és simfònica i d'ella brollen vincles d'amor cada cop més profunds, que manifesten la catolicitat d'una església oberta a tot el món.

4.3- De la descoberta de la vocació, al testimoni en la Vida Pública.

Si a la descoberta de la vocació laical hi segueix l'acompanyament que ajuda a viure la missió en la certesa de ser presència del Crist en el propi ambient, i la formació els ajuda a entendre i viure amb autenticitat la fe en un context de secularitat, es podrà esperar una presència decidida i generosa dels laics en la Vida Pública que facin present l'Evangeli, posant al centre la persona humana creada a imatge de Déu.

Crist serà qui empeny el laic a participar en la transformació real de la societat, en comunió i al costat de tots els qui lluiten pel canvi d'una societat que margina i exclou. L'anunci explícit de la presència de Jesucrist encarnat, mort i ressuscitat fa arribar l'esperança que mai no decep, a tots els exclosos i menyspreats.

La seva implicació en la transformació de la societat pot ajudar al naixement d'una nova cultura de la solidaritat, amb el foment d'estructures de «comunió» i de «participació», que ajudin a créixer en l'ara i l'aquí, el Regne de Déu.

4.4- Camins d'actuació.

Els catequistes tenen una gran responsabilitat en l'animació de les comunitats perquè el Regne de Déu avanci en un món difícil i tancat a tota transcendència.

L'evangelització del dret a la vida s'ha de fonamentar en la delicadesa, la misericòrdia i la tendresa de Déu per cada ésser humà. Els laics poden fer present en la societat l'amor del Senyor, en una Església en contínua recerca de comunió amb el món, sense cap afany de proselitisme.

El matrimoni i la família també són un camp per al compromís social dels fidels laics. La bellesa de l'amor, el valor de la fidelitat, l'escola de vida, fan veure el seu valor únic i insubstituïble en el desenvolupament de la societat. Cal ajudar les famílies a superar les seves dificultats per a poder descobrir l'alegria de l'amor.

Urgeix tant una obra educativa del sentit crític animat per la passió per la veritat, com una tasca de defensa de la llibertat, del respecte a la dignitat personal, de l'elevació de l'autèntica cultura dels pobles, refusant tota forma de monopolització i manipulació en l'ús i recepció dels instruments de comunicació. Han de ser presents en el món de la cultura, la recerca científica i tècnica, la creació artística i la reflexió humanista.

També s'han implicar en aquells vessants de la vida humana que afecten els més desfavorits. No hi ha res que sigui aliè al missatge de l'Evangeli i la lògica de l'Encarnació. La «condició secular» implica fer-se present en aquestes situacions, evitant la «còmoda indiferència» que pot buidar el testimoni cristià de significat. Qualsevol comunitat de l'Església que s'oblidi dels pobres corre el risc de dissolució.

4.5- Constructors de pau, justícia i fraternitat.

No té sentit parlar d'Evangeli ni de Regne de Déu si la "Bona notícia" no està arrelada en la recerca del bé comú, i aquest bé comú no és possible sense fraternitat, justícia, pau, i dignitat per a tots.

Per construir la pau, la justícia i la fraternitat en un món en el qual les diferències es puguin harmonitzar i cercar projectes comunitaris, el papa Francesc ofereix quatre principis bàsics:

1) El temps és superior a l'espai: treballar a llarg termini sense obsessionar-se pels resultats immediats.

2) La unitat preval sobre el conflicte: els conflictes no es poden ignorar; si es pateixen, poden transformar-se en anella d'un nou procés, que faci emergir una diversitat reconciliada.

3) La realitat és més important que la idea: valorar la història de l'Església com a història de salvació. No fer realitat la Paraula és edificar sobre sorra, cal aterrar sempre, i

4) El tot és superior a la part: l'Evangeli no és Bona Notícia fins que no és anunciat a tots, fins que no fecunda i cura totes les dimensions de l'home, fins que no integra tots els homes a la taula del Regne.

*Sant Feliu de Llobregat, 21 de gener de 2021
Festa dels sants Fructuós, bisbe, i Auguri i Eulogi,
diaques, màrtirs*

EVANGELITZACIÓ I APOSTOLAT SEGLAR

V Setmana de la Bíblia

Amb el lema «Sortim a sembrar la Paraula» va començar ahir dia 24, Diumenge de la Paraula.

L'objectiu d'aquesta iniciativa és promoure un major coneixement del text bíblic i de la seva importància per a la vida espiritual i social, personal i comunitària.

Atesa la situació excepcional que vivim i amb el desig d'ajudar les comunitats, per a aquesta edició s'ha previst cinc «actes», un per a cada dia de la setmana de la Bíblia, que qualsevol persona o grup podrà seguir en directe o en diferit al web www.setmanadelabiblia.cat, on s'indicarà l'hora a partir de la qual s'hi podrà accedir. Al Full Dominical Extra de la V Setmana de la Bíblia trobareu més informació detallada, articles i escrits formatius.

Demà dimarts 26 de gener, a les 18.30h, a la Basílica de Santa Maria, Vilafranca del Penedès, els dos grups bíblics organitzen una Celebració de la Paraula.

Altres actes *on line* que es podran seguir des de www.setmanadelabiblia.cat són els següents:

- Dilluns 25 de gener a les 19 h. P. Agustí Borrell, des de Roma, sobre "Llegir l'evangeli de Marc en temps de pandèmia".

- Dimarts, 26 de gener (en diferit). Dr. Joan Ferrer, des de Girona, sobre “Aproximació a la figura de sant Jeroni i reflexió entorn a la Carta apostòlica “L’afecte per la Sagrada Escripura.”
- Dimecres, 27 de gener a les 18.30h en directe, des de la Cripta de la Basílica de la Sagrada Família de Barcelona. Meditació sobre “Les torres símbol de la nova Jerusalem“, a càrrec del Dr. Armand Puig.
- Dijous, 28 de gener a les 19 h en directe, des de la capella de Sant Pau de Tarragona. Vetlla de Pregària.
- Divendres 29 de gener (en diferit), des de l’Acadèmia Mariana de Lleida. Presentació de l’evangeli de Marc a càrrec de la Dra. Mar Pérez.

VIDA CONSAGRADA

Presentació de la Jornada mundial de la Vida Consagrada

Sant Feliu de Llobregat, 20-01-2021

Benvolguts germans i germanes.

El proper dimarts dia 2 de febrer s’escaurà la festa de la Presentació del Senyor al Temple. Maria i Josep, fidels a la tradició del seu poble, entren al Temple amb el seu Fill, pocs dies després d’haver nascut, per presentar-lo al Pare. De la mateixa manera, nosaltres també, després d’haver celebrat Nadal, som portats i presentats per la nostra Mare Església davant Déu viu i veritable.

Tradicionalment se celebra en aquest dia la Jornada Mundial de la Vida Consagrada. El lema per a aquest any és “La vida consagrada, paràbola de fraternitat en un món ferit”, que ens fa present la urgent necessitat que té el nostre món de mostrar la fraternitat com un bàlsam enmig de les divisions i de tant dolor a causa de les ruptures i les discòrdies. La fraternitat és medicina per a la solitud, la tristesa i per a qualsevol sofriment. Estem immersos en una pandèmia que ha mostrat amb tota la seva cruesa la vulnerabilitat de l’ésser humà. El dolor i la incertesa s’ha apropiat de molts cors. En la Jornada Mundial de la Vida Consagrada volem recordar que tots

som germans i que tots estem convocats a l'ajuda mútua i al recolzament recíproc sense desentendre'ns de ningú.

Us comunico que, d'acord amb el bisbe Agustí, per tal d'evitar la propagació del Covid-19, aquest any no tindrem la celebració de l'Eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat. Tanmateix us proposo que en una de les vostres pregàries o en l'Eucaristia, renoveu l'elecció de Déu i que sortiu amb la llum de l'Evangelí a l'encontre del Senyor i dels nostres germans que sofreixen.

Que la nostra vida consagrada, com Maria i Josep, desvetlli en nosaltres una actitud de joia perquè ens sentim estimats pel Pare.

Afectuosament, en Crist,

*Josep M. Henríquez-Farreras, OSB
Delegat per a la Vida Consagrada*

PASTORAL DE LA SALUT

Presentació de la Jornada mundial del Malalt

Sant Feliu de Llobregat, 29-01-2021

Benvolguts/des,

El proper 11 de febrer és la festa de Nostre Senyora de Lourdes i la Jornada Mundial del malalt. El lema d'aquesta Jornada és "Cuidem-nos mútuament" i s'inspira en la crítica que Jesús fa de la hipocresia dels que diuen una cosa però després no la fan (cf. Mt 23,1-12).

El papa Francesc titula el seu missatge d'aquest any: "La relació de confiança, fonament de la cura del malalt". Quan la fe es limita només a paraules, sense involucrar-se en la història i les necessitats del proïsme, la coherència entre el credo professat i la vida real es debilita.

Del missatge volem ressaltar-ne alguns passatges:

"La crítica que Jesús adreça als qui «diuen i no fan» (Mt 23,3) és beneficiosa, sempre i per a tots, perquè ningú no és immune al mal de la hipocresia, un mal molt greu, l'efecte del qual és impedir-nos florir com a fills de l'únic Pare, cridats a viure una fraternitat universal."

"La pandèmia actual ha tret a la llum nombroses insuficiències dels sistemes sanitaris i carències en l'atenció de les per-

sones malaltes. Els ancians, els més dèbils i vulnerables no sempre tenen garantit l'accés als tractaments, i no sempre és de manera equitativa.”

“ [...] la pandèmia ha posat també en relleu l'entrega i la generositat d'agents sanitaris, voluntaris i voluntàries, treballadors i treballadores, preveres, religiosos i religioses que, amb professionalitat, abnegació, sentit de responsabilitat i amor al próisme han ajudat, cuidat, consolat i servit tants malalts i els seus familiars.”

“Una societat és tant més humana com més sap cuidar els seus membres més fràgils i que més sofreixen, i sap fer-ho amb eficiència animada per l'amor fraternal.”

Us adjuntem la següent documentació per preparar el Dia del Malalt d'enguany, el proper dijous 11 de febrer, i que també ens serviran per celebrar, el 9 maig, la Pasqua del Malalt.

Us adjuntem:

- El missatge del Papa per a la Jornada. En català i castellà.
- El cartell. En castellà i català.
- L'oració d'aquest any. En català i castellà.
- Presentació i subsidi litúrgic, en castellà.
- Temes de formació, “Cuidarnos mutuamente. Soledad”, en castellà.

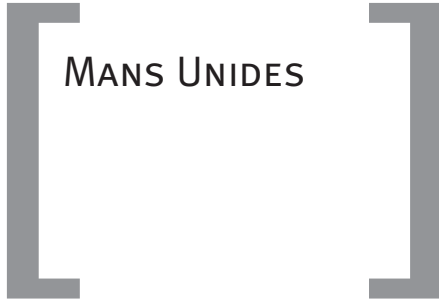
Els cartells i les estampes ja s'han enviat també per la valisa. Tota la documentació la podeu trobar també al web del bisbat: I si necessiteu més informació ho podeu sol·licitar a la Delegació de Pastoral de la Salut.

Esperem que aquests materials i aquestes propostes us serveixin per acompanyar millor els malalts i els seus familiars des de la comunitat cristiana en aquest temps de pandèmia.

Molt cordialment,

L'equip de Pastoral de la Salut

Pastoral Social

62a Campanya de Mans Unides: Contàgia solidaritat per acabar amb la fam

Solidaritat i bé comú

Des de Mans Unides llancem la nostra 62a campanya: “Contàgia solidaritat per acabar amb la fam”. Una campanya que ens parla d’enfortir les comunitats, de proporcionar a les persones més i millors recursos —no sols econòmics— per accedir a una alimentació sana, a l’aigua i al sanejament, a l’educació, a la sanitat... i, per assolir-ho, res millor que la solidaritat i el bé comú, perquè són les eines que fan possible que les comunitats afrontin per si mateixes els problemes que viuen.

Fa gairebé un any que estem afrontant la crisi sanitària, social i econòmica que ha comportat la pandèmia. Quines haurien estat les conseqüències si a Espanya no hi hagués hagut un sistema sanitari organitzat i eficaç, una xarxa de solidaritat i compromís ciutadà per ajudar els qui els faltava aliment, un sistema educatiu que continua funcionant o uns subsidis que, millor o pitjor, alleugen la difícil situació de precarietat? De gairebé tot això estan mancades les comunitats amb les quals treballam als països del Sud i, per això, és urgent que una part del nostre esforç es dirigeixi a dotar aquestes persones de mitjans suficients per a afrontar aquesta crisi.

Aquest és el compromís de Mans Unides, guiat per l’Evangeli i la Doctrina Social de l’Església: lluitar contra els múltiples vessants de la fam i la pobresa. Només un canvi en els nostres cors, des de la solidaritat i el bé comú —entès aquest com a condicions de vida digna per a tothom—, podrà treure les persones de la situació de pobresa, exclusió, violència o explotació.

La nostra acció es materialitza en la realització de projectes concrets i pràctics i en la difusió de les causes de la fam i la pobresa. La nostra acció és també un compromís organitzat de la voluntat de moltes persones com tu o com jo, per fer possible un somni al qual no podem renunciar. Fa més de seixanta anys que millorem les condicions de vida de moltes persones. I això sols ho hem pogut fer perquè estem compromesos, tots plegats, amb una tasca que demana viure cada dia en la justícia, l’amor, la solidaritat i la preocupació per l’altre.

Vivim el missatge de Jesús que ens encoratja a comprometre’ns amb la sort de l’altre, que és el nostre germà, de qui no ens podem amagar. Com ens recorda el papa Francesc a *Fratelli Tutti*, el bé comú sols el construirem en sentir l’altre tan important com a nosaltres mateixos. Construir la fraternitat universal exigeix que visquem la justícia i la solidaritat no com a objectius, sinó com a accions que s’han de repetir cada dia per fer possible un altre món. Ens diran bojos, utòpics o somiadors, però sabem que l’esperança farà possible que continuem fermes en el nostre compromís per construir un món millor, sense abandonats, descartats o persones utilitzades com a simples mercaderies.

Tot el treball de Mans Unides va encaminat a la construcció d’aquest món i

aquesta feina no seria possible sense la teva col·laboració, moltes gràcies!

Delegacions catalanes de Mans Unides

Per la millora de la seguretat alimentària a Uganda: Projecte per a la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat

Situació local. El projecte se situa en el districte de Rubirizi a la regió de Mbarara, al sud-oest d'Uganda, en una zona agrícola deprimida a causa de desforestació, sequera i falta de coneixements agrícoles per part dels camperols. El 99% dels habitants viuen en una àrea rural i la majoria d'ells estan per sota del llindar de la pobresa, amb uns ingressos d'uns 1,5 euros / dia. La situació de les famílies camperoles, minifundistes i amb un nombre important de fills no és gens bona, en general. La dona no té gairebé drets i és víctima sovint de maltractaments. D'altra banda, tot i l'obligatorietat de l'ensenyament, els nens sovint abandonen els estudis abans d'acabar l'escola primària, de manera que la majoria de les famílies són analfabetes o gairebé, la qual cosa els impossibilita per a realitzar moltes gestions. L'estat general de salut d'aquestes famílies és molt pobre a causa de la mala alimentació i la precària situació higiènica de les cuines i latrines. Els centres de salut solen estar molt allunyats d'aquestes aldees.

Projecte de desenvolupament. El nostre soci local, Càritas Mbarara, va preocupant-se per la situació d'aquestes famílies i Mans Unides ja va donar suport amb èxit temps enrere a altres projectes en aquells indrets. Ara sol·liciten de nou la col·laboració de Mans Unides per dur a terme un projecte de millora de les condicions de vida de 600 famílies en vint petites

localitats, del qual es beneficiarien 4.800 persones. Es tracta d'un projecte formatiu i d'equipament en seguretat alimentària, tècniques agrícoles, sanitat i higiene i generació d'ingressos tant per la millora dels cultius com per la diversificació cap a noves activitats. A les sessions formatives, es posarà especial èmfasi sobre les mesures de seguretat per prevenir el contagi per coronavirus. El projecte durarà tres anys. La contribució local representa un 8% sobre el cost total del projecte, quantitat suportada en part pels beneficiaris que aportarien materials i eines de treball i una quantitat per a la construcció dels petits dipòsits de recollida d'aigua de pluja. La resta, el 92%, serà l'aportació de Mans Unides.

Responsable del projecte: Mrs. Catherine Kamusiime - CÀRITAS Mbarara. Durada: 36 mesos. Pressupost: 112.422,00 EUR

Documents

CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE

Paraules de l'Arquebisbe de Tarragona, Joan Planellas, en la cloenda del XXVè aniversari del Concili Provincial Tarraconense

Tarragona, 21-01-2021

Solemnitat dels Sants Fructuós, Auguri i Eulogi

Molt estimat Poble sant de Déu. Molt estimat senyor Cardenal Arquebisbe Metropolità de Barcelona. Senyor Arquebisbe bisbe d'Urgell. Molt estimats senyors bisbes de Girona, Lleida, Vic, Terrassa i Tortosa. Estimats senyors bisbes auxiliars de Barcelona i de Terrassa. Molt estimat senyor bisbe emèrit de Girona, Secretari General del Concili Tarraconense de 1995. Benvolguts Pares Abats de Poblet i de Montserrat. Molt estimada Mare Abadessa de Vallbona de les Monges. Molt estimats vicaris generals i episcopals de les diverses Esglésies amb seu a Catalunya. Estimats canonges. Molt estimats preveres i diaques. Molt estimat Rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià i del Seminari Major Interdiocesà. Benvolgut degà de la Facultat de Teologia. Molt estimats membres del Concili Tarraconense que avui heu pogut participar en aquesta celebració. Molt estimats membres del Consell Pastoral Dio-

cesà i de les Delegacions Diocesanes. Molt estimat Rector de la Parròquia ortodoxa romanesa de sant Calínic i de sant Fructuós de Tarragona. Estimada Coral. Molt estimats tots els qui seguïu aquesta celebració de la cloenda del vint-i-cinquè aniversari del Concili Tarraconense per mitjà del canal web de l'Arquebisbat de Tarragona i per les xarxes socials. Segur que sou molts més dels qui avui estem aquí, presencialment, a la Catedral. Us saludo amb afecte a tots i a totes i us invito a seguir amb goig aquesta celebració, malgrat les restriccions ocasionades per la pandèmia.

Cada 21 de gener, l'Església de Tarragona celebra la festivitat dels seus sants màrtirs Fructuós, bisbe, i Auguri i Eulogi, diaques. Avui celebrem la solemnitat dels primers màrtirs de les nostres Esglésies que pelegrinen a Catalunya. La seva història es remunta a la meitat del segle III i la coneixem gràcies a l'existència d'un document anomenat *Passio Fructuosi* —que, en la seva part central, acabem de proclamar a la nostra celebració i que aquest matí, en la mateixa Capella de Sant Fructuós d'aquesta Catedral, hem proclamat solemnement en la seva totalitat—, un text escrit per un cristià culte i amb bona formació teològica, possiblement clergue. Es tracta del document literari martirial més antic de tota la península ibèrica. Un document importantíssim per a la nostra història cristiana, que ens remunta a l'any 259 i que, fins i tot, tingué un fort ressò en la literatura cristiana de l'època tardoromana: sant Agustí mateix el cita en un sermó i, d'altra banda, el poeta Aureli Prudenci li dedica un himne en una de les seves obres.¹

I és en aquest dia incomparable que, pouant de la flama de la fe dels nostres

Pares, enguany, malgrat les serioses restriccions ocasionades per la pandèmia, podem celebrar amb els altres bisbes i amb una representació de les diverses Esglésies, el vint-i-cinquè aniversari de la celebració del Concili Provincial Tarraconense que, tal dia com avui de fa ja 26 anys, tot just s'iniciava amb una missa solemne aquí a la Catedral primada de Tarragona.

Entenem que continuen essent vàlides les paraules dels bisbes, predecessors nostres, els quals, una vegada rebuda de la Santa Seu la *recognitio* de les resolucions conciliars, en signaren el Decret de promulgació —d'això, el proper mes de juny en farà vint-i-cinc anys—, i qualifiquen el Concili Tarraconense de «do de Déu» i de «temps de gràcia i de benedicció del Pare, per Jesucrist, en l'Esperit». Així van viure l'esdeveniment conciliar les Esglésies amb seu a Catalunya. I el seu llegat, summament actual malgrat el temps transcorregut, voldríem que fos rellegit, rebut, interioritzat i explicitat amb una adequada recepció. Volem que el Concili Tarraconense esdevingui pauta de referència en el nostre present i futur eclesials. D'aquí que, en acabar la nostra celebració d'avui es farà públic un document signat per tots els bisbes i que serà presentat aquí mateix a la Catedral pel Cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe metropolità de Barcelona.

El treball del Concili Provincial va ser una recerca de signes de resposta a la pregunta feta a l'Esperit. Una pregunta ben vàlida i actual en el nostre avui eclesial: «Esperit, què dius a les Esglésies de la Tarraconense?». Aquest era precisament el títol de la Carta Pastoral dels nostres bisbes en l'Epifania del 1994, quan convocaven el Concili Provincial. Les nostres Esglésies havien viscut amb gran intensitat el Conci-

li Vaticà II i maldaven amb esperança per aplicar-ne les orientacions amb intensitat renovada i amb imaginació creativa, a la llum de l'Esperit. El Concili Tarraconense es proposà, com a denominador comú dels temes a tractar, l'evangelització. I el primer secret per a l'evangelització és la conversió personal i, per aquest camí, la purificació i la vitalització de les institucions i dels serveis eclesials.

Ara bé, ni la conversió personal ni la purificació de les institucions i dels serveis eclesials no tenen lloc en una cambra asèptica, esterilitzada. Pensar en un Evangeli químicament pur seria somniar. L'Evangeli és per als homes i dones, cada un dels quals viu unes circumstàncies pròpies, té les seves tradicions, el seu tarannà específic i la seva pròpia manera d'expressar-se. Justament això enriqueix la Bona Notícia de Jesús. I el que podem dir de les persones podem dir-ho igualment dels pobles. D'aquí la intenció del Concili Tarraconense.

Uns passatges del venerable bisbe de Vic, Josep Torres i Bages, en la seva obra *La Tradició Catalana* ens poden ajudar a situar la recepció del Concili Tarraconense en l'avui de les Esglésies amb seu a Catalunya. Foren escrits ja fa cent vint-i-cinc anys, però, tot i l'estil literari de l'època, conserven la seva plena vigència i actualitat. El venerable bisbe escriu que la religió cristiana pot «identificar-se amb una comarca, sense que ella hagi de sacrificar cap de sos elements; ans bé quedant aquests emparats per la mateixa religió». «L'Església és regionalista perquè és eterna». Els organismes polítics, els Estats, són fruit de les enteses i dels pactes dels homes. Les nacions, en canvi, són «unitats socials naturals formades, no en congres-

sos, ni en dietes d'homes d'Estat, sinó en els eternals consells de la Providència divina. Per això ja la difusió evangèlica es féu no tenint en compte els Estats polítics sinó les diverses gents o nacions, i predicà no als súbdits de l'imperi romà o de l'imperi persa, sinó als fills de Corint o de Roma, o de Tessalònica o d'Esmirna, o de Galàcia. La religió... és una sobrenatural perfecció de la naturalesa i per això cerca les entitats naturals més que les polítiques, és a dir, més la regió que l'Estat, perquè és divinament naturalista».²

I afegeix també una mica més endavant: «Les grans assemblees eclesiàstiques que anomenem Concilis, proven també aqueixa tendència [...]. Reuneix rares vegades, sols per necessitats que atenyen a tot el llinatge humà, el Concili Universal; però és amiga de que sovint es reuneixin concilis provincials, més encara sínodes o concilis diocesans; reconeixent que hi ha una vida religiosa en cada territori que per si mateixa ha d'arreglar-se les coses, salva[nt] sempre l'autoritat i la primacia del successor de Pere».³ Fins aquí la citació del venerable bisbe.

Molt estimats i estimades. «La concreció del camí conjunt de comunió entre les deu Esglésies diocesanes amb seu a Catalunya passa per la consolidació de la unitat pastoral entre elles, entesa i viscuda amb esperit de comunió interdiocesana i de coordinació pastoral». Això ho afirmem els bisbes en el document que es farà públic al final d'aquesta Eucaristia. Avui, podríem demanar al Senyor, en aquesta solemnitat dels nostres primers màrtirs que, fonamentats en la fe dels primers Pares, a la llum del Concili Provincial, la Conferència Episcopal Tarraconense pugui avançar en aquest camí d'unitat pastoral. Perquè tan

sols així les decisions que es vagin prenent enmig de les vicissituds i incerteses del moment present, estaran veritablement emmotllades amb l'argila del nostre poble.

El papa Francesc, a la recent Encíclica *Fratelli tutti*, parla de fomentar el «sentiment de pertinença» (n. 230). «Perquè la nostra societat hi guanya quan cada persona, cada grup social, se sent veritablement de casa. En una família, els pares, els avis, els fills són de casa; ningú no està exclòs. Si un té una dificultat, fins i tot greu, encara que se l'hagi buscada ell, els altres corren a ajudar-lo, li donen suport; el seu dolor és de tots [...]. Les baralles de família són després reconciliacions». I, en la mateixa Encíclica, el papa parla de «l'amor a la terra, al poble, als trets culturals propis. No puc trobar-me amb l'altre si no posseeixo un substrat on estic ferm i arrelat, perquè des d'allí puc acollir el do de l'altre i oferir-li quelcom veritable [...]. El bé de l'univers requereix que cadascú protegeixi i estimi la seva pròpia terra» (n. 143). Però, com afirmava sant Fructuós en el moment de donar el seu testimoniatge sublim, també «ens cal tenir en el pensament l'Església catòlica, de llevant fins a ponent». D'aquí que —afegeix el papa—, «no és possible ser sanament local sense una sincera i amable obertura a l'universal, sense deixar-se interpel·lar pel que s'esdevé en altres bandes, sense deixar-se enriquir per altres cultures o sense solidaritzar-se amb els drames dels altres pobles» (n. 146).

Per tot això, afirma el papa, cal apropar-se, expressar-se, escoltar-se, mirar-se, tractar de comprendre's, buscar punts de contacte... aquesta és la definició del verb «dialogar». Si no hi ha diàleg, vol dir que no hi ha preocupació pel bé comú, que només hi ha imposició. En el diàleg dels

diferents sempre neix una nova síntesi, un mestissatge (cf. n. 148). Els herois del futur seran els qui sàpiguen trencar aquesta lògica malaltissa i implantar la cultura de la trobada. El papa exclama aquí: «Déu vulgui que aquests herois s'estiguin gestant silenciosament en el cor de la nostra societat» (n. 202). Trametem, doncs, a les nostres Esglésies, a les diverses instàncies socials i al mateix món de la política aquest esperit! Davant la polarització del moment present, maldem amb totes les energies i amb les mediacions que calguin perquè s'estableixi la cultura de la trobada, i perquè no es desnaturalitzi la nostra història o es negui aquell sentiment de pertinença autèntic i natural que és la llei divina de tot ésser viu, com afirmava també Torres i Bages a *La Tradició Catalana*.⁴ En canvi, si es respecta i s'ajuda a mantenir-ho viu, es farà la veritable unió entre germans i germanes, l'única que val la pena, perquè és l'única que és justa. Com afirmava el Cardenal Omella en el seu discurs a la Conferència Episcopal Espanyola, «la tasca de reduir la crispació i de promoure la cultura de la trobada no sols correspon als mitjans de comunicació i a les figures públiques [o del món de la política], sinó a tots nosaltres. La podem portar a terme en els nostres contextos diaris, en les converses, en les xarxes socials, en la formació dels infants i els joves, en els missatges que posem en circulació en la societat».⁵ Hem de donar contínuament oportunitats a la concòrdia i a la reconciliació, esdevenint artesans de pau. I davant la complexitat dels moments polítics i socials que vivim, en el marc d'una crisi econòmica agreujada per la pandèmia i en la perspectiva d'unes noves eleccions al Parlament de Catalunya, a nivell eclesial procurem que els fervors

polítics d'un costat o de l'altre no ens exarreeixin l'esperit. Perquè, com també afirmava Torres i Bages: «La Religió és com l'aire, que tothom l'ha de respirar».⁶

El Concili Tarraconense era conscient que no podia reduir la pastoral a un problema de simple reorganització i coordinació. Es tractava, en canvi, de reunir el Poble sant de Déu en l'Esperit Sant, per tal de fer de les nostres Esglésies el santuari de la presència de Déu enmig nostre, anticipació de l'Església celestial i, al mateix temps, esdevenir fermes en la fe i fortes en el testimoniatge de Jesús, «sostenint lluites i sofriments», com ens deia la Carta als Hebreus que avui se'ns ha proclamat, i «no adorar les estàtues d'or» que constantment ens ofereix el món, com s'indica a la primera lectura treta del profeta Daniel. Per això, ens cal donar gràcies a Déu per l'experiència eclesial que va suposar el Concili per a les nostres Esglésies.

Però el Concili Tarraconense no va ser una flor d'estiu; el seu llegat no pot quedar reduït a la biblioteca o als arxius pels estudiosos. Ara, el que ens cal és que tots plegats fem dels seus documents i resolucions un torrent d'aigua que regui la terra, que amari les nostres Esglésies assedegades d'Evangelí i pugui donar flors i fruits al llarg dels anys. De fet, el document que presentarem al final de la celebració d'avui, l'hem escrit pensant que, a partir d'ell, en puguin brollar iniciatives concretes i engrescadores per al nostre present eclesial. Amb tot, no hi ha res més cristià que esperar. «El Senyor m'ha escoltat, res no m'espanta», cantàvem en el Salm de la missa d'avui. Nosaltres mateixos –els qui avui participem d'aquesta Eucaristia i els qui la seguïu telemàticament– som el resultat del somni esperançat de Jesús, que

tot ho confiava al Pare. I, com hem escoltat a l'Evangelí d'avui, Jesús prega per nosaltres i ens confia les seves paraules per tal que, preservant-nos del Maligne i sense ser del món, puguem estar més encarnats en el món. I mentre correm la nostra etapa d'aquesta cursa apassionant, a la llum del Concili Tarraconense i amb el testimoniatge de fe dels nostres primers màrtirs, el bisbe Fructuós i els seus diaques, avui se'ns ofereix l'ocasió de fer no una nova Església, però sí renovar a fons la que ja tenim i formem, i que ens ha estat confiada. Una Església acollidora, que aporta sentit i esperança, que mostra a través del nostre testimoniatge fins on arriba l'amor de Déu.

NOTES

1. Sant Agustí, *Sermo 273*: PL 38, 1247-1252; Prudenci, *Peristephanon*, Himne VI: PL 60, 411-424.

2. Josep Torras i Bages, *La Tradició Catalana*, en Id. Obres completes, Barcelona: Selecta (Biblioteca Perenne, 7. Edició del Centenari) 1948, 14.

3. *Ibíd.*, 15.

4. *Ibíd.*, 29-31.

5. Juan José Omella, *Discurso inaugural de la CXVI Asamblea Plenaria de la Conferencia Episcopal Española (16-XI-2020)*, Madrid: Edice 2020, 19.

6. Josep Torras i Bages, *Carta a Ricard Permanyer, Vic*, 28 de gener de 1900.

Presentació del Document “Esperit, cap on guies les nostres esglésies? Als 25 anys del Concili Provincial Tarraconense de 1995”

Tarragona, 21-01-2021

L'home proposa i Déu disposa.

Havíem previst actes i celebracions durant l'any 2020 per recordar el gran esdeveniment del Concili Provincial Tarraconense, no obstant això, les circumstàncies han marcat un altre ritme: més senzill, menys sorollós o visible, però no per això menys profund.

I ara, després de la solemne missa d'acció de gràcies que acabem de celebrar, toca presentar i lliurar el document que porta per títol: “Esperit, cap a on guies les nostres Esglésies? Als 25 anys del Concili Provincial Tarraconense de 1995”. Veureu que té cinc capítols ben harmonitzats:

1.- El Concili Provincial Tarraconense, un esdeveniment sinodal i de comunió

2.- L'Església, poble de Déu que surt a anunciar l'Evangelí

3.- La Paraula de Déu i els Sagraments, centre de la vida de l'Església

4.- Una Església per als pobres i els qui viuen a les perifèries

5.- El camí conjunt de les esglésies amb seu a Catalunya.

Amb aquest text els bisbes convidem els cristians de les Esglésies que peregrinen a Catalunya a tenir una mirada agraïda al passat, un viu desig de compromís amb el present que ens toca viure i una mirada esperançada al futur, perquè la llavor que es va sembrar fa 25 anys va creixent sense parar i esperem que doni cada dia més fruits abundants sota l'acció de l'Esperit Sant, que mou tota l'activitat a l'Església.

I.- Agraïment al passat.

Sou molts els qui recordeu la pregunta clau plantejada pels bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya, amb l'arquebisbe Torrella l'any 1994, i que va servir per a la preparació i celebració del Concili: «Esperit, què dius a les Esglésies de la Tarraconense?».

La posterior realització de l'assemblea conciliar al llarg de l'any 1995 a Tarragona i Sant Cugat, i el reconeixement de les resolucions conciliars de la Santa Seu de l'any 1996, van ser motiu de gran joia per tots els fidels catòlics de les diòcesis amb seu a Catalunya.

El Concili Provincial Tarraconense va fer possible una recepció joiosa de la renovació eclesial proposada pel Concili Ecumènic Vaticà II (1962–1965). Entre els elements clau d'aquesta renovació eclesial trobem:

- La crida a la conversió dels cristians, al retorn a Jesucrist i a la joia de la Pasqua/Pentecosta.
- L'opció per un diàleg eclesial obert i cordial amb el món secular.
- El compromís preferencial pels pobres i per la causa de la justícia i la pau.
- L'anunci joios de l'Evangeli a la nostra societat, dins la història de la humanitat.

II.- Compromís amb el present.

Tota la feina feta pel Concili Provincial Tarraconense es va fer amb un tarannà i un llenguatge que està en perfecta sintonia amb el projecte pastoral de renovació de l'Església Universal proposat pel papa Francesc en els seus escrits i homilies i, de manera particular, en l'Exhortació Apostòlica *Evangelii gaudium*.

Per això, crec que hem de continuar consolidant els objectius del Concili Pro-

vincial Tarraconense sense por, i avançar decididament en la implementació de les mesures necessàries per passar dels desitjos a la realitat.

El primer objectiu actual és la renovació del llenguatge teològic, espiritual i pastoral per tal que sigui entès i acollit per les persones del nostre temps. Ho hem de fer amb una actitud dialogal cordial, però sense por d'entrar en un debat sincer i humil quan l'esperit de l'evangeli ens ho exigeixi.

El segon objectiu és la necessitat de viure una corresponsabilitat eclesial autèntica, mitjançant un ple desenvolupament de la participació real de tots els batejats, membres del Poble de Déu. El Concili Tarraconense posava de relleu la integració dels laics en les estructures de l'Església diocesana i precisava que calia que tinguessin responsabilitats directives i que hi representessin els grups amb tasques evangelitzadores. Des de llavors, la participació dels laics i laiques en responsabilitats diocesanes no ha parat de créixer. Caldrà continuar en aquest camí de conscienciació de la responsabilitat conjunta de tots els fidels i ministres ordenats en la missió que Déu ha confiat a l'Església en aquest món.

Aquest protagonisme del laïcat eclesial no solament no qüestiona la responsabilitat del ministeri pastoral dels bisbes i dels preveres, sinó que el va potenciant vers la fraternitat evangèlica i la vivència plena de tots els ministeris i carismes, lluny de les lluites de poder. Aquesta participació del laïcat ha de tenir una cura especial de la participació de les dones, que sovint aporten els millors compromisos concrets a les parròquies i comunitats.

La participació del laïcat és bàsica per escrutar els signes dels temps, i donar aire

fresc a la pastoral familiar, a la pastoral juvenil, a la pastoral social, a la pastoral de la cultura, al diàleg interreligiós, al repte de l'ecologia, de les noves tecnologies i a la immersió real dels cristians dins dels grans temes ètics candents del nostre món secular i, especialment, dels que estem vivint a Casa Nostra.

En aquest sentit, cal recordar que, com diu el Concili Vaticà II, la missió del laic és pròpiament ser enmig del món: «el caràcter propi i peculiar dels laics és la secularitat. [...] Els laics fan vida en el segle, és a dir, en qualsevol activitat i ofici de la terra en condicions normals de vida familiar i social. [...]. Déu crida els laics a santificar el món des de dins del món, com un llevat, complidors de la seva missió, guiats per l'esperit de l'Evangeli [...]. És cosa ben pròpia dels laics aclarir i organitzar tots els afers temporals, que tan de prop els afecten, de manera que aquests es realitzin i progressin sempre sota els criteris de Crist a glòria del Creador» (cf. *Lumen gentium*, 31).

El model de Maria, la Mare de Déu, en l'Anunciació, a la Cova de Betlem, a Canà de Galilea, al Peu de la Creu i a la Pentecosta –feta pregària d'agraïment en el Magnificat de la visita a Elisabet– és un referent perfecte d'aquesta participació humil, ferma i renovadora de la presència dels cristians i cristianes en la societat.

III.- Esperança de futur.

L'agraïment al passat i el compromís humil amb el present ens inviten a seguir caminant oberts a l'esperança joiosa en el futur de l'Església, per esdevenir «llevat dins la massa», en la societat del nostre temps. Per això, volem continuar vivint aquesta fe esperançada –encara que sovint també crucificada–, mitjançant un

diàleg eclesial sinodal i la corresponsabilitat comunitària de tots els fidels per viure l'esperança que brolla de la fe i condueix a la caritat evangèlica.

Volem viure realment un amor incondicional a les persones del nostre temps, especialment als més pobres, marginats i exclosos, i oferir a tothom el tresor de la persona de Jesucrist mort i ressuscitat, com a font inesgotable d'esperança i amor.

En nom dels meus germans de la Conferència Episcopal Tarraconense, ens comprometem a continuar aquest camí en la renovació de les nostres Esglésies, seguint les disposicions acordades fa més de mig segle pel Concili Ecumènic Vaticà II (1962-1965) i reafirmades en la seva aplicació concreta per a les nostres Esglésies pel Concili Provincial Tarraconense (1995). Volem fer-ho amb el viu compromís de caminar més units entre nosaltres, més en comunió amb Crist i amb l'Església universal, amb un esperit més missioner, com a Església que lloa i adora la Santíssima Trinitat, Pare, Fill i Esperit Sant.

I volem fer-ho invocant l'ajuda i protecció de Santa Maria de Montserrat, patrona de Catalunya, i de sant Josep, patró de l'Església universal:

Déu i Senyor nostre,

feu que, ajudats per la intercessió de la Mare de Déu,

sota l'advocació de Montserrat, siguem amatents a donar testimoni de

fe i de caritat,

perquè l'anunci de la Bona Nova arribi fidelment als homes i dones del nostre temps.

Concediu-nos-ho, a glòria i lloança del vostre nom.

Per Crist Senyor nostre.

Amén.

Moltes gràcies per la seva atenció.

+ Card. Joan Josep Omella Omella
Arquebisbe de Barcelona

Esperit, cap on guies les nostres esglésies? Als vint-i-cinc anys del Concili Provincial Tarraconense de 1995

El 21 de gener del 1995 s'inaugurava a la Catedral Primada de Tarragona el Concili Provincial Tarraconense. Òbviament, haguéssim volgut celebrar els vint-i-cinc anys del Concili ara fa un any. L'arribada massiva de la pandèmia de coronavirus ens ho ha impedit, i hem hagut de retardar la celebració uns quants mesos. Ara, les circumstàncies, tot i la situació pertinaç de dificultat sanitària, ja no són les mateixes, i amb motiu de la celebració joiosa i conjunta de la solemnitat de Sant Fructuós de 2021, per part de les deu diòcesis amb seu a Catalunya, hem decidit publicar aquest Document amb la intenció que sigui útil i profitós, i que expressi una orientació pastoral que es mou entre el Concili Vaticà II, els ensenyaments del papa Francesc —sobretot l'Exhortació pastoral *Evangelii gaudium*— i les resolucions del Concili Provincial Tarraconense de 1995.

La tempesta del coronavirus

El mes de març de 2020 la vida de moltes persones i institucions quedà com immobilitzada. Gairebé sense adonar-nos-en, havia esclatat una tempesta sanitària que obligava a mesures dràstiques i mai no vistes en els darrers decennis: el confinament absolut de la població per motius sanitaris. El lema «queda't a casa» reflectia l'estat de coses. Emprant la imatge del papa Francesc, manllevada de Marc 4, 35-

41, «estàvem a la mateixa barca, tots fràgils i desorientats». D'altra banda, davant la tempesta forta i furiosa, calia «remar junts», conscients que no podíem «seguir cadascun pel nostre compte». Aquestes paraules del Papa —pronunciades a l'atri de la Basílica de Sant Pere el 27 de març en un acte litúrgic impressionant, obert a tota la humanitat— constituïen una lectura espiritual de la situació en què ens trobàvem, una interpretació de la pandèmia com a signe d'un temps trasbalsat. I el Papa recordava, en una frase plena de veritat i de profecia, que no podíem pensar «a mantenir-nos sempre sans en un món malalt».

La tempesta del coronavirus feia aflorar la nostra vulnerabilitat corporal i espiritual, deixava al descobert les falses i supèrflues seguretats amb què havíem volgut construir un futur que imaginàvem sense límits, però que de fet estava profundament limitat. D'aquell món, en quedaven fora moltes persones mancades de dignitat humana en diversos graus i dimensions, en quedaven excloses situacions de guerra i injustícia que es toleraven a nivell mundial amb fingida —i sovint interessada— resignació, n'eren apartats molts pobres, el clam dels quals arribava a Déu però no arribava als qui guien els destins del món des de la política i des de l'economia. La pandèmia, en paraules del Papa, posava en evidència la indiferència davant la pertinença comuna, davant el fet de pertànyer a una sola humanitat. La cobdícia prenia sovint el lloc de la misericòrdia.

Calia retrobar la solidaritat i l'esperança, si no volíem naufragar. Calia retrobar la força de l'Evangelí de Jesús, d'aquell Jesús que era a la barca amb nosaltres, dormint, i que havíem de despertar dins nostre i

fora de nosaltres, per tal de poder sortir de la tempesta i trobar la bonança de la pau i la fraternitat amb tota la família humana.

Sortir en temps de crisi

Ha passat gairebé un any, i la situació actual continua essent de gran complexitat. La crisi sanitària no està del tot resolta, i ha deixat un rastre en moltes de les persones que han passat la malaltia. S'ha desfermat una crisi econòmica que ha comportat la pujada de l'atur a nivells preocupants, el tancament d'empreses que esquinça moltes famílies, l'augment de persones que passen necessitat i han de recórrer a ajuts alimentaris i d'habitatge. S'ha agreujat una crisi de les consciències, que porta a desentendre's dels altres i a fixar la mirada exclusivament en un mateix. Aquesta crisi ve acompanyada d'un desencís existencial, que buida per dintre la persona, o bé d'una por malaltissa davant el perill de contagi viscut de manera angoixant, o bé, contràriament, d'una frivolitat irracional que, contra tota evidència, menysté la malaltia i els seus efectes. La pandèmia del coronavirus ha desestabilitzat les persones, també psicològicament i moralment, davant els canvis d'hàbits, de feina i d'oci, d'aprenentatges i de relacions socials.

En aquest sentit, pensem que és l'hora de retrobar la dimensió espiritual mitjançant l'amistat amb Déu i la pregària, i alhora aprofundir en la dimensió social de la fe, encunyant un nou mot d'ordre: «No et quedis a casa». Certament, no ens podem quedar a casa a l'hora de defensar la vida dels ancians i de la seva igualtat de drets amb totes les altres persones. No ens podem quedar a casa a l'hora d'escollar la veu dels pobres i dels considerats perifèrics, i de donar-los el lloc just en un món del

qual ells també en formen part. No podem quedar-nos a casa a l'hora d'empènyer projectes d'humanització de les societats globals i, en particular, la nostra. Cal vèncer, com afirma el Papa Francesc, «l'egoisme dels interessos particulars i la temptació de tornar al passat». En aquest camí ens hi ajudarà de ben segur la darrera encíclica del papa Francesc, *Fratelli tutti*, que cerca fer-nos «capaços de reaccionar amb un nou somni de fraternitat i d'amistat social que no es quedi en paraules» (FT, 6).

La pandèmia no ens ha de fer tirar enre. Més aviat, la necessària reconstrucció i els nous projectes que s'aniran elaborant ens han de trobar preparats per fer una contribució explícita com a deixebles de l'Evangeli de Jesús en qualsevol dels nivells d'actuació i dels camps d'acció que estiguin al nostre abast. Els cristians no podem inhibir-nos com si no tinguéssim res a dir. En un temps d'innovacions i de nous dissenys socials i culturals, la veu dels qui són i se senten membres de l'Església ha de ressonar sense por. La paraula creativa i profètica del papa Francesc, respectada i escoltada fins i tot en ambients no directament eclesials, és un referent que hem de mantenir i proposar amb insistència. Pensem que aquest temps de pandèmia és un temps oportú, un *kairós*, per a escampar i comunicar, de paraula i amb les obres, la bona nova de l'Evangeli. Aquesta era la proposta de fons del Concili Tarraconense de 1995 i continua essent un objectiu vàlid, vint-i-cinc anys després.

1. El Concili Provincial Tarraconense, un esdeveniment sinodal i de comunió

1.1. Un itinerari eclesial

Entre els mesos de gener i juny de l'any

1995 es va celebrar el Concili Provincial Tarraconense que va aplegar totes les diòcesis amb seu a Catalunya. El Concili, com ja hem assenyalat, fou inaugurat a la Catedral Primada de Tarragona el 21 de gener, festa dels màrtirs Fructuós, Auguri i Eulogi, i la seva clausura s'esdevingué a la mateixa Catedral el dia 4 de juny, vigília de la solemnitat de Pentecosta. Els membres del Concili —amb un total de cent quaranta-quatre persones, entre bisbes, preveres, diaques, religioses i religiosos, laïques i laics— s'aplegaren sota la presidència de Mons. Ramon Torrella, Arquebisbe de Tarragona, ànima i impulsor de l'esdeveniment conciliar. El Cardenal Ricard M. Carles, Arquebisbe de Barcelona, en fou el copresident. En les trenta-tres sessions conciliars, celebrades a la capella del Casal Borja de Sant Cugat del Vallès, es van treballar i aprovar 170 resolucions, les quals foren assumides pels bisbes que, amb vot deliberatiu, participaven en el Concili. El mes de juliol de 1995 les 170 resolucions conciliars foren presentades a la Santa Seu per al preceptiu «reconeixement» o *recognitio*. Un cop obtingut aquest reconeixement, signe d'unió i comunió de les nostres Esglésies diocesanes amb la seu de Pere, les resolucions van entrar en vigor el 29 de juny de 1996, solemnitat dels apòstols sant Pere i sant Pau.

D'aquesta manera es va tancar un itinerari eclesial que havia començat el primer diumenge d'Advent de 1992, amb l'anunci que seria convocat un Concili particular, que aplegaria les set diòcesis de la Província Eclesiàstica Tarraconense juntament amb l'arxidiòcesi de Barcelona, aleshores dependent directament de la Santa Seu. Una àmplia consulta sobre els temes que havien de ser tractats en el Concili, re-

alitzada l'any 1993, va precedir l'Etapa Diocesana de Reflexió (1994), en la qual unes seixanta-mil persones van estudiar els quatre temes escollits. Ran del Decret de convocatòria del Concili (8 de setembre de 1994), aquests temes es van convertir en els quatre capítols que serien objecte del treball conciliar i articularien les 170 resolucions finals. Heus-ne aquí els títols: 1) Anunciar l'Evangelí a la nostra societat, 2) La Paraula de Déu i els sacraments en les nostres Esglésies, 3) La sol·licitud pels més pobres i marginats, i 4) La comunió eclesial i la coordinació interdiocesana de les nostres Esglésies.

1.2. La recepció del Concili Vaticà II en les nostres diòcesis

L'enunciat d'aquests quatre capítols assenyalava la profunda connexió existent entre el Concili Provincial Tarraconense del 1995 i el Concili Ecumènic Vaticà II (1962-1965). A trenta anys de la cloenda del Vaticà II, el Concili Provincial Tarraconense esdevé un acte de recepció d'aquell, en les seves paraules i en el seu esperit. Es podria dir fins i tot que, en les nostres diòcesis, el Concili Tarraconense és el punt culminant de la recepció del Vaticà II. El Concili promogut per l'inoblidable Papa sant Joan XXIII va desvetllar un gran entusiasme en les Esglésies amb seu a Catalunya, les quals s'hi adheriren cordialment i s'esforçaren per aplicar-lo des del primer moment. Entremig, però, hi ha un document papal, l'Exhortació apostòlica del Papa sant Pau VI, *Evangelii nuntiandi* (1975), que determina el primer capítol del Concili Tarraconense i, en general, tot el plantejament de la nostra assemblea conciliar. Quant a la temàtica del segon capítol del Concili Tarraconense, aquesta se situa

en l'horitzó de les constitucions del Vaticà II *Dei verbum* i *Sacrosanctum concilium*, dedicades, respectivament, a la Paraula de Déu i a la Sagrada Litúrgia.

Pel que fa al tercer capítol del Concili Tarraconense sobre l'atenció als pobres i marginats, l'economia i la política, aquest capítol manifesta una connexió profunda amb la constitució pastoral del Vaticà II sobre l'Església en el món, *Gaudium et spes*, i amb la rica Doctrina social dels papes del segle XX. El Concili Tarraconense fixa l'atenció en els pobres i presenta una Església que vol viure com Jesucrist, pobra i solidària amb ells (vegeu *Lumen gentium* 8). Finalment, l'eclesiologia de comunió i la forma de la sinodalitat com a manera de ser i de fer Església, emergeixen en el quart capítol del Concili Tarraconense, que parteix i tendeix vers el principi que ha de fonamentar i impulsar l'acció eclesial interdiocesana: la unitat pastoral de les Esglésies amb seu a Catalunya.

Per tot això, ens ha semblat convenient d'oferir a tot el poble de Déu una nova edició de les resolucions conciliars, amb el títol *Concili Provincial Tarraconense - 1995. Documents i resolucions. Edició comentada dels 25 anys - 2020* (Barcelona: Claret 2020). La intenció d'aquesta edició és donar a conèixer els documents d'aquell gran esdeveniment eclesial que va ser el Concili Provincial Tarraconense del 1995.

1.3. El Concili Tarraconense, un do de Déu

Entenem que continuen essent vàlides les paraules dels bisbes predecessors nostres, els quals, una vegada rebuda de la Santa Seu la *recognitio* de les resolucions conciliars, en signaren el Decret de promulgació (7 de juny de 1996) i quali-

ficaren el Concili Tarraconense de «do de Déu» i de «temps de gràcia i de benedicció del Pare, per Jesucrist, en l'Esperit». Així van viure l'esdeveniment conciliar les vuit Esglésies diocesanes amb seu a Catalunya, les quals van passar a ser deu el mes de juny de 2004 —data en què l'arxidiòcesi de Barcelona fou constituïda com a província eclesiàstica amb tres diòcesis (l'arquebisbat de Barcelona, i els bisbats sufraganis de Terrassa i Sant Feliu de Llobregat). I així és com voldríem que fos viscuda la commemoració dels seus vint-i-cinc anys.

El Concili Tarraconense de 1995 va ser un esdeveniment sinodal en el qual va participar, sota el guiatge dels seus pastors, una representació substantiva del poble sant de Déu i en el qual es van palesar la riquesa i l'aportació dels diversos ministeris i carismes del cos eclesial. En el Concili es posà en relleu la comunió amb la seu de Pere i la comunió interdiocesana, manifestada de manera concreta amb la unió dels cors. Val a dir que les moltes persones que participaren en el Concili, tant les qui ho van fer directament dins l'aula conciliar com les que prengueren part en l'Etapa Diocesana, van ser guiades per l'únic Esperit, el mestre interior de l'Església de Déu. En efecte, la pregunta del llibre de l'Apocalipsi —«Esperit, què dius a les Esglésies?» (vegeu 2,7.11.17)— va ser assumida com la primera idea-guia del Concili Tarraconense. I ara mateix, en ple segle XXI, aquesta pregunta constitueix una interpel·lació a les nostres deu Esglésies diocesanes, agrupades com a Conferència Episcopal Tarraconense, per tal que discernixin la seva hora i comprenguin el moment en el qual viuen, i llegeixin, a la llum de l'Esperit, els signes dels temps, en

particular la pandèmia del coronavirus i els seus efectes i conseqüències.

Per això, aquest document vol ser una reflexió, proposada a tot el poble de Déu i duta a terme a partir dels quatre grans eixos o capítols del Concili Tarraconense. A vint-i-cinc anys d'aquest esdeveniment, és convenient de plantejar-se alguns elements de l'acció pastoral de les nostres deu diòcesis. Volem estar atents a les indicacions provinents del Concili Tarraconense del 1995 i situar-les en el nou context social i cultural, caracteritzat per un canvi d'època i per l'aparició d'un món global determinat tot ell per la pandèmia que el travessa, i en el nou context eclesial, el del segon Postconcili, determinat pel pontificat del papa Francesc i el seu programa de reforma de l'Església.

2. L'Església, poble de Déu que surt a anunciar l'Evangelí

2.1. Els reptes de la situació actual

Els reptes que presenta el context en què ens trobem són enormes. A vint-i-cinc anys del Concili Tarraconense, la situació de l'Església a Occident i, en concret, a les nostres diòcesis ha sofert modificacions més que notables. Cal recordar que, l'any 1994, l'Exhortació pastoral de l'episcopat que acompanyava la convocatòria del Concili Tarraconense ja reconeixia que «els signes del nostre temps ja no coincideixen amb els que caracteritzaven el Concili Vaticà II» i que calia «una nova evangelització, un tornar a creure... davant un panorama de cristians batejats —no prou iniciats en la fe—... mancats d'un encontre personal i viu amb Jesucrist».

De fet, amb la irrupció de diversos fenòmens culturals i socials de gran abast, com

la globalització, la secularització i la quarta revolució tecnològica, ha augmentat la indiferència religiosa i ha eclosionat una religiositat individualista allunyada de les confessions religioses tradicionals. Això vol dir que, en el marc d'una societat líquida, s'han trencat moltes de les cadenes de transmissió «natural» de la fe, sobretot dins les famílies, i les opcions religioses (velles i noves) han passat a dependre de les decisions d'un individu que s'afirma a si mateix, se sent sol i es troba orfe de Déu. La categoria dels «allunyats», ben present en el Concili Tarraconense, s'ha convertit en la categoria dels «indiferents», i la «cultura catòlica», detectable anteriorment en no pocs d'aquells «allunyats», va desapareixent en moltes persones que es troben per sota dels cinquanta anys, particularment en els més joves. Entre aquests, n'hi ha que es miren la religió cristiana com residu d'una altra època, i fins i tot es detecten certs posicionaments refractaris al cristianisme, afins a un secularisme de to combatiu. En canvi, la fascinació per la tecnologia amb la competició home-màquina i l'explosió del món telemàtic amb motiu de la pandèmia, produeixen canvis antropològics molt profunds que porten a plantejar la pregunta essencial que es fa el Salm 8: «Què és l'home... què és un mortal?» (v. 5).

Aquestes constatacions es complementen amb la situació de l'Església a la nostra terra, on, en els darrers vint-i-vinc anys, el nivell d'assistència a l'eucaristia dominical ha baixat, tal com ho han fet els altres sagraments i les celebracions de les exèquies cristianes. En aquests moments un 60% dels catalans es considera catòlic, i un 10-12% declaren de pertànyer a una altra confessió religiosa. La veu del papa Fran-

cesc i dels bisbes és escoltada, i una cosa semblant es pot dir de les institucions vinculades amb l'Església que treballen en els camps de l'atenció social, de la salut, de l'educació escolar, de la universitat i de la cultura. El nombre de vocacions al ministeri sacerdotal resta baix però més aviat estable, mentre que el nombre de preveres i de religiosos i religioses és netament inferior al de 1995. Llums i ombres caracteritzen la situació de l'Església. Davant d'aquesta realitat no seria pas estrany que ens poguéssim plantejar, com ho feren a França ja als anys quaranta del segle passat: ¿És Catalunya en aquest moment un país de missió?

En aquesta mateixa línia, cal que reconeguem la nostra manca de vigor a l'hora de comunicar i de viure l'Evangeli de Jesús. L'esperit del temps, caracteritzat per l'individualisme i l'exaltació del propi «jo», també fa forat, sovint de manera imperceptible, en els qui es manifesten cristians. Es crea així una resignació ambiental que subratlla tot allò que no va bé i no sap reconèixer els fruits de bondat i de santedat que es recullen en el dia a dia del Poble de Déu que peregrina a la nostra terra. De vegades s'estén un «realisme» que de fet és manca de fe en l'acció de l'Esperit, aquell que guia l'Església des de dintre i la porta per camins d'audàcia evangèlica. Sí, com va suggerir el papa sant Pau VI, el món necessita sobretot testimonis, no podem convertir-nos en profetes de calamitats —com va afirmar sant Joan XXIII en l'al·locució que va precedir el Concili Vaticà II. Així ho mostra un document de la Conferència Episcopal Tarraconense, que vam escriure l'any 2007, el títol eloqüent del qual és *Creure en l'Evangeli i anunciar-lo amb nou ardor*. Dit d'una altra manera, la feblesa general no ha d'impedir de veure

les fortaleeses, en un moment de trànsit i perplexitat en molts camps de la vida social, econòmica i política del país.

2.2. El poble de Déu com a subjecte que comunica l'Evangeli

Del terme «poble», en grec *laós*, en deriva el terme «laic». Tal com fa notar el capítol segon de la constitució *Lumen gentium* del Concili Vaticà II, hi ha una condició fonamental i comuna que uneix tots els batejats: ser poble de Déu. Per tant, d'una certa manera tots som «laics», ja que tots som poble de batejats en nom del Crist i deixebles seus, membres de l'Església que ens acull com a mare, una «mare de cor obert» (*Evangelii gaudium* 46-49). Tots formem part d'un poble messiànic que «té Crist com a cap... com a condició la dignitat i la llibertat dels fills de Déu... com a llei el nou manament de l'amor... i com a finalitat el Regne de Déu» (*Lumen gentium* 9). A la Primera carta de Pere es llegeix que els qui no eren poble, ara, per l'amor entranyable del Pare, «són poble de Déu», no havien trobat qui es compadís d'ells i ara Déu mateix se n'ha compadit (2,10).

Del costat de Jesús mort en creu en brollen sang i aigua, i aquesta aigua simbolitza el baptisme que regenera i que va acompanyat de la unció de l'Esperit Sant, de manera que els batejats formen un temple espiritual i un sacerdoti sant que ofereix a Déu la pròpia vida (vegeu Romans 12,1). Tots els batejats, incorporats a l'Església en tant que poble de Déu, són deixebles del Crist que perseveren en la pregària i el testimoni. Així, participen del sacerdoti de Jesús mort i ressuscitat, i formen «una casa reial i uns sacerdots dedicats a Déu, el seu Pare» (Apocalipsi 1,6). L'Església és el poble que Déu ha aplegat en virtut del Crist, el qual

ha vingut per «aplegar tots junts els fills de Déu dispersos» (Joan 11,52) i per formar la comunitat de fe i d'amor que lloa la Trinitat santa, de manera que esdevingui el poble sacerdotal santificat per la Paraula i els sacraments, sobretot l'Eucaristia, constitutiva de l'Església, i visqui un amor universal i concret en la persona dels més petits.

El subjecte històric de la missió és la comunitat eclesial, la qual confessa i viu l'Evangelí del ressuscitat enmig del món. L'Església, doncs, no ha de restar reclosa en les seves estructures i organismes sinó que s'ha d'encarnar i fer-se solidària amb els goigs i les tristeses, els sofriments i les esperances de la humanitat. Ella, com a poble messiànic, és el poble del Messies que fa les mateixes obres d'aquest: s'atansa als necessitats i als pobres, i reconeix en ells la carn mateixa del Crist (vegeu Mateu 11,2-6 i Lluc 7,18-23). Aquest poble escolta els batecs de la història i no s'aparta del dolor del món, sinó que el recull amb la misericòrdia i la solidaritat. Aquest poble escolta la veu dels qui no tenen veu i els posa en el lloc d'honor, seguint el criteri de Jesús (vegeu Mateu 25,31-36). Aquest poble escolta l'Evangelí de la pau, refusa el conflicte, promou el perdó i la reconciliació, cerca de refer allò que s'havia trencat i construeix ponts allí on s'havien alçat murs, «és hora de saber com dissenyar, en una cultura que privilegia el diàleg com a forma de trobament, la recerca de consensos i acords, però sense separar-la de la preocupació per una societat justa, memoriosa i sense exclusions» (*Evangelii gaudium* 239).

2.3. Una Església de deixebles missioners

Doncs bé, si el subjecte que comunica l'Evangelí i surt en missió és el poble de

Déu en el seu conjunt, això vol dir que els evangelitzadors no són tan sols els ministres ordenats (bisbes, preveres i diaques), ni un grup singular de persones que actuen com a «professionals» de la missió evangèlica. Ho subratlla el papa Francesc: «Seria inadequat pensar en un esquema d'evangelització portat endavant per actors qualificats, on la resta del poble fidel fos només receptiu de les seves accions» (*Evangelii gaudium* 120). Tota l'Església ha rebut l'encàrrec del Senyor ressuscitat i cada batejat és cridat a realitzar-lo en la seva vida d'acord amb les paraules finals que aquell adreça als seus deixebles: «Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus» (Mateu 28,19). Escampar l'Evangelí i proposar-lo amb els fets i les paraules, suscitar nous amics de Jesús, no és proselitisme sinó profecia.

En efecte, el dia de Pentecosta Pere parla als qui s'havien aplegat davant el cenacle ran de la remor que havia omplert tota la casa, i ara aquests queden estupefactes en sentir «proclamar en les nostres pròpies llengües les grandeses de Déu» (Fets dels Apòstols 2,11). El primer dels apòstols cita el profeta Joel i recorda als presents que l'Esperit de Déu ha estat vessat «sobre tothom» (v. 17), fills i filles, joves i vells, i que fins i tot profetitzaran els servents i les serventes (v. 18), és a dir, els pobres i els estrangers. Tots profetitzen i a tots arriba la salvació (v. 21). El missatge de Pentecosta és inclusiu, tant en relació al conjunt del poble de Déu que comunica l'Evangelí amb una paraula impregnada de profecia, com en relació al poble sense fronteres que acollirà la salvació: «I cada dia el Senyor afegia a la comunitat els qui acollien la salvació» (v. 47). Afirmar el papa Francesc: «En tots els batejats, des del pri-

mer fins a l'últim, actua la força santificadora de l'Esperit que impulsa a evangelitzar» (*Evangelii gaudium* 119). L'anunci de l'Evangelí brolla de l'Esperit que baixa sobre l'Església reunida el dia de Pentecosta i la converteix en Església missionera.

Per tant, a la llum de la vinguda de l'Esperit el dia de Pentecosta, l'anunci de l'Evangelí és la vocació pròpia de l'Església, ja que «l'Església existeix per a evangelitzar». Aquesta és «la seva identitat més profunda», tal com va afirmar el papa sant Pau VI en l'Exhortació apostòlica *Evangelii nuntiandi* (14). Això significa que la missió d'anunciar l'Evangelí ha estat confiada a tota l'Església i que cada batejat és un «deixeble missioner», tal com subratlla el Papa Francesc en l'Exhortació *Evangelii gaudium* (119-121): «tot cristià és missioner en la mesura en què s'ha trobat amb l'amor de Déu en Crist Jesús» (120). Notem que el Papa insisteix en el fet que no es tracta de ser «deixebles» i «missioners», sinó de ser una sola cosa: «deixebles missioners» (120). És a dir, tan bon punt es comença a ser deixeble, immediatament brolla del cor la necessitat interior de comunicar allò que es viu. Com subratlla el Papa Francesc, el punt focal no és «principalment l'organització eclesial, sinó el somni missioner d'arribar a tots» (*Evangelii gaudium*, 31).

En el centre de tota activitat evangelitzadora hi ha d'haver el *kèrygma* o primer anunci, el qual no solament ha de ser present en el primer moment d'evangelització, sinó que és l'anunci principal i transversal de tota pastoral en l'Església. I que a *Evangelii gaudium* té aquesta formulació clara i suggeridora: «Jesucrist t'estima, va donar la vida per salvar-te, i ara és viu al teu costat cada dia, per il·luminar-te, per enfortir-te, per alliberar-te» (164).

2.4. Més enllà de la divisió entre «clergat» i «laïcat»

En aquesta línia, cal reprendre aquell element que caracteritza la comunitat dels inicis i moltes altres realitats eclesials en el decurs de la història de l'Església: la construcció en profunditat de la comunitat eclesial com a tasca de tots els batejats sota la guia dels seus pastors. Més enllà, doncs, dels atavismes propis del «sempre s'ha fet així», més enllà d'una concepció clerical i patrimonialista de l'Església, més enllà de la mundanitat espiritual que ofega les energies que l'Esperit insufla en els cors, cal situar al centre l'«impuls missioner» com a projecte compartit per tot el poble de Déu, i fer-ho en els diversos nivells del teixit eclesial, començant per l'Església particular o local (*Evangelii gaudium* 30). Cal acollir de cor una conversió pastoral i missionera que s'insereixi en «un procés decidit de discerniment, purificació i reforma» (*Ibidem*).

El Concili Tarraconense del 1995 ja posava en relleu la integració dels laics en les estructures de l'Església diocesana i precisava que calia que hi tinguessin «responsabilitats directives (delegacions, secretariats i consells)» i que hi representessin els grups amb tasques evangelitzadores com ara la catequesi o la caritat (resolució 134). D'aleshores ençà, la participació de laics i laiques en responsabilitats diocesanes, com ara secretaries generals i delegacions, no ha parat de créixer (vegeu igualment la resolució 82). Cal preguntar-se, però, si aquests passos són suficients. A partir de la consciència missionera d'una Església com a poble de Déu, tot i mantenir-se la distinció ontològica entre sacerdoti ministerial i sacerdoti comú, cal superar la divisió entre «clergat» i «laïcat»,

entre els qui són institucionalment responsables de l'acció eclesial (els ministres ordenats) i els qui es limitarien a col·laborar en aquesta acció (la resta de batejats). La missió és responsabilitat de tots, i per tant els itineraris de l'acció eclesial han de portar el segell de la coresponsabilitat.

2.5. La missió dels laics

El camí eclesial s'ha de fer sota el signe de la coresponsabilitat de tot el poble de Déu i, per tant, l'edificació de l'Església és tasca de tothom. Això significa en concret que la participació dels laics i laiques, no es pot formular tan sols en termes de col·laboració amb els ministres ordenats. Els laics no poden ser només uns «delegats» o «executors» d'aquells. Cert que sempre hi haurà, a les comunitats cristianes, persones de bona voluntat que col·laborin puntualment en tasques a les quals siguin convidades, i per tant aquestes persones acabaran la seva col·laboració quan així ho decideixen, per voluntat pròpia. Cal, però, fer emergir laics que se sentin responsables —no tan sols col·laboradors— de l'acció eclesial en el seu conjunt i que, en graus diversos, acceptin funcions i serveis dins les comunitats amb fidelitat i perseverança. Alguns d'aquests laics poden quedar inserits, per designació episcopal, en equips pastorals (de parròquies, d'unitats pastorals, d'arxiprestats, de zones, de diòcesis) al costat de preveres i diaques. En efecte, un dels punts forts de la conversió pastoral i missionera ha de ser la integració dels laics en la construcció de la comunitat cristiana, amb una responsabilitat compartida però substantiva, en el marc del govern pastoral de l'Església.

La missió dels laics no se circumscriu, però, al marc intern de l'Església, sinó

que, tal com es llegeix en el capítol IV de la constitució *Lumen gentium* del Concili Vaticà II, el seu marc propi és el món. Els laics són cridats a treballar en l'ampli camp que és el món i en el qual cal sembrar les llavors del Regne (vegeu Mateu 13,38).

El compromís dels laics dins la societat té en la família el primer i insubstituïble camp d'acció. Les famílies cristianes tenen la missió de la transmissió de la fe viva amb el testimoniatge d'amor i misericòrdia. Hem d'agrair la generositat fecunda dels matrimonis cristians. Com s'ha repetit sovint estem convençuts que el bé de la família és decisiu per al futur del món i de l'Església.

La recerca del bé comú, tenint com a base la dignitat de la persona humana i com a objectiu la transformació del món segons els criteris de l'Evangeli de Jesús, ha de ser l'objectiu de tota acció social dels cristians en la transformació del món. Aquest canvi del món en profunditat esdevé del tot prioritari en aquest temps de pandèmia i post-pandèmia, en el qual cal imaginar noves maneres de fer en el camp de l'economia, la política, la cultura, la sanitat, l'educació... Caldrà, doncs, immersir-se en el món i contribuir a l'elaboració de nous paradigmes, auscultant els batecs de les societats globals. En paraules del papa Francesc, adreçades al Congrés de Laics, celebrat a Madrid el febrer de 2020, caldrà «no tenir por de recórrer els carrers, d'entrar en cada racó de la societat, d'arribar fins als límits de la ciutat, de tocar les ferides de la nostra gent». És així com els laics han de dur a terme la seva missió com a membres vius de l'Església de Déu.

2.6. Els consagrats i les consagrades

Pel que fa als homes i dones consa-

grats a Déu per causa de l'Evangeli, que han ofert la seva vida de manera generosa i plena, la seva aportació a la pastoral de l'Església revesteix una gran importància. La seva identitat cristiana es nodreix de la saba més profunda de l'Evangeli, i per això són cridats a ser de manera particular sal de la terra i llum del món (vegeu Mateu 5,14-16). No podem oblidar el que ens diu la *Lumen gentium*; «L'estat constituït per la professió dels consells evangèlics, tot i no afectar l'estructura jeràrquica de l'Església, pertany tanmateix intangiblement a la seva vida i santedat» (45). El seu testimoni, per tant, ha de mostrar la qualitat de l'amor de Jesús, la seva proximitat als pobres i als malalts, als marginats i necessitats de tota mena, i ha de manifestar alhora la maternitat de l'Església, que brilla en les seves múltiples obres apostòliques. Afirmar el papa Francesc: «Jesús no ens ha escollit perquè fóssim els més nombrosos!» (cf. Deuteronomi 7,7). «Ell s'ha enamorat de la nostra petitesa, i per això ens ha escollit [...]. Ell es revela als petits: si vols entendre alguna cosa del misteri de Jesús, abaixa't [...]. [Perquè] Déu no tan sols escull i es revela als petits; ell crida els petits!» (*Meditació matinal a la Capella de Santa Marta*, divendres, 23 de juny de 2017). I els crida per a una missió, com aquella petita quantitat de llevat: el llevat de les benaurances i de l'amor fratern, en el qual ens podem retrobar tots com a cristians per fer present el Regne.

Els consagrats i consagrades han d'integrar-se amb força en les estructures pastorals de l'Església, i discernir els seus respectius carismes, també en relació al marc de les necessitats i desafiaments de les nostres Esglésies. La coresponsabilitat que demanem als laics, s'aplica, amb tota

la força, a la vida consagrada, precisament en un moment en què hi hauria la temptació de fer-se enrere. En el nou context actual, caracteritzat pel canvi d'època, la vida consagrada s'ha de preguntar com l'Esperit la porta a la missió mitjançant els seus múltiples carismes.

2.7. La conversió pastoral de tot el poble de Déu

Aquest nou context demana, en primer lloc, i per part dels preveres, una actitud espiritual i eclesial renovada, allunyada de formes clericals i de manteniment de poder, que sigui conscient de les necessitats pastorals que té una Església que surt en missió per comunicar l'Evangeli, en comptes de quedar-se replegada en ella mateixa. Naturalment, es dibuixa una manera nova de viure el ministeri ordenat, menys pendent de l'autoafirmació i més disposat a acollir els reptes missioners i sinodals del moment present, en el marc de la fraternitat cristiana, que és el cor de la comunitat cristiana (vegeu Primera carta de Pere 2,17; 5,9).

D'altra banda, per part de tots, preveres i laics, consagrats i consagrades, el nou context demana una inajornable conversió pastoral que, el papa Francesc descriu així: «Somio una opció missionera capaç de transformar-ho tot, per tal que els costums, els estils, els horaris, el llenguatge i tota estructura eclesial es converteixi en una via adequada per a l'evangelització del món actual més que per a l'autopreservació» (*Evangelii gaudium* 27). És necessària, en aquest sentit, la formació de preveres i laics, acompanyada, com assenyalava el papa Francesc, «d'un aprofundiment del nostre amor i un testimoniatge més clar de l'Evangeli» (*Evangelii gaudium* 121). Tan

sols així es podran formar els equips pastorals que hem esmentat. De fet, el discerniment dels signes dels temps i el diàleg amb el món formen part de la pregunta sobre la voluntat de Déu a cada moment de la història humana, tal com queda expressada en la seva Paraula, tant en l'Antic Testament com en l'Evangeli del Crist. Una Església que comunica l'Evangeli fa atractiva la Paraula i l'ofereix, com a tresor, a la humanitat sencera. I en aquest diàleg amb el món hem de tenir presents les paraules de sant Pau VI: «No hi ha evangelització veritable mentre no s'anuncii el nom, la doctrina, la vida, les promeses, el regne, el misteri de Jesús de Natzaret, Fill de Déu» (*Evangeli nuntiandi*, 22).

3. La Paraula de Déu i els sacraments, centre de la vida de l'Església

3.1. El misteri del Déu que es revela en Jesucrist, celebrat en la litúrgia de l'Església

La constitució *Dei verbum* explica el pes de la Paraula divina en la història humana: «Va plaure a Déu en la seva saviesa revelar-se a si mateix» (2). Déu s'ha manifestat en unes coordenades precises d'espai i de temps, en el poble d'Israel i en la persona de Jesús, «per boca dels profetes» i «en la persona del Fill» (Hebreus 1,1-2). I ho ha fet «en aquests dies, que són els definitius». La frase no es refereix només als esdeveniments d'ara fa dos mil anys, ocorreguts en el país dels jueus, sinó al temps present, a l'ara i l'aquí. Els «dies definitius» són el temps en què visqué Jesús de Natzaret, però són també l'època en la qual vivim nosaltres, temps de gràcia i de misericòrdia, de benaurança i de santedat. La novetat de Jesús, encarnat i ressuscitat, mai no

s'afebleix ni s'apaga. La història ha quedat capgirada amb l'esdeveniment salvador, de manera que des del moment en què el Fill de Déu «es va fer carn» (Joan 1,14) ens trobem en el temps del compliment, carregat de do i de sentit, curull d'esperança.

Cada any litúrgic, celebrem la vinguda del Fill en una terra assedegada de pau i de justícia, ens alegrem del seu naixement gloriós i ens gloriem de la seva mort salvadora, passem de la menjadora al sepulcre i al testimoni de la seva resurrecció. La Paraula és, doncs, el disseny del Déu que es revela a redós d'un diàleg entre Creador i criatura, que troba el seu punt culminant en el moment que Maria, la noia verge de Natzaret, pronuncia el seu *fiat*: «que es compleixin en mi les teves paraules» (Lluc 1,38). Jesús neix per la Paraula i com a Paraula, ja que és el Verb de Déu fet home, llum de llum que evoca el primer *fiat* de la història: *fiat lux*, «que existeixi la llum» (Gènesi 1,3). El món comença amb la llum que plasma l'acte creador, i és tret de la tenebra del pecat amb l'arribada del «sol que ve del cel» (Lluc 1,78). No podem oblidar que som el poble de Déu que, mentre feia camí en la tenebra, «ha vist una gran llum», la llum del Messies (Isaïes 9,1).

3.2. L'Esriptura conté el tresor de la Paraula de Déu

La Paraula-revelació de Déu queda continguda en la Paraula escrita, que la reflecteix si bé mai no l'exhaureix. Déu parla mitjançant la seva Paraula però mitjançant la mateixa història amb les seves realitzacions i mitjançant la natura, l'obra creada sortida de les mans de Déu, de la qual hem de tenir tota la cura, com el papa Francesc ens ha recordat a l'encíclica *Laudato si'*. Ara bé, el gran llibre de la revelació de Déu

és l'Esriptura, i per això aquesta ocupa un lloc central en la vida de l'Església. La Bíblia és *el* llibre dels llibres, ja que Déu ha volgut expressar-s'hi per mitjà del seu Esperit, el qual ha guiat els llenguatges humans i els ha ennoblit perquè poguessin narrar les meravelles de Déu, les seves gestes poderoses i el seu amor fidelment mantingut. Val a dir que des de molt antic els textos revelats s'han expressat també en llengua catalana. Es conserven traduccions bíbliques parcials al català del segle XIII, i una traducció completa de la Bíblia (Antic i Nou Testament) realitzada el segle XIV a partir de la *Vulgata* llatina.

L'Esperit Sant inspira constantment l'Església i, de manera particular, la interpretació del text bíblic en cada moment de la història. Per tant, l'acció de l'Esperit no es va limitar a moure els autors del text perquè, treballant d'acord amb «les seves facultats i capacitats», escrivissin «com a veritables autors tot allò i només allò» que Déu mateix volia (*Dei verbum* 11). Des del primer moment l'Esperit suscita i acompanya la comprensió de les Esriptures, proclamades i llegides, celebrades i viscudes, i guia d'aquesta manera la comunitat de fe a l'hora de veure i viure la voluntat de Déu sobre ella. L'Esperit és el gran mestre interior de l'Església i de cada batejat. Aquest llegeix les Esriptures en comunió amb tot el poble de Déu i en el marc de la Tradició eclesial, garantida pels bisbes, els successors dels apòstols (vegeu *Dei verbum* 9-10). Tota l'Església rep el tresor de la Paraula i el venera «com el Cos mateix del Senyor» (*Dei verbum* 21). Aquesta és la idea que batega sota el Diumenge de la Paraula, que el Papa Francesc ha disposat que se celebri a tota l'Església (vegeu la seva carta apostòlica *Aperuit illis*, del 30

de setembre de 2019), i al qual els nostres bisbats afegeixen la celebració de la Setmana de la Bíblia. Acollim amb goig la celebració del Diumenge de la Paraula, promoguda en motiu dels mil sis-cents anys de la mort de Sant Jeroni, exegeta i traductor de la Bíblia.

3.3. L'Eucaristia, centre de la vida cristiana

A la llum de les resolucions del Concili Tarraconense del 1995 dedicades a la Paraula de Déu, considerem que cal promoure decididament l'escolta de les Sagrades Esriptures en tots els camps de l'acció eclesial, sobretot en la celebració eucarística, que és «el moment privilegiat de l'anunci de la Paraula de Déu» (res. 49), i dintre d'ella cal posar una atenció especial a l'homilia, que és «una tasca fonamental dels pastors de l'Església» (res. 51). Una cosa semblant s'ha de dir de la celebració del baptisme o de les exèquies, moments en els quals la sensibilitat del pastor és fonamental per a comunicar la profunditat del misteri cristià i el seu arrelament en la vida de cada persona

La celebració de l'Eucaristia i tota la Litúrgia és essencial per a l'Església, tant per a la seva vida i santedat, com per a la missió. «La litúrgia edifica cada dia els de dins a ésser temple sant en el Senyor,(...) alhora enforteix meravellosament llurs forces per a predicar Crist i, d'aquesta manera, presenta l'Església als de fora com a senyera alçada enmig dels pobles, perquè sota d'ella s'apleguin en unitat els fills de Déu dispersos, fins que hi hagi un sol ramat i un sol pastor» (*Sacrosantum concilium*, 2). L'Eucaristia, memorial de la Mort i Resurrecció de Jesucrist és font i cimal de la vida de l'Església, de cada comunitat

cristiana i de cada cristià. En l'Eucaristia, és el Senyor qui convoca el seu poble per fer-lo participar dels seus dons de salvació. L'Eucaristia dominical és, en aquests moments d'escassetat de preveres i de comunitats afeblides en molts llocs, un repte per a les nostres parròquies i comunitats. La comunitat pròpia d'un cristià és la comunitat eucarística. Aquella afirmació dels màrtirs de Bitínia, l'any 304, ens fa present la necessitat vital de la missa dominical: «Sine dominico non possumus», sense el diumenge, no podem viure!

És ben essencial que els cristians d'avui, recobrem la consciència de la importància decisiva de la celebració dominical i obtinguem de la participació en l'Eucaristia l'impuls necessari per a un nou compromís en l'anunci de Crist a la nostra terra.

És desitjable que en el dia del Senyor s'organitzin «entorn de la celebració eucarística dominical manifestacions pròpies de la comunitat cristiana: trobades d'amistat, iniciatives per formar la fe d'infectants, joves i adults, pelegrinatges, obres de caritat i diversos moments de oració» (*Sacramentum caritatis* 73).

L'Eucaristia dominical i diària, amb tota la riquesa dels textos bíblics que s'hi proclamen, és el camí més elevat per a una veritable configuració espiritual dels fidels a Jesucrist. Benet XVI escrivia: «Com més viva és la fe eucarística en el Poble de Déu, tant més profunda és la seva participació en la vida eclesial a través de l'adhesió conscient a la missió que Crist ha confiat als seus deixebles» (*Sacramentum caritatis* 6).

El papa Francesc subratlla en l'Exhortació apostòlica *Evangelii gaudium* com n'és, de necessari, que els ministres or-

denats comentin i actualitzin adequadament la Paraula proclamada en el marc de la celebració litúrgica dominical, oferint a l'assemblea reunida, homilies plenes de contingut, clares, proporcionades i encarnades en la realitat dels qui les escolten. Una cosa semblant es pot dir de les homilies dutes a terme en celebracions sacramentals i exequials, presidides per ministres ordenats.

3.4. El ministeri de la Paraula i dels sacraments

El ministeri de la Paraula afecta de ple la catequesi, vinculada sovint, però no únicament, a la recepció dels sacraments de l'Església, tant els de la iniciació cristiana (baptisme, confirmació, eucaristia) com el sacrament del matrimoni — i els dos sacraments medicinals, la reconciliació i la unció dels malalts. En aquest sentit, vinculat amb el ministeri de la Paraula, constatem la necessitat de mantenir el repte evangelitzador adreçat a les famílies i articular-lo amb la iniciació cristiana dels seus membres, de manera que ambdues dimensions s'erigeixin en nucli fonamental de transmissió de la fe. D'altra banda, cal constatar amb goig com, en els darrers anys, ha augmentat el nombre de catecúmens — sovint joves o adults — que desitgen ser iniciats en la vida eclesial i sacramental, i accepten de participar en processos de creixement espiritual que els porten a adquirir un alt sentit d'Església i a integrar-se en la comunitat de creients. Concretament, cal obrir les portes de l'Església a les moltes persones que no han estat batejades — cada vegada són més — tot potenciant el catecumenat d'adults. La instrucció en la fe i en la vida cristiana passa pel coneixement de la Paraula, i cal vetllar especialment perquè

els qui s'atansen als sacraments de la iniciació cristiana siguin introduïts en l'amor al text de l'Escriptura, la qual, juntament amb els sacraments, és el do que renova el cor del qui professa la fe de l'Església.

Precisament, el creixement espiritual ha de ser un dels objectius del treball pastoral realitzat amb els joves, els quals han de ser conduïts al coneixement de l'Evangelí en el concret de les seves vides. Les nostres Esglésies volen, abans de res, comprendre els desafiaments que afecten directament els joves d'avui, relatius al seu futur (en particular, els sous precaris, les poques sortides laborals i el consegüent alt nombre d'aturats entre la població que acaba els estudis, i els joves que es veuen empesos a emigrar) i relatius al model de vida (manca d'habitatge a preus assequibles i dificultats per a tirar endavant projectes de vida en comú i la formació d'una família amb fills).

Volem manifestar el nostre compromís com a pastors a favor dels joves que han de lluitar amb moltes dificultats per tal d'enfocar el seu present i, encara més, el seu futur. Volem que la nostra veu ressoni dins la societat i prop dels qui tenen poder de decisió, per tal que els joves sigui tinguts en compte a l'hora de dibuixar les línies d'un futur que els ha d'incloure i rebin la cobertura necessària per poder plantejar-se responsablement la seva vida. D'altra banda, fem una crida als joves perquè descobreixin el Crist, amic i salvador, i s'atansin al pròxim, com ho va fer el bon samarità (vegeu Lluç 10,25-37). Les grans energies d'amor que tenen els joves emergeixen quan són tocats per la paraula i els gestos de Jesús i per la Paraula misericordiosa de Déu, rebuda en la pregària. Per això tot allò que concerneix els joves

—la pastoral juvenil i la pastoral de les vocacions— ha de ser promogut i necessita l'acollida i el suport de tota la comunitat eclesial.

L'acolliment ha de ser una de les notes característiques de l'Església i dels seus pastors. La pedra de toc de tota acció pastoral és la misericòrdia. Jesús «en veure les multituds, se'n compadí, perquè estaven malmenades i abatudes, com les ovelles sense pastor» (Mateu 9,36). I aquesta compassió és activa, directa, personal. Tothom qui s'acosti o entri a les nostres parròquies i comunitats ha de poder sentir l'escalp del Bon Pastor, que comprèn i coneix les persones que troba o que el venen a trobar (vegeu Joan 10,14-15). Els qui demanen de rebre un sacrament, els qui passen pel tràngol de la malaltia i de la mort i demanen ajuda i consol, els qui es troben en situacions complexes i demanen una paraula de vida, allunyada de tot judici (separats, divorciats, divorciats amb una segona unió, famílies monoparentals...), a tots ells ha d'arribar l'acolliment de l'Església, mare de misericòrdia. Els sacraments han de ser administrats i rebuts en un marc d'acolliment i respecte, evitant tota burocràcia, també en les formes i en el tracte de les persones.

3.5. Les Escoles de la Paraula

En relació a la Paraula de Déu, ens plantejem de reprendre i desenvolupar la resolució 57 del Concili Provincial Tarracòense, on es parla de la necessitat de potenciar «la lectura espiritual i eclesial de la Sagrada Escriptura». La Paraula és, per ella mateixa, evangelitzadora, missionera. Conté la presència del Senyor i la difon. La Paraula fa sobreixir la misericòrdia del Pare, l'amor del Fill i el do de l'Esperit

Sant, de manera que en participen els qui l'escolten de cor. La Paraula és l'alfabet diví, i per això cal rebre-la dins la comunitat, que l'escolta i la comparteix. Per això, cal que a les nostres diòcesis sorgeixin escoles de la Paraula o de l'Evangeli, que siguin espais on les persones puguin dur a terme un itinerari espiritual que les apropi al Senyor i als germans. A l'interior de les parròquies i comunitats, la creació de grups que promoguin la lectura espiritual de la Paraula, serà un instrument decisiu de cara al coneixement i la familiaritat del Poble de Déu amb el tresor de les Escriptures, que són el cor de la vida i l'espiritualitat cristianes.

La fe no pot ser viscuda a distància, individualment. Cal trobar-se, veure's i escoltar plegats la Paraula, que és «llum» i «claror» (Salm 119,105). Cal que l'escolta compartida de l'Escriptura es converteixi en quelcom habitual. La pregària personal, la que es fa «a la cambra més retirada» (Mateu 6,6), en el secret del propi cor, demana l'escolta orant en comunitat. L'escolta compartida de la Paraula de Déu contribuirà al reforçament de la vida espiritual de les nostres parròquies i comunitats, l'aprofundiment de la fe en el Crist, la consolidació del seu Evangeli, la solidesa de l'amor fratern. Concretament, cal promoure en el teixit eclesial les escoles de la Paraula —adoptin la modalitat metodològica que adoptin— com a eines imprescindibles del present i futur de les nostres Esglésies diocesanes. Cal fer de la Paraula el cor de la vida cristiana. A això hi contribuiran persones formades bíblicament però sobretot persones experimentades en l'escolta de la Paraula de Déu que hagin après a assaborir-la i sàpiguen comunicar-la des de la fe i la vida.

3.6 Espais de pregària i d'adoració

Volem en aquests moments fer ressonar les paraules de sant Joan Pau II en l'inici del tercer mil·lenni: «Les nostres comunitats cristianes han d'esdevenir autèntiques —escoles de pregària—» (*Novo millennio ineunte*, 33). I constatar la presència de realitats de grups de pregària i d'adoració en les nostres Esglésies. La paraula de Déu ha de tenir un paper fonamental en tota pregària autènticament cristiana. Sense oblidar que la Paraula porta als sagraments, en concret a l'Eucaristia. Tot procés veritablement evangelitzador comença per la Paraula i porta als sagraments, al Baptisme i a l'Eucaristia.

En els darrers anys la pregària de la Litúrgia de les Hores cada cop s'ha fet més habitual i freqüent entre els fidels. És un motiu de joia, perquè és la pregària que santifica el pas del temps i fa palès en tota ocasió que l'amor del Senyor «perdura eternament». Recomanem que a les parròquies, en la mesura de les seves possibilitats, se celebren comunitàriament i en l'Església les principals pregàries de les Hores.

També hem de constatar, en el temps transcorregut des del Concili Provincial Tarraconense, una redescoberta en les nostres comunitats de l'adoració eucarística, tant personal com comunitària. De fet «rebre l'Eucaristia significa adorar Aquell qui rebem» (Benet XVI, *Sacramentum caritatis*, 66). I això es manifesta amb intensitat en grups de joves cristians. En l'adoració eucarística fora de la missa es perllonga i s'intensifica el que succeeix en la celebració litúrgica. Per això no es pot desvincular mai l'adoració eucarística de la celebració litúrgica. Recordem també que, segons el mateix sentit autèntic de

l'adoració eucarística, en aquesta mai no pot mancar la proclamació i acolliment de la Paraula.

4. Una Església per als pobres i els qui viuen a les perifèries

4.1. Els pobres, amics de Déu

A l'Exhortació apostòlica *Evangelii gaudium* el papa Francesc fa una afirmació que ja li va sortir del cor tan bon punt va esdevenir bisbe de Roma: «Desitjo una Església pobra per als pobres» (198). Aquest és un element fonamental del temps eclesial que vivim des del Concili Vaticà II ençà. El Papa convida tota l'Església a considerar els pobres com a propers, com a primer proïsme nostre, com els qui Déu escull com a amics seus i preferits del seu Regne. Mirats amb els ulls de l'Evangeli, els pobres no són casos socials que caldria «assistir», sinó persones amigues de les quals cal tenir cura. Els pobres no poden ser forasters ni aliens a la comunitat de fe, no poden ser un sector situat en un lloc a part, sinó que han d'ocupar un lloc d'honor en la nostra sol·licitud. No poden ser col·locats al marge de l'Església, sinó que, com diu sant Joan Crisòstom, han de seure al primer lloc. Als qui sovint són considerats «marginats», i de fet se'ls situa als marges de la societat, Jesús els anomena «germans meus més petits» a l'hora de la veritat última sobre el món i la història, en l'episodi del judici final (Mateu 25,40). Per això, tenim un deute envers els pobres, com el tenim amb Jesús, aquell que fou enviat com a Ungit «a portar la bona nova als pobres» (Lluc 4,18) i proclamà el compliment de la profecia a la sinagoga de Natzaret (vegeu Isaïes 61,1) (vegeu *Evangelii gaudium* 186).

El tercer capítol del Concili Tarraconense és dedicat a «la sol·licitud pels més pobres i marginats» (resolucions 76-118). Val a dir que aquest tema va entrar al Concili com a fruit de la sensibilitat de les moltes persones que el proposaren durant l'Etapa Diocesana. En efecte, molts van demanar que, en parlar del futur de les nostres Esglésies, es manifestés el compromís eclesial a favor dels desvalguts i necessitats. Aquesta tria era, sense dubte, signe de maduresa evangèlica i d'un discerniment concorde amb l'acció de l'Esperit. S'aprecia en la resolució 76, on, en línia amb la constitució del Concili Vaticà II *Lumen gentium*, es fa reposar l'atenció als pobres en un sòlid fonament cristològic. La vida i la missió de Jesucrist són el motiu fonamental per a «viure com ell visqué i proclamar el missatge que ell proclamà» (8) —proclamació que inclou tant els fets com les paraules.

4.2. L'Església, mare dels pobres

L'Església es comprèn a si mateixa com a pobra i mare dels pobres perquè s'emmaralla en Jesús, el seu Senyor. Així ho llegim a la Segona carta als Corintis: «Coneixeu prou bé la generositat de nostre Senyor Jesucrist; ell, essent ric, es va fer pobre per vosaltres, perquè us enriquéssiu amb la seva pobresa» (8,9). I a la Carta als Filipencs es diu que Jesucrist «es va fer no res: prengué la condició d'esclau i es feu semblant als homes» (2,7). *Lumen gentium* 8 esmenta la pobresa i la persecució que hagué de sofrir Jesús, i la humilitat i l'abnegació que han de caracteritzar l'Església, «sota l'impuls de l'Esperit de Crist» (*Ad gentes* 5), la qual no ha de buscar afirmar-se a si mateixa ni caure en la mundanitat ni en la riquesa. Com afirma el papa

Francesc, el poder de l'Església ha de ser el servei. La seva preocupació ha de ser, com a mare dels pobres, la de «servir en ells el Crist». Aquesta és la seva missió i la seva força, i per això s'ha de convertir constantment a l'Evangelí, preguntant-se en què s'ha de reformar. En una paraula, l'Església ha de ser «casa dels pobres», a imitació de Jesús, Messies dels pobres i dels malalts (*Evangelii gaudium* 199). I ho ha de ser donant alhora testimoni de transparència, honestedat i justícia social, tenint cura de la creació i entenent l'ús dels propis béns com a servei i disposició per als altres (Concili Tarraconense, resolucions 87 i 91). Cal tenir ben presents els criteris evangèlics, els quals constitueixen el fonament de la Doctrina Social de l'Església (vegeu *Laudato si'* 93-95 i 156-158).

Els pobres són un do que ens recorda la presència del Senyor en la comunitat cristiana. Aquest és el sentit que revesteixen les paraules que Jesús pronuncia pocs dies abans de la seva mort, i que són una mena de testament en relació al futur de l'Església: «De pobres, en tindreu sempre amb vosaltres, i els podreu fer el bé, sempre que voldreu» (Marc 14,7). Aquesta frase no és fruit de la resignació ni una constatació trista sobre la incapacitat de trobar solucions al fet que hi hagi pobres. Més aviat és una invitació a entendre que, per molts esforços que fem, sempre hi haurà persones que es trobaran en la necessitat i als quals es podrà —i caldrà— dirigir-los l'atenció i la sol·licitud de l'Església. «Feu als altres tot allò que voleu que ells us facin» (Mateu 7,12), és la regla d'or del comportament evangèlic i el resum de les Escripures. I això és el que proposa Jesús: fer el bé als pobres. D'altra banda, i en aquesta mateixa línia, cal dir que la pobresa sistèmica de

les cinc sisenes parts de la humanitat és una injustícia que demana un compromís ferm per part de tots per eradicar-la. És del tot pertinent que un dels primers objectius de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, promoguda per l'Assemblea General de l'ONU, sigui el de «posar fi a la pobresa i a la fam en tot el món».

Fer el bé implica tractar l'altre tal com nosaltres desitjaríem ser tractats, tal com el samarità va tractar l'home mig mort que jeia a la vora del camí. Jesús es refereix al seu comportament quan diu a tots i a cadascú: «Ves, i tu fes igual» (Lluc 10,37). Sempre hi haurà homes i dones als quals caldrà salvar la vida, estesos a la vora del camí, amb forces per a demanar ajut o sense ànims per a fer-ho. Hem de ser una Església atenta als més petits, encarnada en el món, que sàpiga descobrir els qui són rostre i imatge de Jesús mateix. Segons sant Joan Crisòstom, els pobres humanitzen perquè les seves ferides són equiparables a les ferides de Jesús, i per això ens apropen a Aquell que va donar la seva vida per tots nosaltres.

4.3. Els pobres són la carn de Jesucrist

D'altra banda, la vida dels pobres, per ella mateixa, és evangelitzadora, comunica l'Evangelí del Regne. En la vida dels pobres l'Evangelí hi és present, de manera que el qui es fa amic d'ells troba un camí que el porta al Crist. Els pobres reben la bona nova de l'Evangelí i ells mateixos l'escampen en tant que preferits del Regne. Així ho expressa la primera de les benaurances de Jesús (vegeu Lluc 6,20 i Mateu 5,3). L'Església perd la dimensió profètica i s'allunya del projecte del Regne si es distancia dels qui es troben en la necessitat, dels perifèrics del nostre món. Si no cultiva

la «proximitat real i cordial» a ells, l'amistat amb ells (*Evangelii gaudium* 199), té el risc de convertir-se en una organització de tipus assistencial. Com va subratllar el papa Francesc en l'homilia que va cloure el Sínode de Joves (2018), els pobres són membres a ple dret de l'Església, de «la comunitat de salvats que viuen la joia del Senyor», i no simples usuaris «d'una ONG, d'una organització paraestatal». Cal mirar els pobres amb els mateixos ulls amb què Déu els mira. La tasca de Càritas ha d'anar encaminada en aquesta línia, en tant que és punta de llança de la cura dels qui es troben en la necessitat i que són els amics estimats de Jesús.

El papa sant Joan Pau II va escriure a l'encíclica *Sollicitudo rei socialis* que l'opció pels pobres que fa Església ha de ser entesa «com una forma especial de primacia en l'exercici de la caritat cristiana» (42) (text citat a *Evangelii gaudium* 198). Aquesta opció preferencial o primera pels pobres s'arrela en el missatge de Jesús, on aquest s'identifica amb els qui passen fam i set, amb els qui necessiten ser acollits i integrats (els estrangers i els despullats, és a dir, els qui estan mancats d'una vida digna), amb els qui pateixen la solitud de la malaltia i de la presó. L'atenció a tots aquests pobres, i als «nous pobres», constitueix el criteri d'acció i de veritat, el punt de partença d'una Església que vol sortir de la feblesa i del lament i trobar camins de futur. L'opció a favor dels pobres, al costat de l'opció a favor de la Paraula, són puntes de llança en la missió de l'Església. Per això, de manera encertada, en el Concili Tarraconense el capítol destinat als pobres i marginats està col·locat després del capítol destinat a la Paraula. Els precedeix el primer capítol, dedicat a la missió

evangelitzadora de l'Església, i els segueix el darrer capítol, destinat a la comunió eclesial.

4.4. Les perifèries com a lloc de la missió de l'Església

L'opció pels pobres és l'opció per les perifèries. És oportú recordar les lluminoses paraules del Cardenal Jorge Mario Bergoglio durant els dies previs al conclave en què fou elegit Papa: «L'Església és cridada a sortir d'ella mateixa i anar a les perifèries, no solament geogràfiques, sinó també les perifèries existencials: les del misteri del pecat, les del dolor, les de la injustícia, les de la ignorància i indiferència religiosa, les del pensament, les de tota misèria» (9 de març de 2013). Els termes clau d'aquest text, «sortir» i «perifèries», queden interpretats en la seva posterior Exhortació *Evangelii gaudium*: cal «sortir de la pròpia comoditat i atrevir-se a arribar a totes les perifèries que necessiten la llum de l'Evangeli» (20). Cal, doncs, segons les paraules del Papa, abandonar les zones de confort, cal deixar de banda l'autosuficiència i l'autoreferencialitat i arribar a «les perifèries del propi territori o cap als nous àmbits socioculturals» (30): l'entrada a les perifèries i als diversos mons que formen el teixit urbà i existencial és una tasca inajornable de la nostra acció pastoral. Aquesta acció és indissociable del testimoni lluminós de la pròpia comunitat eclesial, com indica el Concili Tarraconense (resolucions 82-93).

L'atenció al clam que sorgeix de les perifèries humanes, geogràfiques i existencials de les nostres ciutats i pobles, acompanyada de la pràctica d'una cultura de la misericòrdia —el veritable antídote contra l'enaltiment del «jo», vegeu *Misericordia et misera* 20)— han de permetre fer un

pas ulterior, del tot necessari: recomençar la missió cristiana des dels perifèrics i des dels pobres. Aquesta és la intuïció del papa Francesc, l'home que ha recorregut les perifèries del món, començant per les de Roma, la ciutat de la qual és bisbe. No es tracta només de sostenir i atendre els pobres i els perifèrics des de la caritat, sinó fer que les perifèries siguin prioritàries, de manera que es converteixin en els llocs des dels quals l'Església reneixi amb nova força. D'altra banda, cal no oblidar que els pobres han de ser protagonistes del seu propi desenvolupament. La seva dignitat ha de ser promoguda en tots els camps.

La comunicació de l'Evangelí en les perifèries, tant geogràfiques com existencials, en les realitats de dolor i de solitud, ha de ser, doncs, l'objectiu primer de la missió evangelitzadora de l'Església —i entenem, en aquest sentit, que són àmbits perifèrics tant els barris dels cinturons de les ciutats com, sovint, els centres històrics degradats, i també les zones rurals despoblades i empobrides. És aquí on la llum de l'Evangelí brillarà amb força gràcies a una Església que no tingui por de fer-se present en territoris i àmbits marginals, sovint replegats en si mateixos però també sensibles i oberts a l'Evangelí de la misericòrdia.

Aquests mesos de pandèmia han posat en evidència un àmbit on la pobresa es manifesta de manera més aguda: el món dels malalts. Els malalts de coronavirus han estat una viva imatge de Jesús crucificat, molts d'ells morts enmig de la solitud, sense la companyia de les persones estimades i sense la paraula consoladora de la fe i l'acció decisiva dels sacraments. D'altra banda, les seqüeles que el virus ha dei-

xat en moltes persones, grans i joves, són importants, i les portaran tota la vida. Entre els malalts, que han mort o han superat la malaltia, més de la meitat són ancians. A les residències o a casa, als hospitals i als sociosanitaris, els ancians han estat colpits de manera greu, i això ens obliga a fer una reflexió profunda sobre com acompanyar-los, ja que sense ells no hi ha futur, guardians com són de la memòria i persones que susciten la misericòrdia i l'afecte. No podem deixar sols els malalts i els ancians, visquin on visquin, a casa o a les residències o hospitals. És una tasca de tota la comunitat cristiana. Europa és i serà, encara més en els pròxims anys, un continent d'ancians, i caldrà posar en pràctica l'amor de Jesús pels qui pateixen malalties o viuen la seva condició d'ancians.

5. El camí conjunt de les Esglésies amb seu a Catalunya

5.1. El mestratge de l'Esperit

En el prefaci de les resolucions del Concili Provincial Tarraconense els bisbes antecessors nostres van escriure: «No podem ni volem reduir la pastoral a un problema de simple reorganització i coordinació, sinó que cerquem de reunir el poble de Déu en l'Esperit Sant». Aquestes paraules, que ens fem nostres, assenyalen l'esperit amb què volem afrontar el futur de les nostres Esglésies diocesanes. Reunir el poble sant de Déu significa per damunt de tot que reconeixem l'Esperit, enviat pel Pare en nom del Senyor ressuscitat, com l'artífex de la comunió eclesial i de la fidelitat a l'Evangelí (vegeu Joan 14,26). No hi ha acció missionera sense el do i la invocació de l'Esperit Sant, sense el seu mestratge, sense el seu impuls.

De fet, l'acció de l'Església no equival a un voluntarisme, com si tot depengués de la quantitat d'esforços que s'hi aboquen. És allixonador, en aquest sentit, l'episodi bíblic de Gedeó, narrat en el llibre dels Jutges. Gedeó ha aconseguit aplegar un contingent de milers d'homes per lluitar contra els madianites i alliberar Israel del jou d'aquells. Llavors Déu li parla: «Portes massa gent amb tu perquè jo us doni la victòria contra els madianites. Els israelites podrien gloriar-se dient que els ha salvat la pròpia força, i no jo» (7,2). Si no assolim de comunicar amb força l'Evangelí, no és perquè siguem pocs. El nombre no és indicatiu de cap resultat. Ben al contrari, la història és plena d'exemples de grans missioners cristians que, amb poques forces, van aconseguir molt. És bo recordar aquí la figura del gran missioner i bisbe català sant Antoni Maria Claret, del qual el 2020 commemoràvem els 150 anys de la seva mort. I és que tot depèn del do de l'Esperit, i també de la pregària fervent, de la passió per l'Evangelí, de la qualitat del testimoni de vida, en una paraula, de l'actitud espiritual dels deixebles missioners. Com diu el Papa Francesc, «l'Esperit Sant construeix la comunió i l'harmonia del poble de Déu» i «ens fa capaços d'entrar en la comunió perfecta de la Santíssima Trinitat, on tot troba la seva unitat» (*Evangelii gaudium* 117).

5.2. Sinodalitat i comunió

La commemoració dels vint-i-cinc anys del Concili Tarraconense del 1995 gairebé coincideix amb els cinquanta anys de la primera reunió de l'agrupació dels bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya, constituïts com a Conferència Episcopal Tarraconense, que va tenir lloc l'any 1969.

Eren els primers anys després de la clausura del Concili Vaticà II, que s'escaigué el 8 de desembre de l'any 1965. A més, la nostra actual commemoració s'insereix en els primers set anys de pontificat del papa Francesc, iniciat el 2013, i del document programàtic del seu magisteri i pontificat, l'Exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, datada el 24 de novembre de 2013, que il·lumina l'acció pastoral de les nostres Esglésies i guia la reflexió que aquí proposem. Tot plegat ens porta a congratular-nos del camí sinodal i conjunt realitzat en aquests cinquanta anys com a Conferència Episcopal Tarraconense, en comunió amb la seu de Pere i en el marc de la Conferència Episcopal Espanyola, en les tasques de la qual participem amb goig els Bisbes de Catalunya. Ens plau d'esmentar amb agraïment l'aportació decisiva que dugué a terme l'Arquebisbe primat, Josep Pont i Gol, el qual va posar les bases de funcionament de l'actual Conferència Episcopal Tarraconense.

Al cap de vint-i-cinc anys volem subratllar una vegada més allò que el Concili Provincial Tarraconense desitjava promoure: «una mentalitat i una espiritualitat de comunió» (resolució 120). El treball interdiocesà requereix, com afirma la mateixa resolució, «l'esperit de comunió i de pertinença a l'Església». Aquest esperit ha d'escampar-se i afermar-se en un moment en què un fort corrent individualista travessa la societat i la cultura i aconsegueix d'ocupar espais dins l'Església. L'exaltació del «jo», dels drets de decisió de l'individu, afebleix i dispersa notablement les relacions i els vincles interpersonals i ofega una acció eclesial oberta i dinàmica. El sentit d'Església va estretament lligat amb l'adhesió a l'Evangelí, de manera que l'un

no pot existir sense l'altre. El trobament personal amb Jesús és indissociable del marc eclesial, el lloc de la confessió de fe és el poble de batejats reunit en assemblea, que prega i celebra el misteri de Crist mort i ressuscitat. Sense eclesialitat no hi hauria missió, l'Evangelí transmès pels apòstols no es comunicaria, els carismes restarien eixorcs, l'adhesió al Senyor seria substituïda per una idea. La comunió és pedra de toc de la missió. Per això el papa Francesc uneix els dos termes i parla de «comunió missionera» (*Evangelii gaudium* 31). Aquest esperit de comunió i de sinodalitat és el que ha d'animar cadascuna de les nostres parròquies. La unitat pastoral fonamental que és la parròquia, o l'agrupació de parròquies, ha de ser l'espai primer de vivència de la fe, casa de tots i àmbit de responsabilitat del Poble de Déu. La comunió ha d'estendre's als organismes diocesans, arxiprestals i parroquials que contribueixen al camí conjunt en les Esglésies diocesanes.

5.3. La unitat pastoral de les diòcesis amb seu a Catalunya

La concreció del camí conjunt de comunió entre les deu Esglésies diocesanes amb seu a Catalunya passa per la consolidació de la unitat pastoral entre elles, entesa i viscuda amb esperit de comunió interdiocesana i de coordinació pastoral. El Concili Tarraconense del 1995 demana d'«enfortir» aquesta unitat pastoral, remetent al fet que les deu diòcesis amb seu a Catalunya «estan establertes en un territori i en un context social determinat» (resolució 138). Parlem d'unitat pastoral des de la comunió profunda amb l'Església de Roma i amb el seu bisbe, el Papa, «que presideix en la caritat tota l'Església, es-

tesa d'orient fins a occident» —reprent i unint les paraules de sant Ignasi d'Antioquia i de sant Fructuós de Tarragona. L'obertura a l'Església universal i al món sencer és una de les «notes» o senyals distintius de tota agrupació d'Esglésies locals com ara la que formem les deu diòcesis amb seu a Catalunya.

Justament, el papa Francesc ens ha recordat recentment que «la fraternitat universal i l'amistat social dins de cada societat són dos pols inseparables i coessencials» (*Fratelli tutti* 142). Des d'aquí insisteix en «l'amor a la terra, al poble, als trets culturals propis. No puc trobar-me amb l'altre si no tinc un substrat on estigui ancorat i arrelat, perquè des d'allí puc acollir el do de l'altre i oferir-li quelcom veritable [...]. El bé de l'univers requereix que cadascú protegeixi i estimi la seva terra» (n. 143). Però també, «no és possible ser local d'una manera sana sense una sincera i amable obertura a l'universal, sense deixar-se interpel·lar pel que passa arreu, sense deixar-se enriquir per altres cultures o sense solidaritzar-se amb els drames dels altres pobles» (n. 146).

Les modificacions de la geografia humana en el territori, tant en les perifèries com en els extraradis, demanen fer un pas endavant i reprendre la idea de la disseminació del missatge cristià i de la presència d'Església. Es tracta de donar visibilitat, humana i física, cultural i social, al missatge evangèlic mitjançant iniciatives diverses que agrupin les persones en realitats comunitàries on es llegeixi la Paraula i es pregui, i on creixi la fraternitat cristiana. La missió exigeix creativitat i innovació, particularment en les situacions més complexes, on l'anunci de l'Evangelí equival a humanitzar uns àmbits on es constata una

manca de vincles entre les persones i on la solitud és insistent i, per tant, on el missatge de Jesús apareix més que mai com la llum del món.

5.4. Sal de la terra i llum del món

Amb motiu dels vint-i-cinc anys del Concili Provincial Tarraconense refermem la validesa de les seves resolucions alhora que constatem els grans canvis —eclesials, socials, humans i culturals—, que s’han produït arreu del món i també en el nostre país, i que la pandèmia del coronavirus ha accelerat. De fet, ens trobem, com ja hem assenyalat, en un canvi d’època, i aquesta situació demana capacitat de comprensió dels signes dels temps i creativitat per afrontar els reptes que es van plantejant. En un moment com aquest, ni la por davant allò que ha d’arribar ni el recurs temorenc al costum adquirit serveixen de res.

Les deu diòcesis amb seu a Catalunya viuen en una societat complexa i líquida, mixta i creativa, oberta al món però massa tancada en ella mateixa, on l’Evangeli ha de ser proposat amb força i convicció com a resposta i com a proposta, com a sal i llum d’una nova societat que tingui cura de les persones i de la creació, i en la qual se senti la veu dels pobres i la de les persones que viuen en les perifèries. La Paraula i l’Esperit acompanyen i sostenen la comunió missionera que volem viure com a poble de Déu que peregrina en les nostres deu diòcesis amb seu a Catalunya, com a Església que lloa i adora la Santa Trinitat, Pare, Fill i Esperit Sant.

Reprement l’oració pel Concili Tarraconense de 1995, invoquem l’ajuda de Santa Maria de Montserrat, patrona de Catalunya:

«Déu i Senyor nostre,
feu que, ajudats per la intercessió
de la Mare de Déu, sota l’advocació de
Montserrat,
siguem amatents a donar testimoni de
fe i de caritat,
perquè l’anunci de la Bona Nova arribi
fidelment
als homes i dones del nostre temps.
Concediu-nos-ho, a glòria i lloança del
vostre nom,
per Crist Senyor nostre.
Amén».

Els bisbes de Catalunya

*Joan Planellas, arquebisbe metropolità
de Tarragona*
*Joan Josep Omella, cardenal arquebisbe metropolità
de Barcelona*
Joan Enric Vives, arquebisbe-bisbe d’Urgell
Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Josep Àngel Saiz, bisbe de Terrassa
Romà Casanova, bisbe de Vic
Enric Benavent, bisbe de Tortosa
Salvador Giménez, bisbe de Lleida
Francesc Pardo, bisbe de Girona
Xavier Novell, bisbe de Solsona
Salvador Cristau, bisbe auxiliar de Terrassa
Sergi Gordo, bisbe auxiliar de Barcelona
Antoni Vadell, bisbe auxiliar de Barcelona
Xavier Vilanova, bisbe auxiliar de Barcelona

Tarragona, 21 de gener de 2021
Festa de sant Fructuós, bisbe i màrtir,
i sant Auguri i sant Eulogi, diaques i màrtirs

Reunió Plenària del Secretariat Interdiocesà de Santuaris de Catalunya i les Illes

Aquesta reunió convocada pel Director del Secretariat ha tingut lloc, el dijous 14 de gener de 2021 per via telemàtica.

La reunió comença a les 12.00 amb la presència del Sr. Bisbe Agustí i dels diferents Delegats.

A la reunió s'aproven els comptes del Secretariat i es valora en positiu la darrera trobada.

Les dates de la XLII Trobada de Santuaris de Catalunya i Les Illes seran els dies 7, 8 i 9 de juny de 2021

És una Trobada pensada perquè els laics i les laiques de l'àmbit de la Tarraconense que són voluntaris o custodis dels santuaris puguin tenir un espai de convivència i formació que els pugui ajudar en la seva missió evangelitzadora feta en aquest àmbit dels santuaris.

Es proposa com a lloc de la Trobada el Santuari de Sant Josep de la Muntanya de Barcelona, amb una visita a la Basílica de la Sagrada Família com als dos llocs josefins del bisbat de Barcelona en aquest triple context de l'Any de Sant Josep, l'Any de la Família en el cinquè aniversari de "l'Alegria de l'amor" i el 25 aniversari del Concili Provincial Tarraconense en el qual, es feu esment de la importància de la Família en les resolucions 33-46.

El lema de la Trobada és: "Custodis del misteri de Déu i els Santuaris".

La dinàmica del grup es mou entre conferències magistrals, treball de grup, taula rodona i la convivència que suposa tres dies de pregària, cultura i reflexió.

Jornada interdiocesana d'Apostolat Seglar

Més de 200 persones de totes les diòcesis amb seu a Catalunya i Mallorca van seguir la jornada organitzada per la Comissió Interdiocesana d'Apostolat Seglar de Catalunya (CIAS), el dissabte 20 de febrer de manera online. Mons. Xavier Novell, bisbe delegat per a l'Apostolat Seglar a Catalunya, va saludar els assistents i em-

marcà la jornada en continuïtat amb el treball realitzat darrerament, tant pel que fa al Congrés de Laics celebrat a Madrid el 2020 (Pueblo de Dios en salida) com amb les darreres jornades d'Apostolat Seglar de Catalunya i els cursos d'acompanyament per a laics, organitzats per la CIAS. Per aquest motiu la jornada se centrà en «Acompanyar la llibertat en Crist. L'acompanyament comunitari». Fou Mons. Antoni Vadell, bisbe auxiliar de Barcelona, qui feu la conferència inicial, explicant quines han de ser les característiques que defineixen una comunitat cristiana, incidint en la importància de les relacions humanes que la configuren. Seguidament, es dugué a terme una estona de treball en petits grups on calia respondre dues qüestions centrades bàsicament en els aspectes a ressaltar de la ponència i en allò que necessitem de la nostra comunitat cristiana per descobrir la pròpia vocació laïcal. A continuació, es posaren en comú les aportacions de cada grup i Mons. Antoni Vadell va recollir-les amb una reflexió final.

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

Nota y rueda de prensa final de la Comisión Permanente

Madrid 25-02-2021

La Comisión Permanente de la Conferencia Episcopal Española (CEE) se ha reunido en Madrid los días 23 y 24 de febrero de 2021. Como ya ha sucedido en otros encuentros desde el inicio de la pandemia, los obispos han podido participar en la reunión de manera presencial o telemática.

El secretario general de la CEE, Mons. Luis Argüello, informa en rueda de prensa el jueves 25 de febrero de 2021 sobre los trabajos de este encuentro.

El pasado 28 de enero fallecía el arzobispo castrense y presidente de la Comisión Episcopal para las Comunicaciones Sociales, Mons. Juan del Río. Por parte de la citada Comisión ha participado en la reunión de la Permanente el obispo de Cartagena, Mons. José Manuel Lorca pues según establecen los estatutos de la CEE, en caso de producirse una vacante en la presidencia de una Comisión, desempeñará las funciones hasta la siguiente Plenaria el miembro más antiguo por ordenación episcopal. El arzobispado castrense ha estado representado por el ordinario castrense Carlos Jesús Montes Herrero.

Misa por las víctimas de la Covid-19 en Europa

El martes 23 de febrero los obispos miembros de la Comisión Permanente celebraban la eucaristía por las víctimas de la Covid-19 en Europa. Se unían así a la cadena de oración que está promoviendo el Consejo de las Conferencias Episcopales de Europa (CCEE) durante el tiempo de cuarentena.

El arzobispo de Barcelona y presidente de la CEE, Card. Juan José Omella, fue el encargado de presidir la celebración eucarística. “Cuando nos reunimos aquí, en esta casa, tenemos siempre muy presentes los gozos y las penas de nuestro pueblo”, señalaba el cardenal Omella durante la homilía. Y durante este tiempo de pandemia “tampoco nosotros, pastores de la Iglesia, hemos sido ajenos al dolor de nuestros conciudadanos por la pérdida de tanta gente víctimas del coronavirus».

Pero además, el presidente de los obispos quiso hacer extensiva esta oración también por los que han fallecido por otras causas ajenas al coronavirus y que, durante el tiempo de confinamiento, no han podido recibir la despedida merecida. “Hoy los recordamos a todos, fuesen creyentes o no, naturales de nuestra geografía hispana o venidos de otros lugares. Nos sentimos hermanos de todos y compartimos el dolor de todos sus familiares y amigos”

Líneas de acción pastoral de la Conferencia Episcopal para el quinquenio 2021-2025 «Fieles al envío misionero»

Uno de los temas del orden del día ha sido el estudio del borrador de documento con las líneas de acción pastoral de la CEE para el quinquenio 2021-2025, tras su paso por la Plenaria de noviembre.

El documento, con el título Fieles al envío misionero. Claves del contexto actual, marco eclesial y líneas de trabajo, tendrá como fin ayudar a la Conferencia Episcopal y sus Comisiones y servicios a la conversión pastoral, personal e institucional, apoyada en la colegialidad y el discernimiento. El texto se remitirá de nuevo a la Plenaria de abril.

Institución de laicos acólitos y lectores con carácter estable

El pasado 10 de enero, el papa Francisco promulgó la Carta Apostólica en forma de «*Motu Proprio*» *Spiritus Domini*, que señala que “los laicos que tengan la edad y condiciones determinadas por decreto de la Conferencia Episcopal, pueden ser llamados para el ministerio estable de lector y acólito, mediante el rito litúrgico prescrito (...)”.

En la misma carta establece la modificación del canon 230 §1 del Código de Derecho Canónico, permitiendo el acceso de las personas de sexo femenino al ministerio instituido del lectorado y del acolitado.

La Comisión Permanente ha estudiado un informe elaborado por la Comisión Episcopal para la Liturgia en coordinación con la Comisión Episcopal para la Evangelización, Catequesis y Catecumenado, acerca de los criterios litúrgicos, formativos y pastorales. Este tema continuará su estudio en la próxima Asamblea Plenaria de abril.

Informe sobre la eutanasia y el Testamento vital

La Subcomisión Episcopal para la Familia y Defensa de la Vida ha presentado a la Comisión Permanente un informe sobre la Eutanasia y el Testamento Vital. Tras su estudio, el texto se ha remitido a la Plenaria.

La Comisión Ejecutiva, en su reunión del 9 de diciembre, acordó convocar a los católicos españoles a una Jornada de ayuno y oración el miércoles 16 de diciembre, para pedir al Señor que inspire leyes que respeten y promuevan el cuidado de la vida humana, invitando a cuantas personas e instituciones quisieran unirse a esta iniciativa.

La CEE había publicado ya una nota en relación a este tema con el título: “La vida es un don, la eutanasia un fracaso” el día 11 de diciembre y las diversas confesiones religiosas con presencia en España celebraron el encuentro interreligioso “Artesanos de vida y esperanza” en defensa de la vida.

Diálogo sobre el trabajo de las Oficinas diocesanas para la protección de menores.

Los obispos miembros de la Comisión Permanente han informado sobre el trabajo de las oficinas diocesanas para la protección de menores, su actividad en los primeros meses de su funcionamiento y las iniciativas llevadas a cabo sobre la atención de las víctimas, prevención y formación.

También han estudiado la conveniencia de un servicio en la CEE de ayuda y coordinación entre las diócesis y de contacto con las Congregaciones Religiosas. El tema se llevará a la Asamblea Plenaria prevista del 19 al 23 de abril.

Puesta en marcha de políticas de cumplimiento (compliance) en la Conferencia Episcopal y en las diócesis

Los obispos han recibido información sobre la necesaria puesta en funcionamiento de las políticas de cumplimiento (compliance) en las instituciones de la Iglesia. Juan Munguira, miembro del Co-

mité de Gobierno corporativo de la OCDE, explicó las implicaciones que tienen estas políticas y el modo más adecuado de ponerlas en funcionamiento, tanto en la Conferencia Episcopal como en las diócesis.

Diálogo sobre la puesta en marcha del plan de formación en los Seminarios

En este curso se ha puesto en marcha el Plan de formación sacerdotal Formar pastores misioneros. La Comisión Episcopal para el Clero y Seminarios ofreció en la Plenaria de noviembre una ponencia para el diálogo sobre el modo en que los seminarios pueden continuar este camino de renovación formativa.

La Asamblea Plenaria acordó llevar los temas propuestos y las aportaciones de los obispos a la reflexión en las distintas provincias eclesíásticas, teniendo como base unos materiales facilitados por la propia Comisión. El diálogo sobre el plan de formación en los Seminarios ha continuado con las propuestas y las conclusiones que han sido remitidas por las Provincias eclesíásticas.

Información de las comisiones

La Comisión Episcopal de Educación y Cultura ha informado sobre los trabajos realizados en torno a la nueva ley de enseñanza, a partir del nombramiento de la Secretaria de la Comisión, Raquel Pérez San Juan como miembro del Consejo Escolar del Estado. En este sentido se ha informado del trabajo del Foro Hacia un nuevo currículo de religión católica, cuya primera sesión tuvo lugar en la tarde del martes y en el que participaron, entre otros, el Card. Bagnasco, presidente del Consejo de Conferencias Episcopales Europeas (CCEE) y Alejandro Tiana Ferrer, Secretario de Estado de Educación.

La Comisión Episcopal para los Laicos, Familia y Vida ha informado sobre la actualización del trabajo surgido a partir de las conclusiones del Congreso de Laicos Pueblo de Dios en salida y del encuentro virtual que tuvo lugar para celebrar su primer aniversario. Desde la Subcomisión de Familia y Vida se informó de las actividades previstas para la celebración del Año de la Familia convocado por el papa Francisco, que dará comienzo el próximo 19 de marzo.

Información sobre el trabajo de Ábside (TRECE y COPE)

Los obispos han recibido información sobre el trabajo realizado para la constitución de una empresa en que fueran integrándose los medios de comunicación de la Conferencia Episcopal. La constitución de esta empresa en la que participan todas las diócesis españolas y otras instituciones religiosas se ha desarrollado en los últimos meses y el pasado mes de enero entró en funcionamiento la estructura directiva de esta organización.

La Comisión Permanente ha aprobado el temario de la Asamblea Plenaria prevista del 19 al 23 de abril.

Nombramientos en la CEE

La Comisión Permanente ha realizado los siguientes nombramientos de la CEE

- Xabier Gómez García, OP., religioso de la Orden de Predicadores, como director del departamento de Migraciones.

- Gustavo Marcelo Riveiro D'Angelo, sacerdote de la archidiócesis de Valencia, como director del departamento de Pastoral del Turismo.

- Antonio Javier Aranda López, laico de la diócesis de Orihuela-Alicante, como director del departamento de Pastoral del Trabajo.

- Florencio Roselló Avellanas, O. de M., religioso de la Orden de la Merced, como director del departamento de Pastoral Penitenciaria (renovación).

- José Luis Méndez Giménez, sacerdote de la archidiócesis de Madrid, como director del departamento de Pastoral de la Salud (renovación).

- Renovación del Presidente y la Secretaria General de Cáritas

- Manuel Bretón Romero, laico del arzobispado castrense, como Presidente de Cáritas Española (renovación).

- Natalia Peiro Pérez, laica de la archidiócesis de Madrid, como Secretaria General de Cáritas Española (renovación).

Otros nombramientos

- Irene Martín Ureste, laica de la diócesis de Zamora, como Presidenta General de la Asociación Cristianos sin Fronteras.

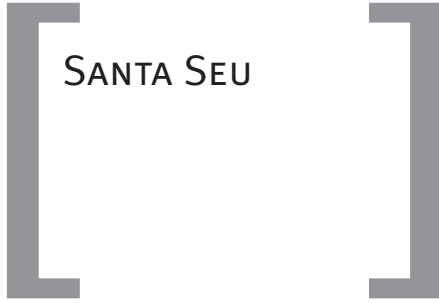
- Santiago Ruiz Gómez, laico de la diócesis de Calahorra y La Calzada-Logroño, como Presidente General del “Movimiento Scout Católico” (MSC).

- Álvaro Medina del Campo, laico de la diócesis de Getafe, como Presidente Nacional del Movimiento de Apostolado Seglar, Jubilados y Mayores “Vida Ascendente” (reelección).

- Además, se ha comunicado a la Comisión Permanente el nombramiento, por parte de la Comisión Episcopal para la Liturgia, de Jesús Rosillo Peñalver, sacerdote de la diócesis de Orihuela-Alicante, como consultor técnico y asesor permanente de la Comisión.

- También se ha informado del nombramiento, por parte de la Comisión Episcopal para los Laicos, la Familia y Vida, de D. Víctor Gregorio Arellano como Coordinador Nacional de la “Renovación Carismática Católica de España” (RCCE), así como de

la elección de la Comisión Permanente de dicha Asociación Privada de Fieles.

Missatge del papa Francesc per a la 55a Jornada Mundial de les Comunicacions Socials 2021

Roma, 23-01-2021

«Vine i ho veuràs» (Jn 1,46) de les comunitats en les xarxes socials a la comunitat humana

16 de maig de 2021 (Solemnitat de l'Ascensió del Senyor)

Benvolguts germans i germanes.

La invitació a «anar i veure-ho» que acompanya les primeres i emocionants trobades de Jesús amb els deixebles, és també el mètode de qualsevol comunicació humana autèntica. Per a poder relatar la veritat de la vida que es fa història (cf. Missatge per a la 54a Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, 24 de gener de 2020) cal sortir de la còmoda presumpció del «ja se sap» i posar-se en marxa, anar a veure, estar amb les persones, escoltar-les, recollir els suggeriments de la realitat, que sempre ens sorprendrà en qualsevol aspecte. «Obre de bat a bat els teus ulls a tot allò que vegis i deixa que se t'omplin de saba i de frescor les mans, per tal que els altres puguin tocar aquell mira-

cle de la vida bategant quan et llegeixin», aconsellava el beat Manuel Lozano Garrido¹ als seus companys periodistes. Vull, per tant, dedicar el Missatge d'enguany a la crida a «anar i veure-ho», com a suggeriment per a qualsevol expressió comunicativa que vulgui ser clara i honesta: tant en la redacció d'un diari com en el món del web, tant en la predicació ordinària de l'Església com en la comunicació política i social. «Vine i ho veuràs» és la manera com s'ha comunicat la fe cristiana, a partir de les primeres trobades a la vora del riu Jordà i del llac de Galilea.

Desgastar les soles de les sabates

Pensem en el gran tema de la informació. Opinió atentes es lamenten des de fa temps del risc d'un acomodament en «diaris fotocòpia» o en informatius de ràdio i televisió i llocs web que són substancialment iguals, on el gènere de la investigació i del reportatge perden espai i qualitat en benefici d'una informació preconfeccionada, «de palau», autoreferencial, que és cada vegada menys capaç d'interceptar la veritat de les coses i la vida concreta de les persones, i ja no sap recollir ni els fenòmens socials més greus ni les energies positives que emanen de les bases de la societat. La crisi del sector editorial pot portar a una informació construïda a les redaccions, davant l'ordinador, als terminals de les agències, a les xarxes socials, sense sortir mai al carrer, sense «desgastar les soles de les sabates», sense anar a trobar les persones per a buscar històries o verificar «de visu» certes situacions. Si no ens obrim a l'encontre, romanem com a espectadors externs, malgrat les innovacions tecnològiques que tenen la capacitat de posar-nos davant una re-

alitat augmentada en la qual ens sembla estar immersos. Cada instrument és útil i valuós només si ens empeny a anar i veure la realitat que d'una altra manera no coneixeríem, si posa en xarxa coneixements que d'altra manera no circularien, si permet encontres que d'una altra forma no es produirien.

Detalls de crònica a l'Evangelí

Als primers deixebles que volen conèixer-lo, després del baptisme al riu Jordà, Jesús els respon: «Veni i ho veureu» (*Jn 1,39*), invitant-los a viure la seva relació amb ell. Més de mig segle després, quan Joan, ja molt ancià, escriu el seu Evangelí, recorda alguns detalls «de crònica» que revelen la seva presència en el lloc i l'impacte que aquella experiència va tenir en la seva vida: Era cap a l'hora dècima, anota, és a dir, les quatre de la tarda (cf. v. 39). L'endemà —relata novament Joan— Felip comunica a Natanael l'encontre amb el Messies. El seu amic és escèptic: «De Natzaret en pot sortir res de bo?» Felip no intenta convèncer-lo amb raonaments: «Vine i ho veuràs», li diu (cf. v. 45-46). Natanael hi va i ho veu, i des d'aquell moment la seva vida canvia. La fe cristiana s'inicia així. I es comunica així: com un coneixement directe, nascut de l'experiència, no d'oïdes. «Ara ja no creiem pel que tu dius. Nosaltres mateixos l'hem sentit», diu la gent a la samaritana, després que Jesús es va aturar al seu poble (cf. *Jn 4,39-42*). El «vine i ho veuràs» és el mètode més senzill per a conèixer una realitat. És la verificació més honesta de qualsevol anunci, perquè per a conèixer cal trobar, permetre que aquell que tinc davant em parli, deixar que els seu testimoni m'arribi.

Gràcies a la valentia de tants periodistes

També el periodisme, com a relat de la realitat, requereix la capacitat d'anar allí on ningú no va: un moviment i un desig de veure. Una curiositat, una obertura, una passió. Gràcies a la valentia i al compromís de molts professionals —periodistes, càmeres, muntadors, directores que sovint treballen patint grans riscos— avui coneixem, per exemple, les difícils condicions de les minories perseguides a diverses parts del món; els innombrables abusos i injustícies contra els pobres i contra la creació que s'han denunciat; les moltes guerres oblidades que s'han relatat. Seria una pèrdua no sols per a la informació, sinó per a tota la societat i per a la democràcia si aquestes veus desapareguessin: un empobriment per a la nostra humanitat.

Nombroses realitats del planeta, encara més en aquest temps de pandèmia, dirigeixen al món de la comunicació la invitació a «anar-hi i veure-ho». Hi ha el risc d'explicar la pandèmia i cada crisi només des dels ulls del món més ric, de tenir una «doble comptabilitat». Pensem en la qüestió de les vacunes, així com en les atencions mèdiques en general, en el risc d'exclusió de les poblacions més indigents. Qui ens parlarà de l'espera de curació en els pobles més pobres de l'Àsia, d'Amèrica Llatina i de l'Àfrica? Així, les diferències socials i econòmiques a nivell planetari corren el risc de marcar l'ordre de la distribució de les vacunes contra la Covid. Amb els pobres sempre últims i el dret a la salut per a tots, afirmat com un principi, buidat del seu valor real. Però també en el món dels més afortunats el drama social de les famílies que han caigut ràpidament en la pobresa queda en gran part amagat:

fereixen i no són notícia les persones que, vencent la vergonya, fan cua davant els centres de Càritas per a rebre un paquet d'aliments.

Oportunitats i insídies en els webs

La xarxa, amb les seves innombrables expressions socials, pot multiplicar la capacitat d'explicar i compartir: molts ulls més oberts sobre el món, un flux continuat d'imatges i testimonis. La tecnologia digital ens dona la possibilitat d'una informació de primera mà i oportuna, a vegades molt útil: pensem en certes emergències en ocasió de les quals les primeres notícies i també les primeres comunicacions de servei a les poblacions viatgen precisament pels webs. És un instrument formidable que ens responsabilitza a tots com a usuaris i com a consumidors. Potencialment tots podem convertir-nos en testimonis d'esdeveniments que d'una altra manera els mitjans tradicionals passarien per alt, donar la nostra contribució civil, fer que emergeixin més històries, també positives. Gràcies a la xarxa tenim la possibilitat de relatar el que veiem, el que passa davant els nostres ulls, de compartir testimonis.

Però ja s'han fet evidents per a tots també els riscos d'una comunicació social mancada de controls. Hem descobert, ja des de fa temps, que les notícies i les imatges són fàcils de manipular, per milers de motius, a vegades només per un banal narcisisme. Aquesta consciència crítica empeny no a demonitzar l'instrument, sinó a una major capacitat de discerniment i a un sentit de la responsabilitat més madur, tant quan es difonen com quan es reben els continguts. Tots som responsables de la comunicació que fem, de les informacions que donem, del control que junts po-

dem exercir sobre les notícies falses, desemmascarant-les. Tots som cridats a ser testimonis de la veritat: a anar, veure-ho i compartir.

Res no reemplaça el fet de veure-ho en persona

En la comunicació, res no pot substituir completament el fet de veure-ho en persona. Algunes coses es poden aprendre només amb l'experiència. No es comunica, de fet, només amb les paraules, sinó amb els ulls, amb el to de veu, amb els gestos. La forta atracció que exercia Jesús en els qui el trobaven depenia de la veritat de la seva predicació, però l'eficàcia del que deia era inseparable de la seva mirada, de les seves actituds i també dels seus silencis. Els deixebles no escoltaven només les seves paraules, el miraven mentre parlava. De fet, en ell –el Logos encarnat– la Paraula es va fer Rostre, el Déu invisible es va deixar veure, sentir i tocar, com ho escriu Joan mateix (cf. *1/n* 1,1-3). La paraula és eficaç només si es «veu», només si t'invocla en una experiència, en un diàleg. Per aquest motiu el «vine i ho veuràs» era i és essencial.

Pensem en quanta eloqüència buida abunda també en el nostre temps, en qualsevol àmbit de la vida pública, tant en el comerç com en la política. «Sap parlar sense parar i no dir res. Les seves raons són dos grans de blat en dues bales de palla. S'ha de buscar tot el dia per a trobar-los i quan es troben, no val la pena la cerca.»² Les paraules mordaces del dramaturg anglès també valen per als nostres comunicadors cristians. La bona nova de l'Evangeli es va difondre en el món gràcies a les trobades de persona a persona, de cor a cor. Homes i dones que van acceptar la mateixa

invitació: «Vine i ho veuràs», i van quedar impressionats pel «plus» d'humanitat que es transparentava en la seva mirada, en la paraula i en els gestos de persones que donaven testimoni de Jesucrist. Tots els instruments són importants i aquell gran comunicador que es deia Pau de Tars hauria fet servir el correu electrònic i els missatges de les xarxes socials; però va ser la seva fe, la seva esperança i la seva caritat allò que va impressionar els contemporanis que el van escoltar predicar i que van tenir la fortuna de passar temps amb ell, de veure'l durant una assemblea o en una xerrada individual. Verificaven, veient-lo en acció en els llocs on es trobava, com n'era, de vertader i fructuós per a la vida l'anunci de salvació del qual era portador per la gràcia de Déu. I fins i tot allí on aquest col·laborador de Déu no podia ser trobat en persona, la seva manera de viure en Crist va ser testimoniada pels deixebles que hi enviava (cf. 1Co 4,17).

«A les nostres mans hi ha llibres, en els nostres ulls fets», afirmava sant Agustí ³ exhortant a trobar en la realitat el compliment de les profecies presents en les Sagrades Escriures Així l'Evangelí es repeteix avui cada vegada que rebem el testimoni clar de persones la vida de les quals ha canviat per l'encontre amb Jesús. Des de fa més de dos mil anys és una cadena d'encontres la que comunica la fascinació de l'aventura cristiana. El desafiament que ens espera és, per tant, el de comunicar trobant les persones on són i com són.

Senyor, ensenyeu-nos a sortir de nosaltres mateixos,

i a encaminar-nos cap a la recerca de la veritat.

Ensenyeu-nos a anar-hi i veure-ho
ensenyeu-nos a escoltar,
a no cultivar prejudicis,
a no treure conclusions precipitades.
Ensenyeu-nos a anar allí on ningú no
vol anar,
a prendre'ns el temps per a entendre,
a prestar atenció al que és essencial,
a no deixar-nos distreure pel que és su-
perflu,
a distingir l'aparença enganyosa de la
veritat.

Feu-nos la gràcia de reconèixer els vos-
tres estatges pel món
i l'honestetat d'explicar el que hem
vist.

Francesc Papa

NOTES

1. Periodista espanyol, que va néixer l'any 1920 i va morir l'any 1971; va ser beatificat l'any 2010.
2. W. Shakespeare, *El Mercader de Venècia*, Acte I, Escena I.
3. *Sermó 360/B*, 20.

Missatge del Papa Francesc per a la Quaresma 2021

Roma, 11-11-2020

«Ara pugem a Jerusalem...» (Mt 20,18).

Quaresma: un temps per a renovar la fe, l'esperança i la caritat.

Estimats germans i germanes.

Quan Jesús anuncia als seus deixebles la seva passió, mort i resurrecció, per a complir amb la voluntat del Pare, els revela el sentit profund de la seva missió i els exhorta a associar-s'hi, per a la salvació del món.

Recurrent el camí quaresmal, que ens conduirà a les celebracions pasquals, recordem Aquell que «s'abaixà i es feu obedient fins a la mort, i una mort de creu» (Fl 2,8). En aquest temps de conversió renovem la nostra fe, sàciem la nostra set amb “l'aigua viva” de l'esperança i rebem amb el cor obert l'amor de Déu que ens converteix en germans i germanes en Crist. La nit de Pasqua renovarem les promeses del nostre Baptisme, per a renéixer com a homes i dones nous, gràcies a l'obra de l'Esperit Sant. No obstant, l'itinerari de la Quaresma, igual que tot el camí cristià, ja es troba sota la llum de la Resurrecció, que anima els sentiments, les actituds i les decisions de qui desitja seguir Crist.

El dejuni, la pregària i l'almoïna, tal com els presenta Jesús en la seva predicació (cf. Mt 6,1-18), són les condicions i l'expressió de la nostra conversió. La via de la pobresa i de la privació (el dejuni), la mirada i els gestos d'amor vers l'home ferit (l'almoïna) i el diàleg filial amb el Pare (la pregària) ens permeten encarnar una fe sincera, una esperança viva i una caritat operant.

1. La fe ens crida a acollir la Veritat i a ser testimonis, davant Déu i davant els nostres germans i germanes

En aquest temps de Quaresma, acollir i viure la Veritat que es va manifestar en Crist significa abans que res deixar-se prendre per la Paraula de Déu, que l'Església ens transmet de generació en generació. Aquesta Veritat no és una construcció de l'intel·lecte, destinada a unes poques mentes escollides, superiors o il·lustres, sinó que és un missatge que rebem i podem comprendre gràcies a la intel·ligència del cor, obert a la grandesa de Déu que ens estima abans que nosaltres mateixos

en siguem conscients. Aquesta Veritat és Crist mateix que, assumint plenament la nostra humanitat, es va fer Camí —exigent però obert a tots— que duu a la plenitud de la Vida.

El dejuni viscut com a experiència de privació, per als qui el viuen amb senzillesa de cor porta a descobrir de nou el do de Déu i a comprendre la nostra realitat de criatures que, a la seva imatge i semblança, troben en Ell el seu acompliment. Fent l'experiència d'una pobresa acceptada, qui dejuna es fa pobre amb els pobres i “acumula” la riquesa de l'amor rebut i compartit. Entès i posat així en pràctica, el dejuni contribueix a estimar Déu i el proïsme en tant que, com ens ensenya sant Tomàs d'Aquino, l'amor és un moviment que centra l'atenció en l'altre considerant-lo com un mateix (cf. Carta enc. *Fratelli tutti*, 93).

La Quaresma és un temps per a creure, és a dir, per a rebre Déu a la nostra vida i permetre-li “fer estada” en nosaltres (cf. Jn 14,23). Dejunar significa alliberar la nostra existència de tot el que ens fa nosa, fins i tot de la saturació d'informacions —veritables o falses— i productes de consum, per tal d'obrir les portes del nostre cor a Aquell que ve a nosaltres pobre de tot, però «ple de gràcia i de veritat» (Jn 1,14): el Fill de Déu Salvador.

2. L'esperança com a “aigua viva” que ens permet continuar el nostre camí

La samaritana, a qui Jesús demana que li doni beure al costat del pou, no comprèn bé quan Ell li diu que podria oferir-li «aigua viva» (Jn 4,10). Al principi, naturalment, ella pensa en l'aigua material, mentre que Jesús es refereix a l'Esperit Sant, aquell que Ell donarà en abundància en el Misteri pasqual i que infon en nosaltres l'esperan-

ça que no defrauda. A l'anunciar la seva passió i mort Jesús ja anuncia l'esperança, quan diu: «l el tercer dia ressuscitarà» (Mt 20,19). Jesús ens parla del futur que la misericòrdia del Pare ha obert de bat a bat. Esperar amb Ell i gràcies a Ell vol dir creure que la història no acaba amb els nostres errors, les nostres violències i injustícies, ni amb el pecat que crucifica l'Amor. Significa saciar-nos del perdó del Pare en el seu Cor obert.

En l'actual context de preocupació en què vivim i en què tot sembla fràgil i incert, parlar d'esperança podria semblar una provocació. El temps de Quaresma està fet per a esperar, per a tornar a dirigir la mirada a la paciència de Déu, que continua tenint cura de la seva Creació, mentre que nosaltres sovint la maltractem (cf. Carta enc. *Laudato si'*, 32-33; 43-44). És esperança en la reconciliació, a la qual sant Pau ens exhorta amb passió: «Reconcilieu-vos amb Déu» (2 Co 5,20). En rebre el perdó, en el Sagrament que es troba en el cor del nostre procés de conversió, també nosaltres ens convertim en difusors del perdó: en haver-lo acollit nosaltres, podem oferir-lo, essent capaços de viure un diàleg atent i adoptant un comportament que conforti a qui es troba ferit. El perdó de Déu, també mitjançant les nostres paraules i gestos, permet viure una Pasqua de fraternitat.

A la Quaresma, estem més atents a «dir paraules d'alè, que reconforten, que enforteixen, que consolen, que estimulen», en lloc de «paraules que humilien, que entristeixen, que irriten, que menyspreen» (Carta enc. *Fratelli tutti* [FT], 223). De vegades, per a donar esperança, n'hi ha prou amb ser «una persona amable, que deixa de banda les seves ansietats i urgències

per prestar atenció, per regalar un somriure, per dir una paraula que estimuli, per possibilitar un espai d'escolta enmig de tanta indiferència» (ibíd., 224).

En el recolliment i el silenci de la pregària, se'ns dona l'esperança com a inspiració i llum interior, que il·lumina els desafiaments i les decisions de la nostra missió: per això és fonamental recollir-se en la pregària (cf. Mt 6,6) i trobar, en la intimitat, el Pare de la tendresa.

Viure una Quaresma amb esperança significa sentir que, en Jesucrist, som testimonis del temps nou, en el qual Déu «fa que tot sigui nou» (cf. Ap 21,1-6). Significa rebre l'esperança de Crist que lliura la seva vida a la creu i que Déu ressuscita el tercer dia, «sempre a punt per a donar una resposta a tothom qui us demani raó de la vostra esperança» (cf. 1Pe 3,15).

3. La caritat, viscuda seguint les petjades de Crist, mostrant atenció i compassió per cada persona, és l'expressió més alta de la nostra fe i de la nostra esperança.

La caritat s'alegra de veure que l'altre creix. Per aquest motiu, pateix quan l'altre està angoixat: sol, malalt, sense llar, menyspreat, en situació de necessitat... La caritat és l'impuls del cor que ens fa sortir de nosaltres mateixos i que suscita el vincle de la cooperació i de la comunió.

«A partir de "l'amor social" és possible avançar cap a una civilització de l'amor a la qual tots puguem sentir-nos convocats. La caritat, amb el seu dinamisme universal, pot construir un món nou, perquè no és un sentiment estèril, sinó la millor manera d'aconseguir camins eficaços de desenvolupament per a tothom» (FT, 183).

La caritat és un do que dona sentit a la nostra vida, gràcies al qual considerem a

qui es veu privat del més necessari com un membre de la nostra família, amic, germà. El poc que tenim, si ho compartim amb amor, no s'acaba mai, sinó que es transforma en una reserva de vida i de felicitat. Així va succeir amb la farina i l'oli de la viuda de Sarepta, que va donar pa al profeta Elies (cf. *1Re* 17,7-16); i amb els pans que Jesús va beneir, va partir i va donar als deixebles perquè els distribuïssin entre la gent (cf. *Mc* 6,30-44). Així s'esdevé amb la nostra almoïna, ja sigui gran o petita, si la donem amb joia i senzillesa.

Viure una Quaresma de caritat vol dir tenir cura dels qui es troben en condicions de patiment, abandonament o angoixa a causa de la pandèmia de Covid-19. En un context tan incert sobre el futur, recordem la paraula que Déu adreça al seu Servent: «No tinguis por, que jo t'allibero» (*Is* 43,1), oferim amb la nostra caritat una paraula de confiança, perquè l'altre senti que Déu l'estima com a un fill.

«Només amb una mirada l'horitzó de la qual estigui transformat per la caritat, que el mena a percebre la dignitat de l'altre, els pobres són descoberts i valorats en la seva immensa dignitat, respectats en el seu estil propi i en la seva cultura i, per tant, veritablement integrats en la societat» (FT, 187).

Benvolguts germans i germanes: cada etapa de la vida és un temps per a creure, esperar i estimar. Aquesta crida a viure la Quaresma com a camí de conversió i pregària, i per a compartir els nostres béns, ens ajuda a reconsiderar, en la nostra memòria comunitària i personal, la fe que ve de Crist viu, l'esperança animada per l'alè de l'Esperit i l'amor, la font inesgotable del qual és el cor misericordiós del Pare.

Que Maria, Mare del Salvador, fidel al peu de la creu i en el cor de l'Església, ens sostingui amb la seva presència sol·lícita, i que la benedicció de Crist ressuscitat ens acompanyi en el camí vers la llum pasqual.

Francesc, Papa

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat.
C/ Armenteres 35
08980 Sant Feliu de Llobregat
Tel. 93 632 76 30 - Fax 93 632 76 31
butlleti@bisbatsantfeliu.cat
www.bisbatsantfeliu.cat